

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Søiberg, Harry.

Foran Livets Port : Roman.

Kjøbenhavn : Aschehoug, 1916

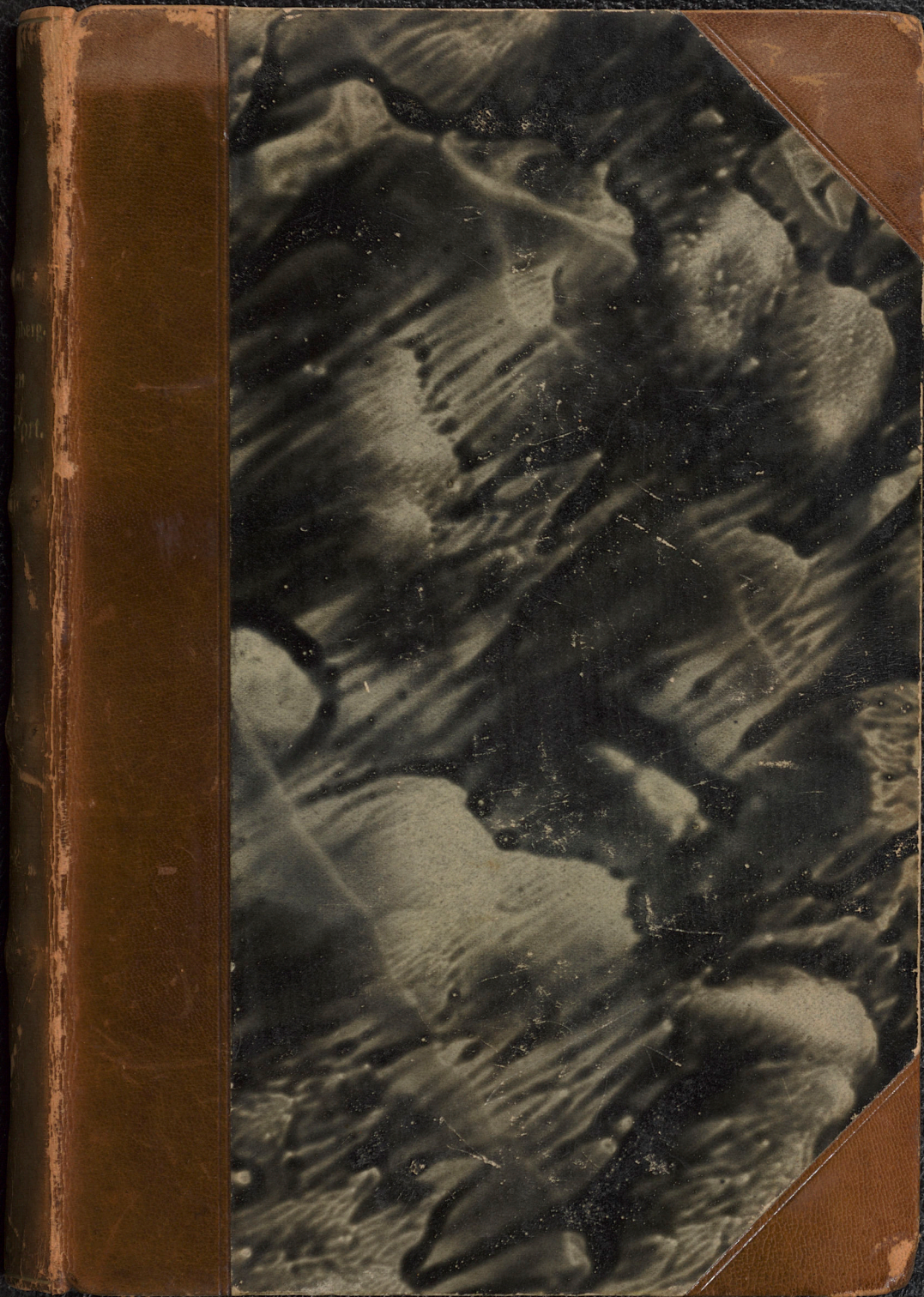
243 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

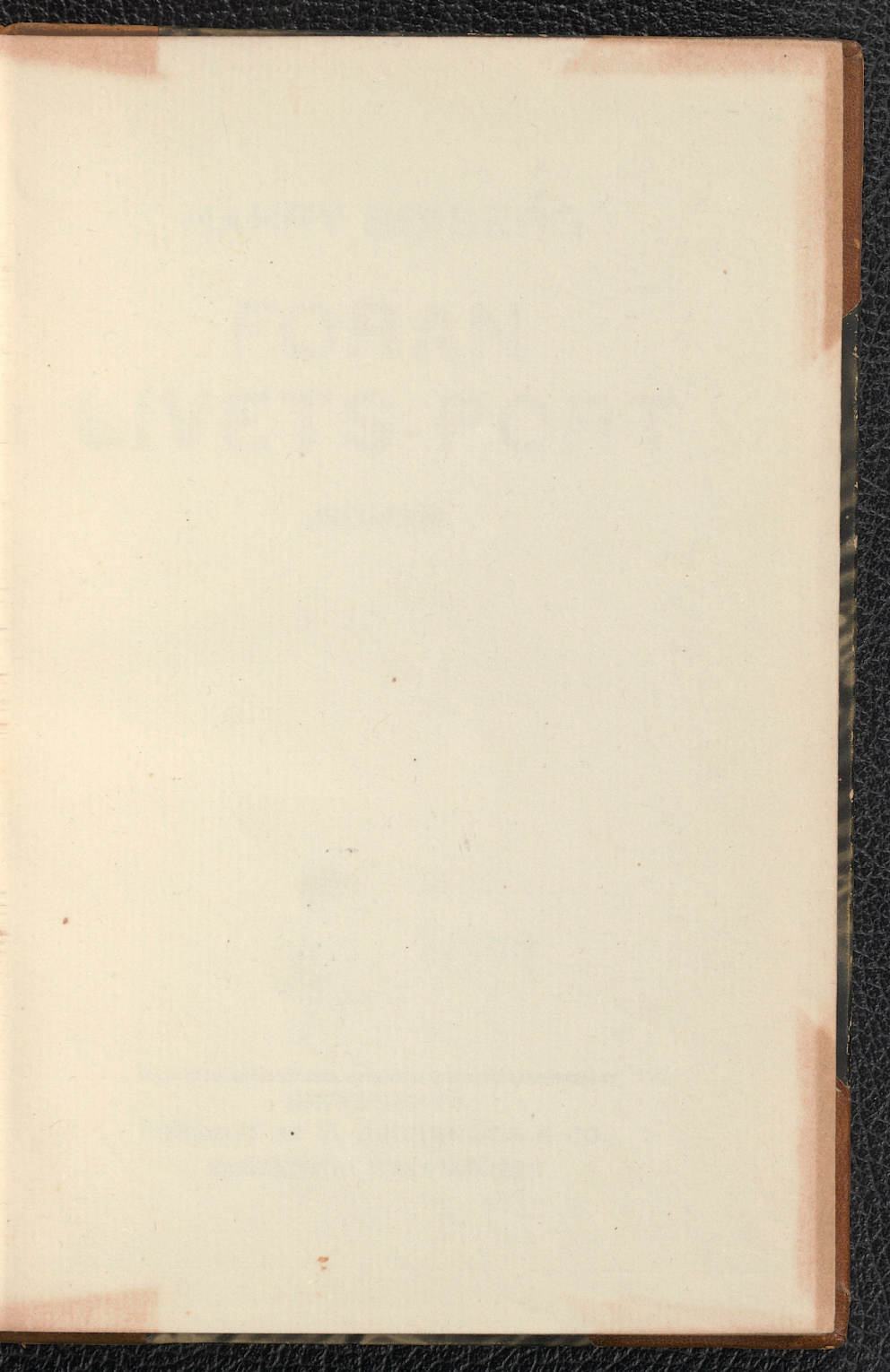
57, - 277

Det Kgl. Bibliotek

130025467133

HARRY SMITH

FORAM LIVETS PORT

ROMAN

THE ROMAN
LIVETS PORT
ROMAN

HARRY SØIBERG

**FORAN
LIVETS PORT**

ROMAN

6917. 21394

KJØBENHAVN
FORLAGT AF H. ASCHEHOUG & CO.
KJØBENHAVNSKONTORET

FORAN LIVETS PORT

HARRY SØIBERG

FORAN LIVETS PORT

ROMAN

KJØBENHAVN
FORLAGT AF H. ASCHEHOUG & CO.
KØBENHAVNSKONTORET

Copyright 1916 by Harry Soiberg.

1916

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & Co. (IVAR JAN'TZEN).

VED Solenedgang kom der to Piger gaaende ned over Bakken til Dalsgaarden, der laa i en bred Sænkning med det stigende Land rundtom. Himlen stod med en glødende Rand over Bakkekammen bag dem. Men nede, hvor de gik, havde Skumringen lagt sig over Markerne. Den flød blaalig hen over Skraa-ningerne og fyldte Dalbunden, saa Gaardens hvide Længer syntes at rage op fra et oversvømmet Sted. Men i Øst kunde de tælle Husene og Gaardene paa de flammende Baal, Solskæret tændte i Ruderne.

De kom fra Nabogaarden paa den anden Side Bakken. Man kunde se, at de bar noget under de Sjaler, som de havde bundet over Hoved og Skulder. Der laa noget højtideligt over deres Ansigter, der var røde og friske, og som rantes af Solnedgangens Skær.

Gennem Stilheden hørte de Frørnes Kvækken nede fra Mosehullerne paa Dalsgaardens Jorder som en sommerlig koglende Lyd efter en solvarm Dag. Og de kunde se Himlen spejle sig i Vandene med Striber af rødt, medens Pilene, der groede langs Moseranden, stod og rakte efter Dagens svindende Lys.

Kirsten kommer til at age til Kirken i Sol, sagde den ene.

Da de naaede ned paa Vejen og gik hen mod Gaarden, saa de Svalerne lege ude over Markerne og i dristige Sving kaste sig ind under Porthvælvingen. De hørte dem pippe i Rederne oppe under Bjælkerne, da de gik derind.

Stilfærdig traadte de over Stenbroen og skottede ud over Gaardspladsen. Vognene til Stadskørsel stod fremme, og gennem den aabentstaaende Lodør saa de Seletøjet hænge med blanke Remme og skinnende Knapper.

De gik forbi Salsdøren, der var stængt, for at ingen skulde gaa i Stuerne, der laa med nyskurede, sandstrøede Gulve rede til at tage imod.

Ved Bryggersdøren stansede de og holdt sig beskedent tilbage.

Kirsten er i Stalden og malke, sagde Pigerne og hilste ud til dem.

Men da traadte Konen i Gaarden frem, høj og svær.

Nej, er det jer, Piger, sagde hun og gik ud i Døren til dem.

Ja, Kirsten er i Stalden, smilte hun. Hun vil ikke slippe Arbejdet sidste Dag i Fædrengaard.

Hendes Ansigt lyste blidt.

Det var skönt at se jer komme nu, sagde hun.

Og de smilte alvorligt, som havde hun rørt ved Tankerne i deres Sind.

Inde i Stalden brød Lyset fra Ruderne i Staldmuren ind gennem Halvmørket og stod i Straaler fra Vindue til Gulv. Det strejfede Køernes Rygge eller brødes mod Baasstolperne, der var glatte og blanke af Slid.

Da de traadte gennem Stalddøren, stak Kirsten Hovedet frem fra en af Baasene, og en Lysstraale ramte hendes Haar, der stod i Funker som en Krone. Hun bøjede sig blændet til Side for at se.

Nej, nej, kommer I

Hun trak Hovedet tilbage i Skyggen og lo. Hendes rødgyldne Haar bølgede og bruste. Og der laa en Em af Varme over hendes Kinder. Men bag Halslinningen, der var hægtet op, lyste Huden skær og hvid. Veninderne gik hen til Baasen og blev staaende hos hende.

Hun var straks færdig det var den sidste Ko.

Hun løftede Haanden op og strøg den over Skindet, saa Kjoleærmet strammede om hendes Skulder.

Staa nu, Blakkede, sagde hun. Der var noget ømt i hendes Stemme.

Saa lagde hun Panden mod Koens Bug, klemte Spanden fast mellem sine Knæ og gav sig til at malke, medens hun drejede Ansigtet om mod dem.

Det var ligesom at tage Afsked, at sidde her, sagde hun.

Og de nikkede til hende.

Fra Baasene stak et Par Piger Hovederne frem, men ogsaa over deres lattermilde Træk var der noget højtideligt.

Da Kirsten var færdig, traadte hun over Groben med Spand og Malkestol i hver sin Haand. Hun strakte sig i Lænderne og rystede sit Hoved, for at svale sine Kinder. Hun var højbarmet og kraftig.

Saa, lo hun.

Men med et satte hun Spanden og gik med Malkestolen i Haanden hen langs Baasene, medens hendes Træsko klaprede mod Stenbroen. Hendes Haand strejfede Kørne, eftersom hun gik dem forbi. Længst henne

gik hun op til en rødlig Kvie. Hun lagde Armen om dens Hals og løftede dens Mule op.

Gode Bu gode Bu, hørte de hende sige.

Om en bare kunde ta den med, sagde hun vemodig, da hun kom tilbage.

I Bryggerset tog Moderen mod Mælken.

Nu maa du ordne dig, Barn, sagde hun, at I kan være sammen.

Kirsten gik hen til Gruen og skød Malkeskørt og Liv af sig. Veninderne stod og ventede, medens hun vaskede sig og glattede sit Haar. Saa tog hun dem om Livet og førte dem ind paa sit Kammer, hvis Vindue vendte ud mod Gaardens Have, der strakte sig langs Salslængen med gamle, store Træer.

Ved den ene Væg stod en Alkoveseng med Blondegardiner. Paa Sengen, Stole og Bord laa Dynger at Linned og Tøj.

Hun blev ved at holde deres Hænder.

Vil I hjælpe mig med at lægge ned

Udenfor skyggede et Par Træer, saa Skumringen laa tæt i Kammeret. Kirsten gik hen mod Lampen for at tænde, men ved Vindueskarmen blev hun staaende med Haanden støttet mod Stolpen, og det syntes, som vilde Hovedet synke ned mod hendes Haand.

Da traadte Veninderne hen til hende.

Man blir saa vag, bare man tænker et Øjeblik, sagde hun og vendte sig om mod dem.

Hun saa dem staa med hver sin Ting, som de hele Tiden havde holdt gemt under Sjalerne.

Den ene bredte ud over sine Hænder et Hovedklæde med Blomster syet med Silkesting.

Om du vilde ta det med som et Minde, sagde hun.
Den anden lagde i hendes Haand en Lysedug; kunstfærdig og fin.

Hun bare trykkede sine Hænder sammen om Kirstens, medens hendes Øjne blev fulde af Taa'er.

Nej, nej, mine Hjertensveninder, udbrød Kirsten og omfavnede dem.

Hun tændte Lampen, og bøjet over Lyset stod hun og beundrede og saa.

Nej, at I kunde gøre det saa fint Det skulde hun bevare.

Da traadte Moderen ind.

Hun gik lige hen til Datteren og tog om hendes Hænder.

Det maa Pigen ikke røre før Dagen, hun staar Brud, sagde hun. I faar lægge det ind i Stuen til Kjolen og Sløret.

Og hun tog Lampen og aabnede for dem ind til Stuen, hvor Bryllupsstadsen laa.

Der stod to Kister med aabne Laag, og rundtom laa der Dynger af Linned, som ogsaa skulde lægges ned.

Om det bare havde været her paa Egnen, at Kirsten skulde sidde som Kone, sagde hun til dem. Men saa rystede hun resolut paa Hovedet og smilte.

Nu maa I stræve, Piger, med at lægge ned, her er meget at gøre

Hun tændte Lysene, der stod paa en Kommode i svære Stager.

Hun og Kirsten havde gaaet om Eftermiddagen og lagt ned. Hun viste dem, hvorledes det laa ordnet lige til at tage.

Gang efter Gang maatte Veninderne stanse for at beundre. I lange Tider havde travle Hænder virket, for at intet skulde mangle.

Om det blot kan være i Kisterne, lo de.

Kirsten stod med Hænderne paa Hosterne. Hendes Bryst gik uroligt, og Kinderne var hede af en indre Varme, men hendes Øjne og Mund smilte.

Moderen gik og kom med flere Ting, som ogsaa skulde med.

Du tømmer Gaarden, Mor, sagde Kirsten mildt.

Der blir vel en Bid igen, Barn, svarede hun. Om du bare kunde fare saa skønt af Gaarde, som en anden kom hertil.

Hendes Ansigt rørte sig bevæget, men hun holdt sig tilbage ved Døren, for at det ikke skulde ses.

Ude i Køkkenet var et stort Kar rullet ind og stillet frem paa Gulvet. Der gik Pigerne og bar Vand ind fra Brønden, medens der stod Vand paa Gruen til at lunke det med.

Da de var færdige, lod Kønen Pigerne gaa og lægge sig, for at de kunde komme tidlig op den næste Dag.

Saa stængte hun Bryggersdøren, for at ingen skulde komme ind. Som hun gik der ene og syslede, kom Kirsten og Veninderne ud. Hun tømte Vandet fra Gruen i det halvfylde Kar, saa Dampen steg op om hende og væltede ud under Loftet i tætte Bølger for hver ny Spand, hun bar til.

Ophedet vendte hun sig om mod Datteren.

Saa, bette Kirsten, sagde hun. Her er Vand til at vaske dig i.

Det var, som om Moderens Ord med et gjorde hende alvorlig. Hun gik hen til Karret og dyppede sine Hænder. Hendes Skikkelse fik et Præg af Uro, og en Følelse af Blu gjorde hende stille. Veninderne stod forlegne, og vilde tage Afsked.

Men da løftede hun hastig Hænderne til sit Bryst og knappede Kjolelivet op.

I kan vel nok se mig bade, udbrød hun.

Og hun lo kaad.

Bliv I bare, sagde Moderen, og drik en Taar Kaffe med Kirsten paa Sengen.

Og hun gik ind i Kammeret og slog Alkovesengen op og hængte et Tæppe til Varme ved Ovnene, medens Kirsten løste Bændler og Hægter og skød Tøjet ned om sig, saa det laa i en Dynge om hendes Ben. Med en rask Bevægelse traadte hun saa ud paa Gulvet og løb hen til Karret.

Det naaede hende til Hoftene, saa Moderen maatte hjælpe hende op.

Den hvide Damp slog sammen om hende.

Hun baskede med Hænderne i Luften, hele hendes Legeme gyngede af Bevægelighed, og Ansigtet lo af Henrykkelse, til hun med et greb om Karrets Rand og dukkede sig op og ned. Hendes Ryg kom hvid og rød ud af Dampen og spejlede Lampeskæret i brede, vaade Glimt, og det lyste fra hendes Arme og Skuldre.

Moderen traadte hen til hende og hjalp med at øse Vandet op over hende. Ingen af dem talte.... Men da Kirsten rejste sig op i Karret, saa hun paa hende med et ømt Blik.

Datterens Øjne mødte hendes. Et Øjeblik stod Kirsten med bøjet Hoved. Hendes Ansigt var dugget af Hede og Damp, og i hendes Haar, der var sunket sammen, flød et gyldent Skær af Lampens Skin.

Saa hjalp de hende ud paa Gulvet. Men da de stod om hende og gned og tørrede hende, løftede hun pludselig Armene op, lagde dem sammen over sit Ansigt og brast i Graad.

Veninderne stod ubevægelige, grebne, medens Moderens Hænder rørte ved hendes Arm.

Ja, ja, bette Kirsten, sagde hun følsomt. En kan nok forstaa dig.

Saa hentede hun Tæppet og svøbte det om hende og ledte hende derpaa ind til Sengen med stor Omhu.

Hun pakkede Dynen godt til om hende.

Nu ligger du varmt, smilte hun og kaldte Veninderne ind.

De skulde sætte sig ved Sengen, saa skulde hun bringe dem Kaffe.

Og stille tog de hver sin Stol og satte sig. Kirsten smilte op til dem, og de saa opmærksomt til hendes Øjne.

Kort efter bragte Moderen dem Kage og Kaffe. Men selv gik hun ud og trak Døren til efter sig, for at de kunde snakke endnu en Stund sammen.

L ANGT borte fra kunde man se Vognene holde i Række oppe paa Kirkebakken. De fyldte Vejen som en sort Strøm, der svingede frem over Bakkekammen, forbi Kirkediget og ned over den grønne Skraaning. Og det glitrede og skinnede fra Hestene og Vognene af Røre og Liv i det urolige Lys, som Dagen øste over Landet. Fra Kirkens hvide Mure og røde Tegl slog Solens Skær som Luer ud i den blaa Luft, der bar lette, drivende Skyer højt højt oppe.

Rundtom ved Gaardene og Husene stod der Folk fremme og stirrede ubevægelige op mod Kirken og gjorde Højtiden med.

Solen lyste i deres Klæder, og Skyggerne strakte sig ud fra dem over Markerne, der laa med vaargrønne, spejlende Flader i den skinnende Luft.

Lige fra Bruden kørte af Gaarde, havde Kirkeklokken ringet, til Vognen kom op over Kirkebakken, da tav den. Men endnu efter syntes man at høre dens Klang, som havde den fyldt Himmel og Rum med sin højtidsfulde Lyd.

Nu førtes Bruden ind i Kirken man saa Vognen holde for Døren.

Orglets Toner slog ud gennem Dør og Mure.

Karlene, der stod ude ved Hestene, vendte sig mod Kirkemuren.

Nu gik hun for Alteret

Nogle satte sig hen paa Diget, eller flokkedes ved Kirkedøren for at lytte til Handlingen derinde.

Gennem Ruderne faldt Sollyset ind og flød ud over Gulvfliserne og de fyldte Stolerader, saa det dunkle Rum fik noget af Dagens Lys. Hist og her ramte det et Ansigt eller fyldte Kjolernes Folder og Læg, medens Mændene sad i Skygge under Ruderne med Lysets Straaler synlige over deres Hoveder.

Oppe i Koret sad Brudens Følge. Men paa Brudgommens Side sad kun to.

Præsten stod for Alteret med Brudeparret for sig.

Kirsten var klædt i sort, men fra hendes Hoved bruste Sløret ned over hendes Skuldre og Ryg. Det var gennemvævet af Solskinnet, der faldt ind gennem Koret og naaede Gulvet.

Hun stod med andagtsfuldt bøjet Hoved. Hendes Skikkelse rejste sig kraftig ved Siden af Brudgommen. Hans Ryg var uden Holdning. Han stod og svajede under Præstens Ord uden at kunne finde Stilling eller Hvile. Og enhver kunde se, at han var fremmed baade i Klæder og af Vækst.

Hele Tiden holdt han Øjnene i Gulvet og syntes sky af Væsen. Men da Præsten lagde deres Hænder i hinanden, blev han ved at se tungt og fast i hendes Ansigt.

Da Vielsen var til Ende og han sad ved hendes Side, saa alle, hvor han var bleg.

Saa aabnedes Døren, og Dagens Skær slog ind, medens Orglets Toner strømmede ud over Markerne og Vejen.

Og Brudedefølget rejste sig og skred ud.

Kirsten gik med frejdige Øjne og tog mod Smil og Nik.

Fra Døren til Kirkediget var der strøet Blomster og Løv.

De blev hjulpne til Vogns i en højrygget Agestol.

Ene skulde de age der. Foran holdt en Vogn med to Musikanter, og der blev nogle af Brudepigerne hjulpne op.

Medens Vognene begyndte at køre, hørtes endnu Orglet, saa Larmen fra Hjulene og Hestenes Hove blandedes med dets Lyd.

Da tog Kirkeklokkerne til at ringe med hastige og festlige Slag, og man vendte sig i Agestolene og lo og vinkede fra Vognene, som var Festen nu inde.

Rundtom fra Gaardene og Husene kom Folk til Vejen og stod og morede sig over Følget. Alle var de nysgerrige efter at se Brudgommen.

Paa et Dige stod nogle Børn for at tælle Vognene, men saa langt var Følget, at de forreste var borte, før de bagerste kunde skelnes. Det var festligt at se. Solen spillede i Hjulenes Eger og Gjord og skinnede i Seletøjet, og paa Hestenes Flanker og Halse flød der lysende Blink.

Hvor Vejen blev borte i Lavningen, drev Støvskyen til Vejrs og bredte sig ud over de grønne Marker.

Under Lystighed kørte man ind paa Gaarden.

For Salsdøren blev der holdt, og eftersom man steg af, samlede man i Forstuen, hvor Brudeparret og Kirstens Forældre stod og tog imod.

Skønt Rummet var fyldt, blev man ved at strømme ind, og der blev raabt, at man skulde sprede sig i Stuerne, men mange blev staaende tunge og uflytsomme midt i Trængslen.

I tre Stuer var der dækket med Langborde. I Storstuen sad Brudeparret, Kirsten med Forældrene ved sin Side. Men han sad uden Slægt. Det blev fortalt ved Bordet, at Faderen var gammel og kunde ikke gøre den lange Rejse.

Et Stykke borte havde Ungdommen bænket sig. Vinduerne var slaaet op ud til Haven, saa den vaarlige Luft strømmede ind sammen med Solskinnet, der lyste over Ansigterne.

Langs Bordene steg Dampe fra Fadene op over de lange Rækker af Hoveder. Man kunde følge Tavsheden fra Gruppe til Gruppe, medens der spistes.

Om mellem Bordene gik Pigerne og skænkede i Glassene af Kander med hjemmebrygget Øl. Og snart begyndte Mændene at skaale. Da var det, som der rejste sig et Overmaal i hvert Sind.

Kirstens Fader sad bred og ludede over Bordet. Hans Kinder og Hals svulmede af Varme.

Han satte Hænderne mod Bordpladen og skød sig tilbage.

Naa Piger, kan I holde Folkene til Glassene, sagde han.

Skaal da, Slægt og Venner. I faar ta til jer. Og han lo. Saa vendte han sig om mod Svigersønnen.

Skaal, Niels Karre

Niels tog sit Glas. Hans Ansigt brændte af Hede, men Huden var tør og strammede om hans Kæber, der var kraftige og magre. Hans brede Mund fortrak sig

til et Grin, og hans Øjne jog hastig hen over Ansigterne. Og han skaalte med dem alle.

Nu begyndte Talerne.

Nede for Bordenden rejste Skolelæreren sig.

Han stod med Øjnene i Dugen og var grebet af Øjeblikket.

Der blev hysset til Ro, og han fæstede Blikket paa Brudeparret.

Han talte som den lykkelige Skolemand om Kirsten. Hans Stemme omfattede hende med Følelse.

Som en Solstraale havde hun siddet i Stuen Hun var en Del af sin Egn ligesom et lille skønt Vand, en Mark eller en Sti, som man havde faaet særlig kær

Der blev nikket til ham, og man skød sig tilrette i Sæderne for at høre med Behag.

Hans Stemme blev blød, og han var rørt af sine Ord. Men saa skiftede hans Ansigt pludselig Udtryk.

Jeg har nøje kikket paa Kortet, vedblev han, og saa vidt jeg kan skønne, maa Karregaarden ligge helt ude ved det store Hav. Det maa blive som et nyt Liv for Kirsten Jeg ved ikke, om du nogensinde har set Havet, herfra maa vi jo age lang Vej for blot at komme til Fjorden.

Kirsten, der sad og lyttede med løftet Ansigt, ryttede paa Hovedet, og der var et fjernt skuende Lys i hendes Øjne.

Var det skønt at se Solen skinne i Rugen, saa var det ogsaa skønt at se Havet ligge som et blankt Spejl.

Ogsaa Niels Karre rørte paa sig. Han tog hendes

Haand nede under Bordet og en hed Rødme slog ud i hendes Kinder.

Skolelæreren dvælede ved Ordene, og hans Stemme fik Patos.

Hvor ofte var der ikke blevet hørt om Ulykker ude fra det vilde Hav. Og Niels Karre var en af de Mænd, der havde prøvet at sætte Livet i Vove for at frelse Skibbrudne. Fra gammel Tid fortaltes, at Folkene derude havde lokket Søfolk til Forlis for at myrde dem, naar de drev i Land Det var maaske sandt. Men nu var man bleven kristne Mennesker, ogsaa der, og den Dag kunde maaske komme, da Kirsten fik stakels Skibbrudne i sin Gaard og maatte pleje dem af sit gode Hjerte.

Alle var stille, og man hørte hist og her en Kone snøfte af Rørelse.

Saa sluttede han med et Leve, og alle rejste sig med Larm og stemte i.

Latter og Snak skyllede sammen fra alle Sider. Der blev raabt fra Stue til Stue og fra Bord til Bord. Men hist og her blev der hvisket og fortalt om, hvad man vidste om Brudgommen. Kirsten havde været paa et Mejeri for at lære der havde han truffet hende

Ude i Laden var der ryddet Plads til Dans, og efter-som Dagen skred, strømmede Karle og Piger til fra Gaardene.

Ogsaa i Storstuen blev der ryddet, og Musikanterne tog Plads der, for at alle kunde komme til at danse.

Ude paa Gaardspladsen blev der stillet et Langbord op med Kander og Fade med Øl og Kager.

I sluttet Trop førte Ungdommen Brudeparret over Gaarden.

Nu skulde Bruden danses ud.

Kirsten gik støttet til Niels's Arm.

Straks da hun traadte gennem Lodøren, tog den første Karl hendes Haand. Hun smilte til sin Mand, der blev staaende ved Muren, tung i Holdning og uden Lystighed.

Med Sløret over sin Arm lod Kirsten sig føre i Dansen, men hendes Øjne var hos ham, hver Gang hun kom forbi. Et Skær af Lykke slog ud i hans Træk, og han stod med henrevne Øjne og tog mod hendes Blik.

Gulvet blev holdt frit for det dansende Par, medens man flokkedes sammen langs Væggene for at se. Ungkarlene stod i Klynge, og der var en Uro over dem for at være først.

Da Karlen dansede hende hen til Niels, traadte straks den næste til. Hendes Kinder blussede, og Kjolen bølgede over hendes Bryst, men uden Anstrengelse gled hun fra Arm til Arm over Gulvet med et Lyksalighedssmil.

Men pludselig tog en høj Karl hendes Haand og svang hende ud.

Hans Ansigt var ildende rødt.

Da Turen var ude, holdt han hende paa Gulvet, og Spillemandene blev ved. Det var, som om han gjorde en Ret gældende. Der kom noget truende over hans Holdning, og alle stod tavse.

Da Musiken anden Gang vilde stanse, raabte han: Spil spil

Hans Væsen blev ubehersket. Kirsten havde sæn-

ket Øjnene mod Gulvet og syntes et Øjeblik skræmt. Men saa løftede hun sit Hoved og rettede sig, saa alle kunde se, at nu dansede hun paa Trods. Og da blev Spillemandene ved.

Man begyndte at knurre, men det blev dysset ned. Niels Karre stod bleg. Jo længere Karlen blev ved, jo synligere kom Vreden frem i hans Ansigt.

Han kastede Blikket til Folkene, men de forblev tavse.

Da forstod han og han blev ildende rød.

Det skummede i Karlens Mundviger, og hans Ansigt var overrislet af Sved. Han gav sig hørligt, som tømte en indre Spænding hans Kraft ud. Med et slappedes hans Ansigt og han sank holdningsløs sammen og stoppede op. Han svimlede paa sine Fødder, saa gled hans Arm ned fra Kirstens Liv.

Hun stod, som skulde hun falde. Men saa løftede hun Ansigtet op mod ham og saa paa ham og blev rørt.

Du fører mig vel til min Mand, gispede hun.

Og slagen fulgte Karlen hende af Gulvet.

Med begge Hænder greb hun Niels's Arm, men hun holdt Ansigtet smilende og sagde højt:

Tak for Dansen

Og Karlen styrtede ud. Da blev der leet skønt alle vidste, at han havde haft hende kær.

Pigerne flokkedes om Kirsten og bragte hende til Sæde Et værdigere Svar havde ingen kunnet give.

Hele Natten holdt Dansen paa, medens Lyset straa-

lede fra alle Vinduer og Rum ud i den stjerneklare Nat, der laa med Em over Engene og Dug i den skydende Rug.

Først sent trak Brudeparret sig tilbage.

Moderen var gaaet til Brudekammeret og havde tændt Lys, Hun rettede paa Sengene og stod med Hovedet bøjet.

Hvert Sted stod der Blomster, der fyldte Kammeret med deres Duft. Og hun rokkede paa Hovedet, som strømmede i denne Stund hendes Moderhjerter over.

Herren være med dig, bette Kirsten, sagde hun stille.

Under Jubel blev Brudeparret fulgt til sit Kammer. Fra alle Stuer strømmede man til med Lamper og Lys og fulgte det ud.

Ved Trappen stansede Niels Karre og gav sin Svigerfader Haanden. Det dirrede bevæget om hans Mund, og hans Øjne var fuld af Følelse, som vilde han have sagt noget.

Nu faar du fare skønt med min Pige, sagde Manden.

Han stod oprømt af Gildet og lo, trods Alvoren i hans Ord.

Da lagde Kirsten sin Arm om hans Hals, og han blev stille. Og der blev klappet og raabt og vinket, da de steg op.

Kun Moderen fulgte dem til Kammeret.

Ved Døren stansede hun.

Gid I maa blive lykkelige alle jeres Dage, sagde hun.

Og hun rakte sine Hænder ind gennem Dørkarmen til dem og lukkede saa og gik ned.

Gennem Stilheden lød Larmen af Musiken og Dansen op til dem. Medens de lyttede til Munterheden, saa de hinanden ind i Øjnene, og Kirsten lagde sit Hoved mod hans Skulder.

Nu kan du ta mig med derhen, hvor du vil.

Han løftede sin Haand op og rørte ved hendes Nakke.

Er du glad for det fortsatte hun.

Ja, bette Kirsten jeg synes, det er som en Drøm, at En skulde træffe dig

Og hun saa Lykken i hans Ansigt. Men pludselig var det, som om et indre Mørke vældede ud over hans Træk og druknede hans Glæde.

Kirsten saa det men hun lod sit Smil og sine Øjne lyse mod ham uden at spørge.

Hun lagde begge sine Arme om hans Hals.

Niels, Niels, sagde hun hengiven.

Med Armen om hendes Liv førte han hende hen til Vinduet, der sad i Gavlen. Hun drog Gardinet til Side, og støttet mod hinanden blev de staaende og saa ud over Markerne, hvor Mørket laa nede over Jorden, medens Luften var fyldt af Lys. Det var, som om alt derude strømmede til hende. Hun syntes, hun kunde tale til hver Ting ikke med Ord, men med Følelsen i sit Hjerte.

Da løsnede han sit Tag om hendes Liv og traadte tilbage fra Ruden.

Hun vendte sig om mod ham og saa ham staa med bøjet Hoved og foldede Hænder og med et Udtryk

over sit Ansigt, som kæmpede han med en Følelse af Frygt.

Hun hørte ham sige frem for sig:

Fader vor, du som er i Himlen

Og hun foldede sine Hænder og blev staaende og saa ind i hans Ansigt, medens han bad.

HVOR Karregaarden laa, havde en bred Rende sit Løb ud til Havet. Den havde holdt sin Vej aaben trods Sandflugten og laa med store grønne Engflader langs sine Bredder som et Aaleje, der var tørret ud og groet til.

Den kaldtes Karrerende. Baade om den og Gaarden blev der fortalt fra gammel Tid, at de havde faaet Navn efter en Mand, der hed Karre, og som havde bebygget Stedet.

Kom man inde fra Landet, der var øde og laa med store Klitdrag og vidtstrakte Lyngheder, syntes Karregaarden at ligge paa et smilende Sted med sine dyrkede Marker og grønne Græsflader, der strakte sig lige fra Gaarden ned til den aabne Strand.

Oppe ved Gaarden kunde man staa og se ud over Havet, der i Solskinnet lyste ind over Markerne og fortryllede Dagen med sin skinnende blaa Farve.

Bag den søndre Længe var der plantet Gran og Pil og Poppel om en inddiget Plet. Men paa deres mosgroede, vredne Stammer og Grene, der krøb hen over Jorden, kunde man se Havets vilde Vejr, naar det stod ind over Kysten.

Den Dag, Niels Karre var ventet hjem med sin Brud, kom en gammel Kone ud fra et af Smaahusene, der laa spredt mellem Sandhøjene en halv Mils Vej oppe i Landet, og tog Vej ad Gaarden til.

Hun skridtede energisk ud med en vims Rørighed, skønt hun rokkede af Ælde. Da hun gik forbi et af Husene, der laa nær Vejen, blev der kikket efter hende bag Ruderne, som vakte det Forundring at se hende tage ad den Kant paa denne Dag.

Det var tidlig paa Dagen. Øster over Heden laa Luften i en hvidlig Dis og slørede for Solen, men ret over hende var Himlen blaa og lys, saa man kunde se, at Dagen vilde komme med Solskin.

Nu og da gled hendes Fødder i det glatte Lyngris, som Vinden havde blæst fra Hjulsporene ud i Vejkanten, hvor hun gik. En Gang stansede hun og trak Sjalet frem over Hovedet, og hendes Øjne saa hvast og tænksomt i Vejsporene.

Her begyndte Karregaardens Grund

Hun nikkede med Hovedet, og der gled et spotsk Drag over hendes magre Ansigt.

Det kunde nok ses....

Vejen var godt holdt med Lyng og indkastet med bred Grøft.

Det var synligt, at der var Drift i ham, som der havde været i Ole Karre.

De havde altid holdt Storvej til Karregaarden

Det var, som om hun genkaldte noget bittert i sin Erindring. Hendes Krop rokkede af Oprørthed, og hun stavrede videre.

Før man var fremme, steg Vejen opover med svære Klitdrag til begge Sider. Men derefter laa Gaarden saa ret under med sine Marker og Længer.

Da hun var oppe, jog hendes Øjne over Gaarden, ivrige efter at se.

Der var egentlig to Gaarde, men den ene stod ubeboet og forfalden med Stuehus og Stald og Lade. Den nye, der var bygget østen for den, saa de tilsammen sluttede Gaardspladseu inde, var hvidkalket, og pænt holdt.

Hun saa, at Stadsvognen var kørt frem. I den højryggede Agestol laa Sjaler og Tæpper. Og Hestene gik bag Længerne og græssede.

Pludselig kom en Hund farende ud af Bryggersdøren og glammede op mod hende, men hun gik nedover uden at vise Angst.

En Pige kom ud i Døren, og fra Stalden stak Karlen sit Hoved frem for at se.

Hun gik lige til Bryggersdøren uden at hilse, med Hunden efter sig.

I er ellers godt hyttet paa Karregaarden, sagde hun med en bidende Røst og saa ilter paa Pigen, der stod maabende over at se hende komme.

Og baade hun og Karlen kaldte Hunden til sig med et grinende Blik.

Den Gamle traadte ind gennem Bryggersdøren, hjemmavant og myndig.

Vil Stine sætte sig, spurgte Pigen.

Men den Gamle blev staaende og saa sig om med hastige Øjne, der gled fra Grue til Bord og langs Hylder og Gulv.

Her laves nok til, sagde hun og snøftede Lugten at Stegning og Bagning til sig. Og hun saa hvast ind i Pigens Øjne.

Ja, saa kommer der Kone paa Karregaarden igen.

Hendes Ansigt fik et ondt Udtryk, og hun holdt Pigens Blik fast, som vilde hun læse ud af hendes Tanker.

En skulde ellers tro, det var et Sted, man kom tidsnok til Det kan En vel sande

Hun stod og rokkede af Vrede, men over hendes Ansigt gled et Drag af Smerte.

Pigen saa sky til hende, som forstod hun Meningen i hvert Ord.

Men pludselig gik Stine frem mod Døren.

Ole Karre er vel hjemme.

Han er paa sit Kammer, svarede hun.

Og den Gamle gik hen langs Husvæggen til Salsdøren.

Karlen havde baaret Seletøjet ud og lagt det ved Vognstjærten og skulde efter Hestene.

Han grinte til Pigen og spurgte:

Hvad vilde Stine Vims

Det vidste hun ikke men hun var led som en Heks.

Hun skulde vel hente Datterens Penge, lo han.

I Forstuen stansede Stine og bankede paa Ole Karres Dør.

Det var kendt over Egnen, at han i mange Aar havde boet derinde, medens den øvrige Del af Længen havde staaet ubeboet, til Sønnen overtog Driften.

Stine stod med Blikket i Gulvet og ventede, til der blev svaret indefra.

Saa skød hun Døren op. Paa Tærskelen lettede hun Sjalet fra Ansigtet.

En lavstammet Mand med graat Skæg under Hage og Kinder sad ved Enden af et Bord med Ryggen mod Væggen og bakkede paa en Pibe.

Med et hastigt Blik saa han op, men blev saa siddende med Øjnene ned i Bordpladen uden at røre sig.

Hun saa undvigende hen over hans Ansigt, men da han holdt Øjnene nede, mønstrede hun ham skarpt og lod Blikket fare Stuen rundt.

Til Lykke, Ole Karre Nu bliver der nok stadse-
lig igen paa Karregaarden, sagde hun.

Han følte, at hendes Blik var ude i Stuen og saa op.
Ja, Stine, svarede han.

Der var en forsonlig Tone i hans Stemme. Men han satte sig ludende som før, saa Panden stod frem med sine Furer og Rynker. Den havde en lav Form, og skønt hans Haar og Skæg var hvidt, var der noget mørkt over hans Ansigt,

Han spurgte ikke om hendes Ærinde.

Hun rokkede frem til Bordet og tog Plads paa en Stol, der stod ved Vinduet, saa hun sad i Skygge, medens Lyset faldt ind over ham. Men han drejede sig umærkelig bort.

Det blir den sjette Kone paa Karregaarden, til En kan huske, sagde hun.

Ole Karre saa sky hen over Gulvet, som vilde han

undgaa hendes Tanker. Men saa rettede han sig og drejede sig halvt om mod hende.

Nu faar du sige til, Stine, hvad du vil i Dag, sagde han, men han holdt sit Ansigt i blide Folder.

Denne Gang har I Karregaardsfolk faaet en Kone til Gaarden uden at bygge en ny Stue, som da du fik min Datter snakket til og mine Penge, svarede hun. Da havde du gerne flyttet hele Gaarden.... Men hvad blev Enden Inger Marie kom paa Kirkegaarden.... som dine andre men mine Penge blev.... og en anden fik Fattigdom og Sorg.

Ole Karre sad i indre Uro. Han tog Piben i Munden og pustede Røgen fra sig i korte Drag, men lod hende snakke.

Der stod en Straale af Had fra hendes Øjne.

Det var vel paa Tide nu at faa skiftet ud, som du den Gang saa skønt lovede.

Ole Karre drejede sig bort fra Bordet og støttede Albuerne paa sine Knæ. Man kunde se paa ham, at han følte sig hyttet, som han sad.

Han spyttede ned mellem sine Støvler og rystede paa Hovedet til hendes Ord. Og han lo for at gøre hendes Tale til den rene Urimelighed.

At faa Penge fra Karregaarden, sagde han om det bare var saa vel.

Han gned sine Hænder, men saa ikke op.

Hvor længe tror du, at En kan blive ved at betale tilbage af sin Kones Medgift. Den staar i Bygværk, og en anden fik Gæld til Nej, Stine, lad os ikke bli ved at snakke om den Ting gaa du til Niels og hør ham

Hun sad og stirrede paa ham uden at svare. Og der laa i hendes Tavshed en truende Magt, der virkede ind paa ham.

Du har været gniret alle dine Dage, Ole Karre Men hvad Lykke har du haft. Det har vist aldrig været Penge, der restede paa Karregaarden.

Skønt han sad og stirrede ned i Gulvet, drejede han Hovedet bort fra hende, som blev han ramt af hendes Ord.

Faar En leve, faar man vel se, blev hun ved.

Men pludselig dæmpede hun sin Stemme og bøjede sig frem mod ham.

En har sine Tanker, som du ved Kornet skal gro højt paa Karregaardens Marker Solen den skal skinne, og Karregaardens Høveder skal bli blakket og fede og der skal være en Lykke og en Glæde, saa andre maa le Men En glemmer vist ikke hvad sir du, Ole Karre du kender det Vi har ogsaa set skønne Dage sammen og bette Inger Marie Men Solen blev henne....

Uden for Salsdøren hørtes Skridt. Det var Karlen, der kom for at sige, at nu kørte han.

Ole Karre rejste sig. Han stod underlig urolig foran hende med et Udtryk, der vilde gøre hendes Ord til Skæmt.

Men da Karlen aabnede og traadte ind, sagde han slesk:

Nu kan du gaa ud i Bryggerset til Ane og faa noget i din Kurv, saa skal jeg komme ud til dig, inden du gaar ad Hjemmen.

Og Stine rejste sig og gik ud.

Kort efter kørte Karlen, og en Stund senere saa Stine Ole Karre gaa forbi Bryggersdøren, og hun gjorde sig færdig og gik.

Omme bag Gavllængen stak han hende en Seddel, han holdt krøllet i sin Haand.

Du faar ta den, sagde han.

Hun saa paa den og nikkede og stavrede af Gaarde.

STATIONEN laa et Par Mil oppe i Landet, saa Niels Karre maatte køre gennem hele Egnen med sin Brud for at naa ud til Karregaarden. Børn og Ungdom var stimlet sammen ved Stationstrappen, da han hjalp hende til Vogns, og stod og gloede med stive og ubevægelige Ansigter. Og Karlen keg undselig til Siden, da Kirsten hilste smilende til ham.

Medens de kørte forbi de nærmeste Gaarde, sad de tavse. Han gav ingen Forklaring paa, hvem der boede der. Kun et Par Steder saa Kirsten Folk, og de tog til Luen paa en undvigende Maade, medens andre bare stod og stirrede.

En Forladthedsfølelse slog ud mod hende.

Men som hun sad der i Agestolen med Lys og Glæde i sit Sind, havde hun en Fornemmelse af at kunne overvinde alt. Hun syntes, hun hørte sin Stemme le derinde i de fremmede Stuer.

Under Dækkenet trykkede hun Niels's Haand. Han drejede Ansigtet om mod hende.

Ja, nu kører vi til Karregaarden, bette Kirsten, smilte han.

Solen var skredet i Vest og kastede et spejlende Lys ud over Hedesletterne og Sandhøjderne, der rejste sig i langstrakte Kæder over det flade Land.

Hun syntes, hun sad saa højt til Vogns og kunde se saa vidt. Hun havde en blændende Fornemmelse, som var hele Rummet gennemstraalet. Det sitrede og skælvede for hendes Øjne.

Graarisene langs Vejen stod badede i Sol, saa Vognens Skygge skar hen over dem som gennem et Bælte af Lys.

Det forekom hende, at aldrig havde hun set Landet saa skønt. Hun sagde det til ham.

Han nikkede eftertænksomt og fulgte hendes Øjne for at finde, hvad det var hun saa.

Hun sad med lykkelige Øjne og aabne, smilende Læber.

Inde over Heden laa Solskinnet i glitrende Flader som paa en Sø, medens Lyset flød ned over Højdernes Skraaninger.

Hun hørte Lærkerne synge. Det var som selve Dagens Lyd. Og hun sad og saa efter dem, som troede hun, at Luften var fyldt af dem.

De kom forbi nogle Marker. Og han viste hende dem.

Der kan du se, hvordan det gror her....

Rugen var skudt frem, og hun saa den graa Sandjord grine mellem de grønne Skud.

Men hun bare smilte og kunde ikke tro, at der var saa fattigt.

Der var langt mellem Husene. Næsten overalt holdt Folkene sig inde og kom først frem, naar de var forbi.

Et Par Gange spurgte hun om, hvem der boede der, og han forklarede hende det. Det ene Sted var paa to Køer paa det andet havde de fire. Det var Smaa-

brug, Tørvebønder, der den halve Del af Aaret skar Tørv i Heden. Murene buede mellem Bindingsværket, og der var nøgent og bart rundtom. Kun hist og her stod et Par lave, forblæste Hyld eller Pil, hvis Grene var strakt ud som i Blæst.

Hun mærkede, at Luften blev kølig, og trak Dækkenet op om sig.

Fryser du, Kirsten, spurgte han nænsomt og hjalp hende. Det er Havet, du kan kende.

Hun lænede Hovedet frem og sad et Øjeblik med sænkede Øjenlaag og fornam det kølige Træk mod sit Ansigt.

Hun kunde lugte det noget, der hverken kom fra Jord eller Planter Det maatte være Havet, der bar sin Aande ind og fyldte Landets Luft.

Hun følte sit Hjerte slaa uroligt for noget, der syntes hende at bringe baade Glæde og Angst.

Hvor skal det blive skønt at se Havet, Niels, sagde hun.

Hans Ansigt fik et Præg af Alvor.

Ja, det kan være skønt, naar det ligger i Blegn som i Dag, svarede han.

Hun saa op i hans Øjne og fik et Indtryk af noget mørkt, der rørte sig i hans Sind.

Men pludselig ledte han hendes Tanker bort og viste ind mellem Højderne.

Der ligger Kirken og Præstegaarden, sagde han.

Kirken var uden Taarn som et Kapel med hvidkalkede Kampestensmure og mørkt, rødt Tegl.

Han syntes at ville fortælle noget men tav.

Over Kirkegaardsdiget saa hun Gravenes Tuer

med spredte Stene og Kors mellem Marehalmen. Der var ikke en grøn Busk at se. Men om Præstegaarden der stod en Gruppe af høje Træer, der skraanede mod Vest som en Bakke, Vinden kunde stryge over.

Bag dem saa hun et mørkeblaat Vand.

Det var Præstegaardsvandene, forklarede han.

Saa langt de kunde se, strakte der sig Moser og Vande Der gik Præstens Høveder Sommer og Vinter som andre vilde Dyr.

Knap var de kommen forbi Præstegaarden, før en Flok halsende Hunde kom frem mellem Klitterne og satte efter Vognen. Karlen tog i Tømmen og talte til Hestene, der rejste Øren mod det vilde Glam.

Niels Karres Ansigt fyldtes med et af Vrede.

De Skarnsdyr, raabte han.

Han vendte sig om mod Kirsten.

Det er Præstens Hunde Den gale Præst, som han kaldes.

Karlen lod Hestene trave ud. Men et Øieblik efter havde Hundene naaet Vognen og sprang rasende efter Hjulene eller dansede om Hestene.

Hug til dem, Kresten, raabte Niels. Det gale Menneske.

Og Karlen langede ud efter dem.

Kirsten knugede Hænderne i Agestolen og saa skræmt ud.

Det er som vilde Dyr, sagde hun. En kan jo være ræd for at fare her.

Ja, de kan skræmme baade Heste og Mennesker hen, svarede han.

Et langt Stykke blev de ved at følge, til de satte over Grøften efter et Spor og var borte.

Kommer de paa Faarene nu, faar vi nok høre, sagde han.

Kirstens Øjne gled bort fra Niels's Ansigt, hvis Træk var knudrede og stygge af Vrede.

Han er saa from, at han ikke kan se Blod, grinte han. Saa tog Folk sig ikke selv til Rette, fik man vel se, hvordan det endte Der er dem, som baade kører med Økse og Greb i deres Vogn bare til det samme....

Kirsten sad med Solskinnet over sit Ansigt og saa sig om med opskræmte Øjne. Det var, som om hun fik en hel ny Følelse af den øde og vildsomme Egn.

De var kommen ud paa en stor Slette. Langt borte laa nogle Huse i Randen af Heden.

Han mærkede hendes Tavshed og saa om paa hende.

Du har nok ladet dig kyse, sagde han.

Nej Niels, smilte hun til ham.

Da Vognen var naaet et Stykke ud paa Sletten, fik de Øje paa en Kone, der sad ved Vejkanten. Niels havde set hende først men lod som intet.

Da Vognen nærmede sig, rejste hun sig og kom ned mod dem. Og først da vendte han sig til Kirsten.

Det er gamle Rosa, Mormor, sagde han.

Han smilte, som blev han glad.

Du faar holde ved hende, Kresten, sagde han op til Karlen. Hun vil nok hilse paa dig, bette Kirsten.

Den Gamle var lille og svær. Hun stillede sig op ved Vejkanten, tullet i sit Sjal, saa bare det runde,

rynkede Ansigt kunde ses med røde, iøjnefaldende Kinder.

Hestene var knap stanset, før hun kom hen til Agestolen med Hænderne rakt op mod dem.

Nej da nej da, bette Børn.

Hun greb efter deres Hænder.

Til Lykke til Lykke....

Kirsten bøjede sig ned mod hende.

Den Gamle trak hende ned til sig, medens hun stirrede op i hendes Ansigt.

Herre Gud, Barn, udbrød hun i Henrykkelse. Du var da skøn.

Saa tog hun Niels's Haand.

Det var skønt, at En skulde faa se dig saadan, bette Niels.

Hendes Fingre klamrede sig om hans.

Hvad hedder hun saa, spurgte hun og saa fra ham til hende.

Hun hedder da Kirsten, Mormor, lo han.

Kirsten sad i et Smil og saa ned i hendes smaa, straalende Øjne, der var fyldt af Godhed. Hun bøjede sig ned og tog om hendes Hænder, som den gamle paany rakte til hende.

Naa, du hedder Kirsten....

Ja, Mormor, smilte hun.

Vær da velkommen, bette Kirsten Hvilken Glæde for mig gamle Menneske at se min Dattersøn i saa stor Lykke.... Herren bevare jer for alt ondt.... Jeg skal be for jer alle mine Dage.

Hun fik Taarer i Øjnene, og de trillede ned over hendes Kinder.

Om salig Karen kunde se jer En maatte jo til Vejen.... nej, nej saa stor Lykke saa stor Lykke.

Nu faar du komme snart til Karregaarden, Mormor, sagde Niels.

Ja, du faar komme snart, føjede Kirsten til.

Og den Gamle slap hendes Haand og traadte tilbage paa Vejen.

Ja, ja, bette Børn, En skal nok finde ad den Vej igen, svarede hun.

Og hun blev staaende, medens Vognen kørte. De kunde se Glæden lyse over hendes Ansigt langt bort.

Hvor Vejen løb ud af Sletten, laa et Sted. Der var kommen Naboer til for at se dem køre forbi. De stod fremme i Døren og inde i Gangen.

Da Vognen var forbi, gav et Par Piger sig til at vinke, og de strømmede alle ud og gloede efter Parret med stor Nysgerrighed. De stod et Øjeblik tavse, saa brød Snakken løs.

Hun var fra en stor Gaard øster, blev der fortalt, og han havde truffet hende Aaret før, da han var ude....

Ja, hun var da skøn nok, sagde en af Mændene og drejede sig om med et Grin.

En stor og svær Kone klagede højtideligt.

Ja, saa fik han da en Kone.

Hun saa hen til Pigerne, der blev ved at se efter Vognen.

Men en af dem, der var hendes Datter, lo spottende:

Der var vist flere, der kunde ha kørt den Vej med ham, sagde hun højt, saa alle kunde høre.

Det var synligt, at alle vidste, hvad hun mente. I

mere end en Gaard havde Niels Karre haft sin Gang. Men ingen vilde til Karregaarden Der kunde ingen Kone leve Deres Tanker stod at læse i deres Træk. Det var en Forbandelse fra gammel Tid havde det været saadan Ole Karre havde haft fire Koner og hans Far igen to....

Da gamle Rosa var naaet frem paa Vejen, fik de hende hen til Huset. Hun skulde da med ind og have en Kop Kaffe.

Hun saa sig om mellem Folkene.

Det var nok kendte alle, sagde hun.

Man trykkede hendes Haand og ønskede hende til Lykke med Dattersønnen.

Hun saa mildt og taknemmeligt paa dem.

Ja, I kunde vel se hende, da de agede forbi

Det blir Lykke nu, sagde hun.

Hun saa iagttagende paa deres Ansigter og forstod, hvad der tænktes. Men hendes Øjne blev ved at straale.

Nej, nej, Herren forlade os det onde, sagde hun. En har bedt Nætter og Dage for denne Dag Og skønnere Glæde kunde En ikke se i noget Ansigt.

Hun saa paa dem, men de stod alle med Øjnene i Jorden.

Imens var Vognen naaet op over Bakken, hvorfra Havet kunde ses.

Kirsten slog Hænderne sammen af Henrykkelse. Hun greb om Niels's Haand og knugede den fast til sig.

Aldrig havde hun set det

Hun vendte Ansigtet ud mod dets blaa Flade, der

laa overrislet af Solskinnet, der syntes i Bevægelse som en flydende Strøm.

La os holde, Niels, bad hun.

Og Kresten stansede Hestene.

Niels sad og smilte forlegen.

Ja, der har du Havet, svarede han kun.

Hun grebes af en Følelse af Glæde over at være kommen herud. Det var, som om Lykken slog ud i lys Lue i hendes Sind ... Saaledes havde hun ikke tænkt sig det Dette vældige Vand i det vældige Rum. Her skulde hun leve Det var herhen, han havde ført hende. Og hun forundredes over, at han næsten intet havde fortalt om alt det, som hun nu saa i et eneste Blik.

Hun vilde tale til ham, men han trak i hendes Haand.

Du faar da kaste et Blik paa Karregaarden

Og han lod Kresten køre et Stykke frem.

Da saa hun Gaarden ligge dernede paa den grønne Slette.

Med begge sine Hænder tog hun om hans.

Niels, sagde hun. Her vil En snart blive hjemme.

Hvert Træk i hans Ansigt lyste af Glæde.

Tak, bette Kirsten, det var skønt at høre, sagde han, medens Kresten kørte langsomt nedover til Gaarden.

Sikke Marker du har og der kommer et Vand, blev hun ved.

Det er Karrerende, svarede han.

Nede i Gaarden var Vognen blevet hørt.

Ane kom frem i Bryggersdøren, og Høverdrenge stak Hovedet ud fra Stalden.

Da blev ogsaa Salsdøren lukket op, og Ole Karre traadte ud.

Han stod ludende under den lave Karm. Kirsten saa straks, at der var noget af Niels's Holdning over ham.

Han drejede Hovedet halvt op mod dem og blev staaende uden at røre sig, som følte han sig trykket af den højtidsfulde Stund.

Kirsten gav sig til at vinke til ham, men han rørte sig ikke, Pigen derimod lettede paa Forklædet og lo.

Da de holdt for Salsdøren, saa hun det solfyldte Hav ligge derude.

Ole Karre kom hen til Agestolen.

Velkommen til Karregaarden, sagde han.

Hun vilde se ind i hans Øjne men mødte ikke hans Blik. Han havde dækket sit Ansigt med et Grin.

Niels hjalp hende ud af Agestolen og ned til Døren.

Knap havde hun sat sine Fødder paa Jorden, før hun hørte en brusende Lyd som af mange kørende Vogne.

Hun saa op og forstod paa en Gang, at det var Havet Havet, der lød saa nær.

Ole Karre stod nølende og usikker ved Døren. Men da Niels vendte sig om mod ham, stak han Haanden frem.

Til Lykke, Søn, sagde han og saa hen til Kirsten. Hun ser ellers gæv nok ud. Og han tog hendes Haand.

Du skal være velkommen til Gaarden, gentog han.

Og hun tog glad mod hans Haand og lod sig føre ind.

DAG efter Dag blev Solen ved at skinne over Kystlandet, og paa Karregaardens Marker kunde man se Rugen vokse. Grønsværet omkring Længerne fornyede sin Farve, og langs Karrerende skød Sommerens Vækster frem med buskede Tuer af fedt Græs, der spejlede Luft og Lys som Rugen paa Markerne.

I en hastende Strøm gled Rendens Vande mellem dens Bredder, der laa med Græstopdene svømmende i Vandskorpen, som var Vaarens Flom endnu inde og tømte ud fra Hedens Moser og Sig.

I de første Dage gik Kirsten om og bare saa og tog i Besiddelse, hvad der hørte Gaarden til. Og Niels fulgte hende overalt.

Haand i Haand saa man dem gaa op langs Vandløbet.

Hun bar en lys, hjemmegjort Kamgarnskjole, der sluttede tæt om hende. Over Haaret havde hun kastet et hvidt Sjal med Frynser.

Hendes Kinder var friske og røde, og der var noget stille og mildt over hendes Væsen.

Niels Karre var bleven i Stadstøjet. Saa der blev leet og sagt paa Gaarden, at de holdt nok Bryllup endnu.

Helt op til Karregaardens Skel fulgte de Vandet. Hvor Engen blev blød, saa de maatte springe mellem

Tuerne, hjalp han hende frem og tog om hendes Arme og Liv. Han havde vist hende Slusen ovenfor Stranden, hvor der kunde dæmmes op for Vandet, naar Sommertørken kom.

Han var begyndt at grøfte den sigede Grund ud.

Den lod sig kultivere, mente han, og da kunde han lægge flere Tønder Land Eng til Karregaarden.

Hun gik alvorlig og hørte paa ham.

Hunden var fulgt efter dem og sprang efter Viberne, der fløj skrigende over Græstuerne og Sivbuskene, som var skudt op rundtom.

Der laa en smilende Glæde om dem, hvor de gik. De saa paa hinandens Skygger, der gled frem over Græsset foran dem.

Han tog om hendes Haandled.

Du er den stadseligste Kone, bette Kirsten.

Haaret havde løsnet sig om hendes Tindinger. Det hang solfyldt ned over hendes Kinder. Han stod stille og saa betaget paa hende.

Oppe ved Skellet stansede de ved en trøsket Stolpe, der var rammet ned.

Her var Vandløbet blevet smalt, saa de kunde springe over. Og Sandpullerne laa nøgne, kun sparsomt dækkede med Marehalm og Ris.

Hun satte sig ned for at hvile. Hendes Øjne saa rundtom.

Hun kunde ikke fatte, at det var Sand alt sammen, hver Høj, som hun saa og at det skulde være kommet fra Havet.

Ret foran hende stod Niels Karre med Haanden paa Skelpælen og med Solen i sit Ansigt.

Han gjorde en Bevægelse med Haanden i den Retning, hvor Skellet gik.

Hvad der laa mellem det og Havet, hørte Karregaarden til.

Hun rakte sin Haand op mod ham og fik ham til at sætte sig,

Jeg er saa glad, Niels, for det alt sammen, sagde hun blot.

Men kort efter rejste de sig og gik videre Haand i Haand.

Han vilde gaa en anden Vej hjem for at vise hende Køerne, der lige var bleven sluppet ud.

De gik op over Klitterne, der var føget sammen til et Højdedrag, saa de kunde se vidt ind over Landet, hvor Lyngsletterne lyste frem med deres mørke Flader. Kirsten stansede. Hun syntes, hun stod paa et Bjerg. Landet forekom hende saa stort og vildsomt. Det var, som om Jorden under hendes Fødder, Højderne og Sletterne udstraalede en Magt, der betog hende.

Hun vendte sig om mod ham.

Man kunde tro, her var vilde Dyr, sagde hun.

Det skulde da være Ræven og Præstens Hunde, svarede han. Her er da ellers fredeligt nok.

Han viste hende Kirken og en grøn Plet af Præstegaardens Trær og bag Husene der boede gamle Rosa

Hun tog i hans Arm, og han gav sig til at gaa.

Et Stykke borte hjalp han hende gennem et Staaltraadshegn, der strakte sig hen over Klitterne, saa det kunde følges fra Top til Top.

Han stansede, for at hun kunde se det.

Her havde han hegnet for Køerne.

Og han viste hende, at der ogsaa var noget at æde. Graarisene og Porsen groede i store Klynger, og Skraa-
ningerne var dækkede af Havtjørn og Klitroser.

Det varede ikke længe, før de blomstrede, saa skulde hun bare se til Pragt.

Han viste hende Knopperne.

Nej, det var jo vilde Roser, udbød hun glad.

I Lavningerne groede Klokkelyng og Græs, og der var grønt og frodigt mellem Marchalmen.

Langt borte saa de Køerne gaa mellem Højene, blakkede og røde.

Han havde seksten Køer og nu gav han sig til at fortælle om Gaardens Drift.

Otte nye Malkekøer havde han lagt til

Han vilde se Sommeren an, blev Høsten god, vilde han lægge til igen Karregaarden kunde ha tyve Malkekøer paa Stald.

De var kommen ind paa en bred Kosti, der førte hjem til Gaarden. Og pludselig saa Kirsten Karregaarden og Havet ligge for hende i Eftermiddagens Sol.

De stansede ude paa Brinken, hvor Kostien førte ned. Hun følte en Tryghed stige op mod hende, som var hun allerede bleven hjemme.

Det var, som om hendes Øjnes Glans forgyldte hver Plet. Over de mosgroede Straatage laa Solskinnet, og det lyste fra Stuelængens hvide Mur.

Hun saa Viberne nede under hende flyve hen over Engen med Sølvskær paa Vingerne, medens deres Skygger kunde følges nede paa den lyse Flade.

Ved den gamle Gaard stansede hendes Blik.

Hun syntes, at den ligesom stod udenfor Solskinnet. Om den havde Niels fortalt, at de var flyttet ud, fordi de var bleven syge i den.

Og paany saa hun ud over Havet. For første Gang havde hun set Solen gaa ned der. Og en Verden havde fyldt hendes Sjæl med Drømme.

Niels gik ned ad Skraaningen, men stansede og ventede paa hende.

Over Vandet førte et Gangbrædt, og de kom op mod Gaarden Side om Side.

Omme ved Gavlen af Salslængen gik Ole Karre og puslede ved nogle Bistader, der var stillet op paa Fiskekasser og stod i Række paa en grøn Plet inde mellem Pilene.

Han gik i blaastribet Skjorte, og Røgen fra hans Pibe drev ud i Luften og blev borte.

Han havde set dem komme og fulgte dem med et skottende Blik.

Kirsten vilde gaa hen til ham, men fik en Fornemmelse af, at Niels ligesom holdt igen. Alligevel fulgte hun sin Indskydelse og løb om til ham.

Han stod halvt bortvendt med en Holdning, der stansede Smilet i hendes Ansigt.

Han saa det og vendte sig om mod hende.

Har du saa set dig om, spurgte han.

Der var noget lurende over ham, og han saa ikke paa hende.

Her er saa skønt, svarede hun.

Han stod og grundede lidt.

Naa, synes du det Ellers skulde man tro, at

her var magert og bart nok for En som dig, der kommer fra de gode Egne.

Kirsten følte en Trang til at komme ham nær.

Hun saa ham ind i Øjnene, men han slog Blikket i Jorden.

Han stod bøjet ved Bistaderne, da Niels kom til.

Med et koldt Blik skottede han til Faderen..

Bierne var ude og fløj summende om. Naar Ole Karre bøjede Hovedet ned mod Kuberne, pustede han Røgskyer fra Piben for at holde dem borte.

Efter nogle Øjeblikkes trykkende Tavshed sagde Niels:

Du skulde prøve de nye Stader, de er nemmere og skal svare sig bedre.

Der laa en Tilnærmelse i hans Stemme. Men den Gamle syntes knapt at høre ham.

Det er da ellers ringe nok, uden man skulde gi Penge til, svarede han lidt efter.

Men Niels smilte for at slaa Svaret hen og tog Kirsten med om gennem Haven, hvor der stod nogle skimlede Stikkelsbærbuske med smaa, forkrøblede Blade.

Hun stod og saa sig om.

Han skulde bare vente og se, hvad hun fik lavet her.

Det blir ikke stort, smilte han. Hun kendte ikke Havgusen eller Vestenvinden.

Medens Niels gik ud i Stalden, satte hun sig en Stund paa en Bænk, der var lavet af et Par Stolper og en Fjæl. Hun følte sig træt efter Dagen. Det var den fremmede Luft.

Men snart efter hørte hun Pigen dække i Stuen,

hvor hun og Niels i disse Dage havde spist, og hun rejste sig og gik derind.

Nej, Ane, sagde hun, vi vil spise i Folkestuen.

Ane saa paa hende og smilte bredt.

En tænkte, saadan Folk gerne vilde ha det ene.

Da Karlen kom ind i Bryggerset, blev han stanset af Ane.

Du maa vaske dig en Kende. Du skal til Bords med Bryllupsfolket.

Han stod maabende.

Det var da Stads.

Og han gik til Kammeret og kom tilbage pudset, som var det bleven Søndag.

Ole Karre sad paa sin Plads med Ryggen mod Væggen, Niels for Bordenden med Kirsten ved Siden af sig paa Bænken ved den Gamle.

Kresten satte Træskoene ved Døren og gik paa Hosesokker til sin Plads.

Niels saa paa ham.

Det var da en svær Karl, der kom, skosede han.

Ane kom frem i Døren.

Kresten tror vist, han er buden til Bryllup, grinte hun.

Og de lo alle.

Mellem dem stod et Fad med Mælk og Grød, og de flyttede sig sammen for at naa det.

Skal du ikke ha noget Ane, spurgte Niels ud gennem Døren. Du har vel nok set Kresten saa fin i Ansigtet før.

Og hun kom grinende ind med sin Ske og satte sig paa den yderste Bænk.

En kan jo ikke vide, hvordan man skal te sig med saadan Brudfolk, svarede hun. Naar En ikke har været gift.

Du mener vist, Ane, ikke paa den Maade, stak Kresten hende ud.

Derom kan du da ikke vide, bed hun igen.

Og baade Niels og Kirsten lo.

Men pludselig blev de afbrudt ved Lyden af, at der kom En løbende ind i Gaarden.

Hvad er nu det, udbrød Niels Karre.

De saa op og sad med spændte Miner.

De hørte, det var Høverdrenge, som havde været i Klitten.

Ole Karre dukkede let paa Hovedet og skulede mod Døren.

Høverdrenge Træsko larmede gennem Bryggerset, og han stod i Døren gispende efter Vejret.

Husbond Præstens Hunde har været i Faarene, skreg han.

Niels rejste sig i et Sæt.

Hvad sir du, Dreng.

Hans Kæbemuskler knudredes, og Stemmen skar af Vrede.

Drengen forklarede, at han havde fundet to Faar, der næsten var ædt op, og et, der havde smidt sig i Klitten med Skindet flaaet fra Hoved til Hale.

Niels satte Knoerne i Bordet, og Kirsten saa skræmt op paa ham.

Den gale Præst den gale Præst, hvæste han og saa fra Drengen til Faderen.

Men Ole Karre sad med dukket Nakke og ubevægelige Træk.

Det var ellers en skøn Bryllupsgave, han der gav, sagde han lavmælt og ondt.

Niels gik frem paa Gulvet, og Karlen rejste sig med ham, medens Drengen fortalte, at han havde søgt at slæbe Faaret hjem, men det var blevet ham for tungt, saa han maatte lade det ligge.

Men det kunde ikke leve.

Du maa spænde for, Kresten, vi maa ha dem hjem, sagde han kort.

Og de gik begge ud.

Da de kørte af Gaarden, stod Kirsten i Døren med rystende Knæ og var ved at briste i Graad.

DEN følgende Dag gik Kirsten om med en Fornemmelse af, at der hvilte et Tryk over Gaarden. Niels og Karlen var kommen sent hjem med Faarene, som Hundene havde jaget vilde. Men der resterede endnu tre, foruden de to, som var ødelagt, og tidlig om Morgenens var de taget ud igen for at lede.

Inde i Stuen havde hun taget hans Haand, men han havde bare set mørkt paa hende. Og hun havde staaet ved Vinduet og set ud efter ham, da han forlod Gaarden.

Kort efter gik hun ud i Køkkenet for at begynde paa sit Arbejde.

Ane kom ind fra Stalden efter Malkningen med Skørterne kiltret op om Lænderne og en Malkespand i hver Haand. Det duftede varmt fra hende af Ko og Stald, og hendes Træsko klaprede tungt, medens hun gik og slog Mælken op i Fadene.

Hun skottede opmærksomt til Kirsten. Saa satte hun Spande og Fade udenfor Bryggersdøren og gav sig til at skure. Hun stod skrævende, ildrød i Hovedet og paa Armene.

Da Tavsheden havde varet længe, drejede hun Ansigtet ind mod Kirsten.

Har du set det sølle Dyr, spurgte hun.

Nej, det havde hun ikke.

Da skulde du gaa over i Loen.

Og Kirsten gik over Gaarden, men da hun aabnede Lodøren, kom Ane efter.

Faaret stod bundet til et Vognhjul med Hovedet hængende sygt mod Jorden.

Sølle Dyr, udbrød Kirsten og blev staaende for ikke at skræmme det.

Men Ane gik hen og tog fat i det og viste, hvor det var bidt. Skindet var flaaet af paa Laaret og op over Ryggen, og Niels Karre havde bundet det fast med en Klud og noget Seglgarn for at prøve, om det vilde gro til.

Kirsten stod med tankefulde Træk.

At man ikke henter Præsten og lar ham se det, sagde hun.

Ane vendte sig om mod hende.

Han har Blodskræk, lo hun. Den gale Præst en Gang fik man ham lokket til Gaarde for at se, hvad hans Skarnsdyr havde forvoldt og da skvat han til Jorden som ved et Slag.

Op paa Formiddagen gik Kirsten i Stuen og pakkede sine Sager ud. Paa Gulvet i Storstuen stod de to Kister, hun havde bragt med.

En Duft fra Hjemmet slog hende i Møde fra det hvide Lin og Lærred.

Hun laa paa sine Knæ og tog det op Stykke for Stykke.

Saa hørte hun Døren gaa ud til Forstuen, og da hun rejste sig, saa hun Ole Karre gaa over Gaarden til Stalden.

Det faldt hende ind, at hun endnu ikke havde været paa hans Kammer hūn havde en Fornemmelse af, at der turde hun ikke komme.

Medens hun tog Lagner og Pudevaar frem, hørte hun ham trække Hestene af Stalden. Han skulde altsaa ud at age.

Saa gik hun ind i Sovekammeret og gav sig til at rede Sengene med sine egne Sager.

Hun slog med Hænderne i Dynerne, der var tunge og svære. Hun syntes, Rummet blev hjemligt med det samme.

Ane havde haft alle Gardiner nede og vaske, saa de hang renstrøgne, men de var smaa og gammeldags. I Kisterne laa der Gardiner til alle Stuer. Men en Følelse af Frygt for at støde nogen, fik Kirsten til at vente med at hænge dem op.

Før Middag kom hun oprømt ud i Køkkenet.

Ane, der stod ved Ildstedet og havde Middagsmaden paa, saa spørgende op paa hende.

Der skulde bages Brød, sagde Kirsten.

Og resolut gik hun til Brødskaftet og Melkisten og saa efter.

Vi kan slaa Dejgen op til Aften, saa vi kan bage i Morgen, sagde hun.

Ovnen var i den gamle Gaard.

Hun vilde gaa hen og se paa den med det samme.

Medens hun gik hen over det bløde Grønsvær, hvilte hendes Øjne paa den forladte Gaard.

Man kunde se paa Græsset, at der kun sjælden gik nogen der.

Der var en øde Stemning over den, som laa den langt fra Mennesker.

Hun havde gaaet rundt om den sammen med Niels, men derinde havde hun ikke været.

Vejret havde slidt i Straadækket, og Kalk og Sten havde løsnet sig i Murene og laa i Græsset.

Da hun gik forbi Stuelængen, hvis Ruder var revnede eller faldne ud, syntes hun at mærke den svampede Lugt.

Hun stansede ved Salsdøren og tog i den. Men hun maatte stemme imod for at faa den op. Hun blev staaende i Døraabningen, fyldt af Ubehag ved at skulle derind.

En ildelugtende Luft slog mod hende. I Gangen laa tommetykt Støv, og paa de hvidkalkede Vægge hang tykke Buer af Spindelvævstraade. Men paa Gulvet kunde hun se, at der nu og da var gaaet.

Hun traadte ind i Storstuen, Rummet var næsten som i den nye Gaard, blot lavere til Loftet og med svære Tværbjælker.

Hun saa sig hastig om og skyndte sig ud til Bryggerset med en Følelse af at være fjernt fra alt levende. . . . Og hun lyttede anspændt, som om hun var bange.

I Bryggerset ved den indmurede Ovn laa der Lyng og Brænde. Paa en egen Maade mindede det hende om, at her havde været Mennesker.

Hun keg ind paa det tomme Ildsted det kunde godt bruges-

Da hun vilde til at gaa, fik hun Lyst til at se sig om i de andre Rum.

Bag Bryggerset var et Kammer; der havde Pigen sovet hun gik tilbage gennem Køkkenet og aabnede en Dør.

Det var Sovekammeret.

Hun blev staaende paa Tærskelen uden at gaa ind.

Det gik op for hende, at det var her, Ole Karres Koner havde ligget og var død

Med vidtaabne Øjne stirrede hun ind i det dødsstille Rum.

Hun vilde gaa det var, som om hendes Sanser fornam noget usynligt, som havde disse Kvinder ladet noget igen af deres Væsen og Liv.

Blodet veg fra hendes Kinder. Der kom Syner for hendes Øjne Hun saa disse døde. Luften dannede sig i Skikkelser Den ene var før og den anden hun havde gamle Rosas Ansigt og Træk Det var Niels's Mor

Der kom over hende en Følelse af Rædsel. Og hun skyndte sig for at komme ud. Men i Storstuen mødte hun Niels. Han var lige kommen hjem. Hun stansede foran ham og stod med nedslaaede Øjne.

Gaar du her, spurgte han med Uvilje.

Hans Ansigt var haardt, og han saa paa hende,

Hun havde været inde og set paa Ovnen, svarede hun. I hans Nærværelse følte hun Trang til at le af sin Skræk, men hun beherskede den.

Har du set dig om her, spurgte han.

Jo, hun havde kikket sig lidt om.

Sammen gik de tilbage gennem Stuerne.

Overalt, hvor der var Spor af Svamp og Fugt, stansede han og viste hende det. Han traadte Hælen gennem Gulvbrædderne, for at hun kunde se, hvor møre de var.

Medens de gik derinde, hørte de en Vogn komme.

Det er Far, der kommer tilbage fra Stranden, sagde han.

Og saa berettede han hende om Faarene; de havde ikke fundet dem Hundene havde jaget dem i Havet, det var hændt før, at de var tyet ud i Vandet for at undgaa dem, og saa havde Brændingen revet dem med.

Da de naaede hen til Sovekammeret, holdt Kirsten sig tilbage.

Her var han kommen til Verden, fortalte han.

Men hun tog ham i Armen.

Nej, kom nu, Niels, jeg kan ikke lide at være her, sagde hun.

Han vendte sig om og saa sky paa hende, men saa tvang han sig til at le.

Du er maaske ræd for Spøgeri

Nej, her er saa kvalm, svarede hun,

Og han fulgte hende ud.

I Salsdøren saa de Ole Karre gaa ind gennem Loen i den gamle Lade med en tyk, ny Planke.

Kirsten vilde stanse, men Niels rørte ved hende og fik hende med.

Inde i Laden var der mørkt, saa Ole Karre knapt kunde øjne for sig. Henne ved Ydermuren laa der en Dynge Brædder og Planker. Der smed han sin Byrde og dækkede den med noget Gammeltømmer.

En Stund stod han i Mørket og ventede, til han hørte, at de var borte. Saa kom han ud og gik tilbage til Vognen med et skulende Blik til Stuehuset.

Han gav sig til at læsse Fiskekasser og gammelt Vragtømmer af i en Bunke ved Gavlen. Men pludselig holdt han inde og kom over mod Bryggersdøren, hvor Niels stod.

Han stansede nogle Skridt derfra.

Der er drevet et Havlig ind tæt ved det nordre Skel, sagde han.

Niels stod ubevægelig og forblev tavs, som gik alle hans Tanker i Staa.

Det ligger fri af Havet vi maa se at faa det op, føjede han til.

Da han tav, var det, som om en Stilhed lagde sig over Gaarden.

Ane var stanset ude i Køkkenet og stod og keg ud paa dem. Kirsten, der stod tæt ved Niels, fik stirrende, urolige Øjne.

Er der et Lig paa Stranden, sagde hun.

Men ingen agtede paa hendes Ord.

Det maa vi vel, svarede Niels den Gamle.

Er det friskt... har det Klæder paa sig, spurgte han.

Ole Karre vilde gaa, men biede ved hans Ord.

Kresten og Høverdrengen var kommen ud paa Gaardspladsen og stod og lyttede.

Det havde bare en Sok og Støvel paa det ene Ben, svarede han og gik langsomt tilbage til Vognen.

Efter Middag kørte Niels og Kresten af Sted til Havet og havde et gammelt Sejldug og noget Reb med i Vognen.

Solen skinnede i Brændingen og over den brede Forstrand, hvor Hestenes Hove sank ned i det vaade Sand. Skodvandet skyllede op i flade Skvulp og fyldtes af Solskinnet, der tændtes og slukkedes for hver Bølge, der rullede ind.

De sad tavse ved Siden af hinanden og stirrede frem langs Havkanten.

Havet var faldende saa det maatte ligge der.

Niels sad med Tømmen slapt hængende i sin Haand og saa grublende ud.

Vreden over Faarene sad endnu i hans Sind han vilde gaa til Præsten og kræve sin Ejendom beskyttet. Om han saa selv skulde slaa Hundene ned, skulde det Uvæsen ha Ende

Men gennem hans Sind faldt der ligesom et Genskin af noget lyst. Det slog ham, at han ikke havde talt med Kirsten siden forrige Dag, og han følte en Trang til at gøre hende glad Hun havde været saa stille.

Og nu skulde de ha Ligsyn og de Dele.

Med et rettede Kresten sig op, og Niels fulgte hans Bevægelse.

Der ligger det, sagde han.

Som en havvasket Planke laa det i Solskinnet, halvt nedskyllet i Sandet med den ene Arm strakt ud fra Kroppen.

Niels kørte langsomt derhen og holdt nogle Skridt derfra.

Det laa paa Ryggen. Haaret og Næsen var borte. Fingrene var opløste og hang i Trævler. Og Kroppen var svullen og hvid.

Det var af en kraftig Mand, saa de.

Et Øjeblik stod de og tænkte sig om. Saa tog de den ene Sidefjæl af, lagde den paa Stranden og bredte Sejlduget over den. Og ved Hjælp af et Brædt, som de fandt, rullede de Liget op paa Fjælen og løftede det paa Vognen.

Nu og da bar Vinden en kvalmende Lugt frem til dem, men de holdt sig paa Vognen, lige til de drejede fra Stranden. Da sprang de af.

Føj, han lugter ilde, sagde Niels.

Og Kresten grinte til Svar.

De kørte ud paa Marken østen for Gaarden, saa Vinden kunde bære Lugten bort.

Der blev det stillet paa et Par Kasser.

Kirsten stod ude i Bryggersdøren ved Siden af Ane og saa paa det.

Kan du la ham staa der, spurgte hun, da Niels kom i Gaarden.

Det vilde lugte fælt, om vi skulde ha ham inde, svarede han.

Og Kresten grinte bekræftende.

Det var nok en fra et Skib, som om Vinteren var strandet her norden, forklarede han.

Niels fulgte hende ind i Stuen.

Hun havde glædet sig til at vise ham, hvorledes hun havde ordnet med sine Sager. Men nu sad hun bare og saa ned for sig.

Han stod et Øjeblik, saa gik han hen og tog hendes Haand.

Du sidder saa alene, sagde han.

Hun rejste sig hastig og lagde begge Arme om hans Hals.

En kan bli helt ræd men la os være glade, udbød hun, som slog Angst og Glæde ud af hendes Hjerte paa samme Gang.

Om Aftenen, da de var kommen tilsengs, laa hun længe vaagen, efter at han var sovet ind.

Gennem Gardinet saa hun, at Maanen var oppe. Skæret lyste ind, hvor hun laa, saa hun kunde se de hvide Lagener og Væggene rundtom.

Hun hørte et svagt Sus i de lave vindblæste Træer udenfor og Havets rullende Drøn. Det sank og steg, syntes hun, som vandrede det ustanseligt til og fra Det tonede ind som en Melodi, der bar hendes Tanker med.

Med et saa hun de maanebeskinnede Marker for sig med Vognfjælen og den døde Mand stillet paa Kasserne. Hun grebes af en Ensomhedsfølelse saaledes som den Døde havde drevet i Havet, laa han nu derude.

Hun satte sig op i Sengen.

Om Præstens vilde Hunde kom i denne Nat

Hun stirrede paa Niels og syntes, at hun maatte vække ham

EN Morgen kom to Mænd løbende over Heden ad Præstegaarden til. Den ene havde en Økse i Haanden, den anden en Bøsse. Og de var barhovedede, som var de sprunget af Gaarde med det samme.

De havde jaget Præstegaardens Hunde fra deres Jorder og forfulgt dem over Heden lige til Præstegaardens Skel. Manden med Bøssen havde skudt, og de havde hørt Hyl, saa en maatte være ramt. De var vaade til Knæene efter at have sprunget gennem Vandene.

Først ved Præstegaarden stansede de op og stod og pustede ud, medens Eder og Forbandelser hvæste dem af Munden.

De vilde gaa til Præsten Og de saa paa hinanden som to, der var besat af samme Vrede.

Men da de kom til Præstegaarden, stod Hundene der i Flok og gjorde Front.

Inde fra Porten kom en Dreng ud. Han var lille og bred og stod med en svær Kæp i Haanden.

Da han saa Mændene, kaldte han paa Hundene, men de løb truende frem.

De Satans Dyr, brølte Manden med Bøssen. Kald dem til dig, eller jeg skyder.

Men Drengen blev staaende med et underfundigt Grin. Og i samme Nu kastede Manden Bøssen til Kinden.

En af Hundene gav et Hyl, sprang til Vejrs og faldt, medens Resten spredtes til alle Sider.

De kom alle tre hen til det skudte Dyr. Drengen bøjede sig ned over det.

Den er stendød, sagde han og saa op paa Manden. Du er ellers god til at skyde.

Men de hørte ikke paa ham og svor ophidset, at nu var det Slut med, hvad de lod sig byde Det skulde de vise den gale Præst.

I faar sige ham det selv, svarede Drengen. Han var i Kirken men den kunde bli liggende til han kom. For ham var det ellers ingen Skade.

Mændene keg over ad Kirken med et tænksomt Blik og syntes tvivlrådige. Der kom en Ærefrygt i deres Ansigter.

Det var kendt af alle, at Præsten hver Morgen gik Vejen fra Præstegaarden til Kirken og det blev sagt om ham, at han stod paa Prækestolen og talte Guds Ord i den tomme Kirke.

En Stund blev de staaende, saa trak de sig ud paa Vejen, og Drengen gik ind i Gaarden og lod Hunden ligge. Men kort efter saa han dem begive sig paa Vej tilbage over Heden. Og han gik paany ud til Hunden.

Den laa i en Blodpøl tæt ved Vejen, der førte ind til Gaarden.

Den var ramt i Hovedet. Han bøjede sig ned og saa nøje paa Saaret.

Den hed Minke og var en stor og grisk Hund.

Saa tog han den i Pelsen og bar den ind gennem Porten. Han stansede uden for Bryggersdøren.

Maren, kaldte han og stod ventende, til en gammel, knokkelsvær Pige kom ud.

Nej, nej da hvad er det, du staar der med, Anders, udbrød hun.

Det var da Minke den var bleven skudt.

Jøsses da vær skøn og ta den af Vej, før Præsten kommer, bette Anders, bad hun.

Hun stod ynkelig.

Han bare grinte.

Kan du se der Og han viste Hovedet frem.

Saadan skulde de ha det alle, det Mog, fjede han til.

Men i hans Stemme laa der en vis Følelse. Paa sin Maade var han baade Ven og Fjende af Hundene.

At nogen kunde skamme sig til det for Præstens Skyld, blev Maren ved.

Aa, den gale Præst, svarede Anders.

Og han gik om bag Længen med Hunden.

Kort efter kom han ud paa Vejen med en Spade og fjernede Blodsporene.

Saa gik han om bag Længen og gravede Hunden ned.

Da det var gjort, satte han sig paa Stjærten af en Vogn og hvilte ud.

Alt paa Gaarden var overladt ham I tre Aar havde han været der, og for hvert Aar var de Marker, som blev pløjet op og saaet til, blevet færre og ringere.

Han havde hørt om Hundenes sidste Hærværk
Men det kom ikke ham ved.

Men Galskab var det i hans Øjne.

Som han sad der, kom et Par af Hundene luskende
om til ham.

I skulde skydes, I Skab, kælede han for dem. Saa
kunde En vel faa Fred.

Han viste paa Stedet, hvor Hunden var gravet ned.
Der ligger Minke, sagde han.

Hundene snuste til Jorden og viste Lyst til at grave.
Og han slog efter dem med Spaden.

Kan I komme derfra, I ukristelige Ting

Noget efter gik han ind i Loen.

I en Halmdyngge laa en stor Tisbe med sine Hvalpe.
Den knurrede af ham, da han kom.

Han stod et Øjeblik og saa paa den, saa gik han
ud i Gaarden og over til Bryggerset.

Gi mig noget til Herta, sagde han til Maren. Hun
ser ud, som hun kunde æde sine Hvalpe.

Og Maren bragte ham et Par Skiver Brød.

Han smed et Par Stykker hen til Hunden, der slugte
dem graadigt. Saa gik han baglæns hen mod Døren
og lokkede den ud i Gaarden. Da smed han Brødet
og sprang ind og smækkede Døren i.

Han lo højt og løb hen til Hvalpene med en Sæk
og stoppede dem i. Saa sprang han ud til Stalden, hvor
der stod et Trug med Vand. Han lagde en Sten i
Sækken og smed den i Truget.

Han saa det boble op fra den, men straks efter
hørte han Herta skrabe paa Lodøren og gø for at
komme ind. Han skyndte sig tilbage til Loen. Hunden løb

om paa den anden Side Længen, og hastig aabnede han Døren og sprang op ad en Stige og smed sig i Halmen paa Loftet.

Straks efter var Hunden inde. Da den saa, at Hvalpene var borte, løb den snusende om. Den rejste sig op ad Stigen og vejrede op mod ham, som troede den, han havde dem der. Men saa løb den pibende om, til den blev staaende udenfor Stalddøren.

Og han væltede sig om paa Ryggen og strakte sig og grinte.

Der var det med Præsten, at blev en Hund borte, han savnede den ikke, saa man skulde tro, at han gik om uden at kende deres Tal

Medens dette foregik, kom Præsten ud af Kirken.

Han traadte ud af Døren bag Koret og gik med lange, tankefulde Skridt hen mod Laagen i Kirkegaardsdiget.

Hans høje Skikkelse svajede underlig løs i Leddene.

Et Stykke henne i Gangen stansede han brat og og saa sig tilbage, som blev han noget var. Han drejede sig halvt om og saa hen over Gravenes Tuer, der var groet til af Marehalm.

Hans Blik stansede ved en Klitrose, der havde bredt sig paa en af Gravene længst borte. Mellem Bladene skimtede han en rød Blomst. Hans Opmærksomhed samlede sig om den. Og han vendte sig og gik derhen.

Klitrosen groede vild og busket over en Grav.

Han bøjede sig ned mod de lyserøde Blade med et glad Smil.

Det maatte være Sommerens første

Nede mellem Grenene stod en Sten, og han bøjede dem til Side for at læse. Med næsten udvisket Skrift stod der:

Mette Knudsdatter.

Han læste Tallene i halvtreds Aar havde hun været død og to og tyve havde hun været.

Han rettede sig op, foldede sine Hænder og stod og saa ned paa Graven. Der gled et lysende Skær over hans Ansigt. Trækkene blev livlige, som stod han over for et Menneske.

Mette Knudsdatter, sagde han med en blød Stemme. Gode Barn

Han saa hen for sig, som om hun var til Stede, og han havde talt til hende.

For hans Øjne dannede sig Synet af en ung Pige med friske Kinder Det var, som om Skæret fra Rosenbladene faldt paa deres Hud. Han saa et Par blaa Øjne og fik Fornemmelse af et brunt, duftende Haar.

Det forekom ham, at han vandrede. Der steg frem for ham en Gaard med store Længer Køer og Heste gik paa en Mark og mellem dens hvide og gule Blomster løb en lille Pige og legede. Saa kom en Kone ud gennem Porten, og han saa hende komme hjem med Barnet ved sin Haand Det var Mettes Mor.

Han grebes af en stor Mildhed. Han forstod, at alle, der havde staaet Mette nær, for mange Aar siden maatte være død.

Lille fromme Sjæl, sagde han stille og løftede sit Ansigt mod Himlen.

Saa lænede han sig frem og rørte ved Rosen, som kærtegnede han en Kind.

Og han vendte sig og gik ud gennem Kirkegaardsdiget.

Han gik ikke hjem mod Gaarden, men fulgte en Sti ind over Heden.

Et langt Stykke holdt han Blikket i Jorden, som blev han ved at bære Fornemmelsen af den Døde med i sine Tanker,

Søen, der laa bag Gaarden, bredte sig ud med vidtstrakte, sigede Flader. Morgenens Lys blinkede fra de glatte Vande. Stien, han fulgte, førte derud.

Som han gik frem, løftede han nu og da Hovedet og saa opmærksomt op. Hans Blik vandrede ud over Søen og Vandene, der laa spredt rundtom.

Den friske Dag fyldte ham med sin Stemning

Lærkerne sang oppe i den morgendisende Luft, og Viberne skreg omkring fra Vandene.

Der kom noget ophidset over hans Gang. Han strakte Hænderne ud fra sig og løftede Ansigtet op, som badede han sit Sind i den friske Luft.

Der faldt et Solstrejf hen over Lyngen og det vaade Græs foran ham.

Han stansede og nød Synet med henrykte Øjne. Og med et sagde han i syngende Tone, som blev Ordene til i samme Nu:

Glæden synger fra hvert Straa
i den lyse Morgen.
Kærlighed den tænker paa,
som har kendt til Sorgen

Han gik videre og blev ved at fremsige Ord, som fik Stemningen ham til at synge. I sine Tanker gik han med et Barn ved Haanden det var lille Mette Knudsdatter. Al Glæde bragte han til hende, alt hvad hans Øjne saa og hans Hjerte følte

Lille Mette Knudsdatter, sagde han højt, at jeg først skulde møde Dig i Dag

Ovre paa den anden Side Søen gik Præstegaardens Køer. En Tyr stod og brølte ud i den vaade Luft med Solstrejf over sin brogede Hud, medens Køerne gik græssende om. Sommer og Vinter gik de ude

Alle Jordens Skabninger skulde være fri, havde han sagt.

Han kom forbi en Hest, der gik og gnavede af Græsset. Den var gammel og knoklet. Den eneste, Præstegaarden havde.

Da han var tæt ved den, flyttede den sig sky til Side for ham. Han rakte sin Haand ud mod den. Og den drejede paa Hovedet og lod ham komme hen til sig.

Han strøg den kærtegnende om Mulen.

Fromme Dyr, sagde han. Jeg gør dig ikke ondt.

Han lagde Haanden paa dens Manke, og det lyste drømmende fra hans Øjne, som stod den for ham med Mette Knudsdatter paa sin Ryg. Hesten begyndte at gaa, og han fulgte med den med Haanden i Manken, som sad hun deroppe og red.

Han Ansigt straaled, og han saa sig om.

Det er som en Dag i Paradiset, sagde han.

Han blev ved udenom Søen og fulgte dens anden Bred hjem.

Ved Gaarden mødte han Hundene.

Et Par kom ham logrende i Møde, medens andre lod til knap at kende ham.

Han stansede ved Porten og kærtegnede dem. Saa gik han ind. Han maatte bøje sig dybt for at komme gennem den lave Dør.

Inde i Stuen stod et Bord dækket med Mælk og Brød og Ost.

En Stol var stillet frem, og han gik hen og satte sig. Men før han rørte Maden, foldede han sine Hænder og sad stille. Saa tog han rask og sulten til Brødet.

Maren kom ind og stod ved Bordet

Han saa op paa hende.

Hendes Mine røbede Frygt for, at han havde erfaret noget

Har du kendt en Pige, som hed Mette Knudsdatter, spurgte han.

Han saa ind i hendes Øjne.

Hun er død for mange Aar siden, føjede han til.

Maren stirrede forundret paa ham.

Ok, Jøsses da, Mette Knudsdatter Hvem har kunnet glemme hende, svarede hun, og det lyste op i hendes Ansigt.

Hun var den skønneste Pige, nogen kunde se, sagde hun og saa ud i Stuen, som hentede hun sine Tanker frem langt borte fra. Hun fik en tærende Syge og døde men før den kom, var hun frisk og skøn.

Hvem kan vel glemme Mette.

Men pludselig flyttede hun Øjnene hen paa Præsten.

Hvordan kommer Præsten da paa det, spurgte hun.

Han lagde Hænderne foldede paa Bordet og sad og saa op paa hende med et betaget Blik.

Hun havde Kinder røde og friske som en Rose, sagde han, og blaa Øjne og et stort dejligt Haar

Ja. ja svarede hun, saadan saa hun ud.

Præsten rejste sig op ved Bordet.

Herre, hvad lader du ikke ske, udbrød han. Det er, som om jeg har vandret med en af dine Engle.

Og han gav sig til at fortælle, hvad der var hændt ham.

Det var, som havde en Røst kaldt ham hen til en gammel glemt Grav....

Da Jesus havde ligget tre Dage i Graven, stod han op, og hans Disciple mødte ham, saaledes som enhver møder ham den Dag i Dag, som har Øjne at se med og Øren at høre med.

Maren stod med sammenknugede Hænder og saa forskrækket paa ham.

Herre Jøsses, hvad har Præsten dog set hvad har Præsten dog set, svarede hun.

Op paa Dagen drejede en Vogn fra Vejen og kørte ind paa Præstegaarden. Det var Niels Karre, der sad i Agestolen alvorlig og ufredsom i Mine.

I Gaarden stod Anders og stirrede nysgerrig paa ham. Da Niels holdt for Døren, drejede han sig i Agestolen og kaldte paa ham.

Træffes Præsten hjemme, spurgte han.

Det gør du vel, om du gaar indentil, svarede han.

Niels steg af og bandt Tømmen fast.

Du kan vel se til Hesten.

Men Anders blev staaende paa samme Plet, og Niels gik til Døren.

Hans Haand tøvede et Øjeblik paa Dørklinken.

I Gangen stod han med Luen i Haanden.

Døren til Præstens Studerekammer var lige for. Han syntes, der var stille i Huset som i Kirken. Hans Følelse af Vrede, der havde givet ham Holdning, var ved at glide ud. Han saa i Gulvet og bankede paa. Men før han fik Haanden til Dørtaget, blev der aabnet, og Præsten stod for ham.

Nej, er det ikke Niels Karre kom da ind, udbød Præsten venlig.

Niels Karre blev staaende indenfor Døren. Præsten gav ham Haanden, og han tog mod den med et undvigende Blik og uden, at et Træk rørte sig i hans Ansigt.

Da blev Præsten hans Holdning var og gik tilbage over Gulvet. Men pludselig vendte han sig om.

Jeg ser paa dig, at du kommer i Vrede, Niels Karre, sagde han mildt. Tal kun frit ud, du skal ikke strides med mig.

Niels Karre saa hastig op og omspændte Stuen i et Blik.

Den saa fattig ud som Præsten selv. Paa et Bord laa nogle Bøger og Blade. Ved Væggen stod en Sofa med slidt og trævlet Betræk og en Lænestol, fra hvis Arme og Ryg Stopningen stak frem.

Det er om Præstens Hunde, jeg vil snakke, sagde han. De har været i mine Faar igen og ødet to og gennet tre i Havet.

Han stirrede fast paa Præsten, der gav sig til at gaa op og ned ad Gulvet.

Der maa ske en Forandring med det Uvæsen her paa Egnen. Hvert Aar gør de Fortræd paa anden Mands Ejendom.

To Faar har de ødelagt, og tre har de jaget i Havet, gentog Præsten.

Han vred sine Fingre sammen og saa hjemstøgt ud.

Niels Karre troede, at han havde givet sig, og blev mildere.

Jeg er ikke kommen for at kræve Præsten for Erstatning men for at sige, at der maa gøres en Ende paa de Skarnsdyr. Kan Præsten ikke selv nænne sig til det, tænker jeg, her er Folk nok, der heller end gerne gør det.

Præsten stansede midt paa Gulvet og saa paa ham med forfærdede Øjne.

Du maa ikke ihjelslaa, sagde han med høj Røst. Du vil udgyde Blod og tror dig bedre end en Hund Naar var det, Synden kom ind i Verden, det var ved Blodet Da Adam og Eva udjoges af Paradiset, da vendte Dyrene sig mod Menneskene og Menneskene sig mod Dyrene, indtil man en Dag tog vor Herre Jesu Kristi Blod Før den Dag aad selv Løverne de nedfaldne Frugter fra Træerne i den hellige Have Og Adam og Eva levede mellem vilde Dyr, uden Frygt og Fare. Under Palmerne laa hun og sov med Hovedet hvilende paa en Tigerindes Bug, medens Adam sad lænet mod Stammen, ved hvis Rod en Hjortekalv laa og sov.

Han stod som blev Ordene til Syner for hans Øjne.

Han gik frem mod Niels Karre.

Menneske, du maa ikke gøre Dyrene Fortræd
 At Hundene har angrebet dine Faar, gør mig ondt.
 Men lod jeg dig dræbe dem, vilde det saa ikke være det
 samme, som om jeg havde ladet mine Hunde dræbe
 dine Faar.

Niels Karre saa op paa ham. Hans Ansigt udtrykte
 baade Alvor og Spot. Han flyttede paa sig for at fri
 sig ud af hans Tale. Og hans Læber spændtes, som
 samlede han sig til et Svar.

Jeg skal erstatte dig dit Tab, sagde Præsten.

Da smilte Niels Karre som til en fattig.

Men lad os være Venner. Jeg kan ikke give dig
 fem Faar, for jeg har maattet give alle mine Faar
 bort Men jeg skal give dig en af mine Køer i
 Stedet.

Præsten rakte sin Haand ud mod ham.

Men Niels Karre rørte sig ikke. Hans Ansigt blev
 ildende rødt.

En vil ingen Erstatning ha af dig, fattige Præst,
 huggede han frem.

Saa blev han ligbleg og stod med knudrede Kæber.

Om det er kristelig Tale, du har ført, ved jeg ikke,
 men du er jo Præst Men saa sandt jeg er Mand
 paa min Ejendom, skal dine Hunde blive slaæet ned
 hvor de saa træffes.

Og han vendte sig og gik ud.

Uden et Ord til Anders steg han til Vogns og kørte
 hjem.

En Time senere blev Anders kaldt ind til Præsten.
 Han stod paa Hosesokker ved Døren med Luen i
 Haanden og saa paa sin Husbond.

Præsten kom hen og lagde sin Haand paa hans Skulder.

Kan du ta et Tøj og gaa ud og hente en af mine Køer og trække den til Karregaarden og sige til Manden, at den kan han beholde.

Anders saa overrumplet ud.

Til Karregaarden, gentog han.

Ja, Anders, kan du gøre, som jeg ber dig om. Men tag den bedste

Men da blev Anders vred.

Maa En spørge, har nogen set, det har været Præstens Hunde, spurgte han.

Men Præsten trykkede bare sin Haand fast mod hans Skulder og rystede paa Hovedet, og Anders sjokkede ud.

Sent paa Dagen kom han trækkende ind paa Karregaarden med en sortbroget Ko.

Han stansede ved Bryggersdøren og spurgte, om Manden var hjemme. Og Ane gik ind og kaldte Niels Karre ud.

En skulde be dig fra Præsten om at beholde den, sagde han kort.

Niels Karre saa forundret paa ham og Koen.

Har Præsten sendt dig, spurgte han.

Tror du, jeg har gjort mig den Fornøjelse af mig selv, bed han igen.

Niels Karre lagde uvilkaarlig Haanden paa Ryggen af Koen og stod og kendte efter.

Den var gammel, men ellers god nok.

Men pludselig traadte han tilbage i Døraabningen.

Inde fra Stuen kom Kirsten ud og stillede sig bag ham.

Han vendte sig om mod hende.

Det er den gale Præst, der sender mig sin Ko, sagde han og saa opmærksomt paa hende, som ventede han at høre, hvad hun mente. Men hun stod bare og saa paa Anders. Og Niels vendte sig mod Drengen og sagde haardt:

Du kan hilse Præsten og si, at mine Ord staar fast Her er ingen, der vil ha hans Ko.

Anders satte et stort Grin op.

Det var ellers skønt svaret, sagde han. En skulde vel næsten si Tak til

Og han vendte Koen og trak den velfornøjet ud af Gaarden.

I en skinnende Wiernervogn kom Herredsfuldmægtigen og Distriktslægen kørende ud til Karregaarden for at syne det ilanddrevne Havlig.

Fra Gaardene og Husene blev der set efter dem som efter to Konger, der kørte gennem Egnen.

Folk stansede op paa Vejen og hilste paa en Maade, som kun sjældent hændte.

Det var Øvrigheden, der kom.

Det sommerlige Vejr gjorde Turen til en Udflugt. Der var bedet i Kroerne, saa Dagen var godt paa Vej, før de naaede frem.

Ole Karre modtog dem udenfor Gaarden som Folk, der skulde hædres. Han var i Stadstøj, og hans Kinder var barberede, saa de skinnede.

Inde i Gaarden hjalp han dem af Vognen. Og de trykkede hans Haand.

Distriktslægen, der var en lang, tynd Person, var i Knæbukser og Sportsstrømper. Han klappede ham paa Skulderen og gav en Vits med det samme.

Naa, Ole Karre, hvordan staar det til Skal vi se paa Havmanden straks, sagde han.

Men Herredsfuldmægtigen vilde indenfor, og Ole Karre bød dem til Døren.

I Storstuen stod Bordet dækket, da deres Ankomst

var meldt. De stansede paa Dørtærsklen og saa sig forundret om.

Distriktslægen gned sig anerkendende i Hænderne og saa til Ole Karre, der holdt Øje med deres Ansigter.

Saadan er det at faa Kone i Huset, lo han.

Herredsfuldsmægtigen stod lille og tyk, med et Myn-dighedsblik rettet paa Ole Karre, der stod og lo slesk.

Da traadte Kirsten ind.

De to Mænd følte sig oplivet.

Det var da en Kone, der vilde give Karregaarden Ry, skæmtede de.

Hun lo til deres Ord og bad dem tage til Takke.

Hun vartede selv op. Der var baade bagt og stegt som til et Gilde, efter Ole Karres Ønske.

Han sad med Brændevinsflasken foran sig og saa tilfreds ud og sørgede for, at Glassene ikke var tomme.

Kirsten maatte Gang paa Gang se paa ham.

Han var ikke til at kende, syntes hun.

Han grinte til enhver af deres Bemærkninger, men sagde ingenting selv. Der var en synlig Forskel i hans Holdning overfor de to Mænd.

Naar Herredsfuldsmægtigen talte, sad han og skulede, som frygtede han en Fælde ved hvert Ord.

De blev røde i Hovederne af Spise og Drikke og højroastede, saa de hørtes over Gaarden.

Medens endnu de sad til Bords, kom Niels Karre hjem fra Stranden. Som han stod ved den gamle Lade og læssede Drivgodset af, hørte han dem ud.

Naar Øvrigheden var paa Gaarden, var han altid ude, det havde han været fra Barn.

Ole Karre havde beholdt Strandfogedretten, da han overdrog ham Gaarden. Saa han havde intet med dem at gøre

Kirsten kom ud i Bryggersdøren og vinkede ham over til sig.

Vil du ikke gaa ind, spurgte hun.

Nej, svarede han kort. Dem klarer den Gamle nok alene .

Og han smilte spotsk.

Da han var færdig med at læsse af, kom Gæsterne ud med Cigarer i Munden og opflammede i Ansigterne.

Da de saa ham, gik de hen og hilste paa ham. Men han stod indesluttet uden at tage Del i deres Gemytlighed.

Saa gik de ud af Gaarden og hen over Marken, og Niels Karre fulgte med et Stykke bag efter.

De stansede i en Klynge foran Liget. Distriktslægen vendte sig tilbage mod Gaarden og kaldte paa Kresten, der var kommen frem bag Længen, for at han kunde løse op for Sejldugen.

Med et grinende Ansigt fik han Rebet væk.

Han skottede hen til Gaarden, hvor Ane og Høverdrenge nysgerrige kom til Syne.

Saa trak han Sejldugen til Side og traadte tilbage med en Bevægelse, som blev han skræmt ved det uhyggelige Syn.

Et Øjeblik stod de alle ubevægelige og stirrede paa det. Saa traadte Distriktslægen frem og trykkede sin Stok mod Liget.

Ja, han er sgu død nok, lo han kaad.

De saa Dupskoen gaa ned gennem Kødet. Det gav

et Sæt i Karlen og Niels Karre. Kresten saa op paa de fremmedes Ansigter og lod sig smitte af Distriktslægens Humør. Men Niels Karre stod med haarde Træk og saa paa ingen.

Herredsfuldmægtigen tog en Bog frem og noterede op.

Distriktslægen pirrede med sin Stok ved den dødes Tænder.

Han kunde være omkring de fyrre .

Henne ved Gaarden var ogsaa Kirsten kommen ud, men da de kom tilbage, gik hun ind.

Ole Karre bad dem paany ind i Stuen

Da Kresten havde dækket Sejldugen over Liget, kom han til Bryggersdøren alvorlig og meddelsom.

Drengen stod ved Siden af ham, og Ane og Kirsten var i Køkkenet.

Det var da En, den Doktor, lo han. Han stak sin Kæp tværs gennem den døde

Kirsten stansede og hørte paa ham.

Ja, han er sgu død nok, den gode Mand, havde han sagt og Kresten lo af Ordene.

Da Kirsten kom i Stuen, var hun forstemt og undveg deres Skæmt.

Ogsaa Niels var kommen ind og sad stiv som en fremmed.

Det blev hen mod Aften, før de tog af Sted.

En halv Mils Vej fra Gaarden mødte de Sognets Snedker, der kom med Kisten, en Fjælekasse af uhøvlede Brædder.

I dyb Ærbødighed hilste han de to Herrer, der sad i behagelig Snak om Gaarden og dens Folk.

Da Snedkeren var naaet til Karregaarden og havde

stillet Kisten ud paa Marken ved Siden af Liget, sad han inde i Bryggerset og blev trakteret med Kaffe.

Niels kom ud og gav Besked.

De kunde lægge det i noget Halm, sagde han.

Men da Kirsten hørte det, kom hun kort efter med et Lagen.

Niels saa paa hende.

Lad os da behandle ham som et Menneske, sagde hun.

Hendes Ansigt var fyldt af Følsomhed, og hun saa ængstelig paa ham.

Men han blev staaende tavs.

Tror du, at du kan faa nogen til at svøbe ham i det, sagde han langsomt.

Men nu fik Kirstens Følelser Luft. Hendes Skikkelse rejste sig i Harme.

Vi er da kristne Mennesker, Niels, sagde hun. At nogen kan behandle en død paa den Maade, at stikke sin Kæp i den Om vi havde kendt ham, hvad tror du saa, vi vilde sige Det har gjort mig ondt hele Tiden, medens han har staaet derude .

Han saa paa hende, uden at fatte hende.

Saadan har det været Skik her al Tid med gamle Havlig, svarede han.

Hun vendte sig om til Snedkeren. Der var noget i hans Ansigt, som var han bleven rørt.

Han flyttede forlegent paa sig.

Han skulde gerne gøre det, sagde han og rakte Haanden ud og tog Lagnet.

Tidlig næste Morgen, straks hun var oppe, gik Kirsten ud i Haven og plukkede de Blomster, som var.

Hun satte sig paa Bænken ved et Bord, Niels havde slaaet op, og gav sig til at binde dem til en Krans.

Hun sad med travle Hænder for at faa den færdig uden at forsømme noget. Men hendes Sind var fyldt af Tanker.

Det slog hende, om det nu havde været en af hendes egne Niels der saaledes var kommen i Land paa ukendt Sted og en havde siddet som hun og bundet ham en Krans Hvor vilde hun ikke føle Glæde og Tak i sit Hjerte derfor .

Da hun var færdig, gik hun ud paa Marken og lagde Kransen paa Kisten, der var sat paa Vogn og rede til at køre.

Op paa Formiddagen trak Kresten Hestene derud og spændte for. Niels Karre fulgte med og hjalp ham.

Han saa Kransen og spurgte, hvem der havde lagt den.

Det var hans Kone, svarede Kresten.

Saa satte han sig op paa Agefjælen foran Kisten og kørte i Skridtgang bort fra Gaarden. Niels Karre saa efter ham med en tung Alvor og gik med Øjnene i Jorden tilbage til Gaarden.

Det vakte ingen Opsigt ved Husene, da Vognen kom forbi med den dvask ludende Karl paa Agefjælen.

Udenfor Kirkegaardsdiget holdt Kresten an.

Skolelæreren, der var baade Degn og Graver, og et Par Mænd, som gik ham til Haande, stod indenfor Diget og ventede paa ham.

De var i Hverdagsslæder og uden Præg af Højtidelighed.

I det nordre Hjørne under Diget laa en opkastet

Grav, det var de navnløses Sted, deres, der var drevet ind fra Havet, og som ingen kendte.

De stillede Kisten ud over Graven paa et Par Fjæle.

Da Mændene saa Kransen, spurgte de, hvem der havde lagt den.

Det var da Niels Karres Kone, svarede Kresten.

Der var en vis Salvelse i hans Stemme.

Hun havde da ogsaa ladet Liget lægge i et Laggen

Saa tog de i Rebet, der var spændt ud under Kisten og sænkede den ned i Graven. Nu havde Præsten kun at kaste Jord paa, naar han kom.

De stillede sig ved Kirken og gloede over mod Præstegaarden. Kresten kunde godt køre hjem, men han følte Lyst til at blive og følge Begivenheden til Ende.

Kort efter saa de Præsten komme over Marken. Han var i fuldt Ornat. Den hvide Krave skinnede om hans Hals. Kjolen, der skjulte hans Ben, gav hans høje ludende Skikkelse en glidende Bevægelse.

Han gik med Hænderne stukket ind i Ærmerne, og fra hans Ansigt lyste en mild Tænksomhed.

De fire Mænd hilste ham tavst og dybt. Han saa venlig hen over deres Ansigter og gik lige hen til Graven. Og de fulgte langsomt efter og stansede i en Klynge tæt derved.

Præsten gik op for Enden af Graven og stillede sig foran Kisten. Et Øjeblik stod han med foldede Hænder og stirrede ned paa den.

Det saa ud, som om han med Magt samlede sine Tanker om dette Sted. Men pludselig syntes alt at

glide bort om ham, Jorden blev en usynlig Flade for hans Øjne, som var og dog ikke var Dagen var blaa og skinnende, men han mærkede det ikke, og Mændene stirrede paa ham, som fortryllede han deres Sanser og Syn.

Da han løftede Ansigtet mod Himlen, fulgte de hans Bevægelse.

Det er i Dag faldet i min Lod, Herre, at skulle bede for En, som jeg ikke kender,

Hans Stemme lød stille og sagtmodig.

Mændene, der havde ventet, at han blot vilde kaste Jord paa, rørte paa sig og faldt i Leje for at høre. Men han syntes ikke at sanse deres Nærværelse.

Hvorledes skal jeg sige dig noget, som du ikke allerede ved Men Herre, som det er skjult for mig, hvem denne fremmede Mand er, staar jeg ogsaa her uden Evne til at kunne bringe Trøst der, hvor nu maa-ske hans paarørende lever i dyb Sorg.

Han saa ud over Kirkegaardsdiget og det flade, vid-strakte Land.

Dog hvor I saa end lever, føl i denne Stund, at kærlige Hænder er foldet over hans Grav At han er mig kær som en Broder, ja, Tusind Fold mer, som det Menneske, der har maattet lide ondt Herre, giv min Kærlighed Kraft til at trykke ham til mit Hjerte, til at omfatte ham i hans Ensomhed

Han sænkede sine Øjne ned over Kisten og saa hen over Graven.

Jeg føler, at du er her til Stede fremmede Mand, at din Aand rører ved dette Sted

Udtrykket i hans Øjne og Ansigt sløredes til, saa

det syntes, som om hans Sjæl var fraværende og de kun var hans Skikkelse, som stod der.

Bliv hjemme her paa dette afsides Sted, denne lille fredlyste Plet, hvor du nu skal hvile Lille Mette Knudsdatter, vær hans fromme Søster. Giv hans Sjæl af din Solskinsglæde, saa han maa blive hjemme og finde Hvile.

Og han nævnede Navnene paa flere, over hvis Grave han havde staaet, og bad om deres Godhed for den ukendte døde.

Herre, om han har handlet ondt eller godt, vær ham en naadig Dommer Men jeg føler det stige fra hans Grav, at et trofast Hjerte har levet i hans Bryst.

Saa tog han Spaden, der stod ved hans Side, og kastede Jord i tre tunge Kast ned paa Kisten.

Et Øjeblik blev han staaende stille, saa gik han bort indadventt og fraværende, som han havde staaet der og talt.

Mændene rørte ikke paa sig, før han var ude at Kirkegaarden. De syntes ikke at kunne flytte deres Øjne.

Saa skottede de pludselig til hinanden, og en af dem sagde:

Man kunde korse sig ved saadan at høre om de døde

Men han fik intet Svar.

Kresten gik tavs ud til Vognen og satte sig op paa Agefjælen og kørte hjem.

Trods den tomme Vogn lod han Hesten gaa i Skridt hele Vejen. Da han var naaet hjem og havde spændt fra, kom han ind i Bryggerset med et Ansigt, der var grebet af Tænksomhed.

Saadan som han havde hørt Præsten tale, sagde han. Kirsten, der var i Køkkenet, kom ud og hørte paa ham.

Det var saa skønt, at man næsten kunde tro de døde leve ja, saa man tilmed kunde blive helt ræd.

OPPE i et Sandhul i Havbrinken sad Kirsten med Benene trukket op under Særken. Niels sad ved hendes Side uden Trøje og Vest og snørede Støvlerne op.

Hun skyndte paa ham.

Ja, ja, Kirsten

Han kastede et langeligt Blik ud over Havet.

Solen bagte i Sandet, der var saa varmt, at man kunde brænde Haandfladerne mod det. Huden paa Kirstens Arme og Skuldre lyste hed og dugget. Og hun sad og følte Solvarmen straale ind paa sit Legem.

Niels kendte en Duft fra hende. Som fra en Blomst drev den i Luften.

Han saa betaget over paa hende og følte sit Hjertes Slag dunke gennem ham.

Han satte Støvlerne fra sig og trak sine Strømper af.

Det var Søndag. De havde spaseret langs Stranden, da Kirsten pludselig vilde bade. Og han maatte gøre hende Følge.

Kun et Par Gange havde han været i Havet Det var ikke Brug der. Men det fortiede han for hende.

Hun lo over til ham.

Du er vist ræd, Niels.

Nej, svarede han tilbage. Men du maa vare dig,

Kirsten, der blir saa brat dybt og der kan være
baade det ene og det andet Kravl, som ingen kan se.

Kirsten gøs let og vilde ikke høre.

Da han løste sine Seler og kastede dem tilbage over
Skuldrene, sprang hun op.

Kom nu, raabte hun og løb op over Sandskraaning, som skjulte dem.

Og han rejste sig og kom efter i Skjorte og Bukser.

Et Øjeblik stansede hun deroppe og stod med Særken gennemlyst af Solen. Saa sprang hun nedover med Armene strakt kaad ud fra sig.

Ved Strandskanten vendte hun sig om og saa leende efter ham. Langsomt skraaede han over Stranden og gik til Vandet et Stykke fra hende.

Hun kaldte af ham og følte Lyst til at løbe hen til ham men blev i samme Nu opmærksom paa hans Undseelse.

Havet laa i et Blegn. Brændingen faldt i svage, stampende Slag og gød sig solglitrende op over Havstokken.

Hun saa ham trække Bukserne af og staa i flagrende Skjorte. Hans Bevægelser var nølende.

Hun kom til at smile. Og pludselig raabte hun hen til ham, at nu gik hun ud.

Da Brændingen slog op om hende, hvinte hun højt, men hun kastede sig ned paa Hug og plaskede i Vandet med Hænderne, saa det stod i et Sprøjt om hende.

Saa endelig fik han Skjorten af.

Hver Gang Skaadvandet skyllede ind og naaede hans Ben, stansede han og saa ud, som vilde han trække sig selv op af Vandet. Men paa en Gang fik han

Mod og satte sig ned, ligesom en Sø brød. Han væltedes over Ende, og Skaadvandet trillede ham rundt.

Han greb for sig i Sandet. Da Søen faldt tilbage og han mærkede dens Sug, grebes han af Skræk. Det forekom ham, at noget levende tog i ham og vilde drage ham med ud.

Forvirret løb han i Land. Det var, som om Syner af Fortidens Gru slog ud i hans Sind Det forekom ham, at Havet var fyldt af Uhyrer og Kryb, der hvert Øjeblik kunde række deres Fangarme op efter ham

Og han blev ved at trække sig tilbade op over Stranden. Han hørte hende hvine og le og saa hende vælte rundt i Bølgerne. Hun løftede Hænderne op over Vandet og vinkede til ham, men han vovede sig ikke paany ned til hende

Saa sprang hun op, i Farten greb hun Særken og løb nøgen forbi ham med Sollyset drivende ned af hendes spejlende Ryg.

Han tog Skjorten og tørrede sig og fulgte efter.

Men da han kom op over Havbrinken og saa hende sidde i Sandet, bruste en Følelse af Fryd gennem ham ved at nærme sig hende.

I flere Dage havde hun skæmtet med, at hun troede, hun var med Barn og i Dag havde hun sagt ham, at det maatte være saadan

Hun lo op mod ham, da han kom.

Du er en slem En, Niels, skæmtede hun.

Hendes Hud lyste som en regnfrisket Blomst.

Han gjorde sig alvorlig.

Han var bleven skræmt derude Noget havde grebet fat i ham.

Men hun bare lo.

Han satte sig i Sandet tæt ved hende.

Det havde været som en Orm, forklarede han. Og han gav sig til at fortælle hende om Spor, han som Dreng havde set paa Stranden, af Kryb med lange Klør, der var krøbet op af Havet Og han havde da ogsaa hørt fortælle om en Mand, der var faldet ud af sin Baad, at han var bleven henne med det samme, som om noget havde taget ham

Hun saa ængstelig op paa ham.

Fortæl mig ikke saadan noget, Niels

Og han tav pludselig og tog hendes Haand over til sig.

Nu skal du ikke sidde og være ræd for det men lad os snakke om den Glæde, du har fortalt i Dag, bette Kirsten.

Han drog hende ind til sig, og hun lagde sin Skulder op mod ham.

Lad os være glade, saadan som En til Tider kan gaa og føle det inden i sig

Hans Ord greb hende, og hun gav sig hen under hans Kærtegn.

Det var over Middag, før de kom op over Vejen fra Stranden til Gaarden.

Oppe fra Klitterne lød Høverdrengets gennende Raab. Han kom drivende med Køerne, der skulde hjem for at malkes.

En af dem stansede oppe paa Brinken og brølte ned mod Gaarden, og der blev svaret langt bag ude af en anden. Solen skinnede i deres brogede Hud og lyste over Engen, der stod med højt Græs rede til at slaas.

Niels og Kirsten gik tæt sammen, medens Køerne

kom jagende op mod Gaarden, hvor Ane stod og ventede med Spanden. De blev malket ude, medens de gik og græssede mellem Længerne.

Niels førte Kirsten hen til to Køer, han lige havde købt.

Hun løftede den enes Mule op og kælede for den. Og han stod og lo til hende.

Da hørtes Lyden af en Vogn oppe fra Vejen. Alle i Gaarden drejede paa Hovederne og lyttede.

Der kom nok Gæster

Niels og Kirsten gik til Døren og blev staaende for at se. Kun faa af Egnens Folk havde været paa Besøg.

Da Hestenes Hoveder kom frem over Bakken, kendte han straks Køretøjet. I den bagerste Agestol sad to Koner indtullet i Sjalere, med kun en Strimmel af Ansigterne synlige.

Kirsten saa spørgende paa ham.

Det er to af Fars Svigermødre, sagde han. De kommer nok for at hilse paa dig.

De var fra Gaardene oppe ved Stationen. Og han saa besværet ud.

Da Vognen holdt for Døren, arbejdede Konerne sig ud af Sjalerne, og to gamle, rynkede Ansigter stirrede ned paa dem.

Niels gik hen til Vognen.

Det var sjældent Besøg, sagde han.

De gamle smilte, den ene var som et Barn, den anden bred og svær. Hun var tilbageholdende og syntes at føle det som en Ære, at hun viste ved at komme. Deres Øjne huggede sig fast i Kirsten.

Med Besvær blev de hjulpen ned. Den svære stod som en Kolos, hvis Ben knap kunde bære.

Hun tog Kirstens Haand.

Vi maatte da her ud, sagde hun, og hilse paa Karregaardens ny Kone. Vi har jo haft vores her begge to.

Saa tog den lille hendes Haand.

Ja, ak ja, det har vi det har vi, gentog hun.

Hendes Hænder og Hoved rystede af Alderdom.

Da de førtes ind gennem Forstuen, skottede de begge til Ole Karres Dør, men den forblev lukket, skønt han var derinde. Og de saa paa hinanden men sagde intet.

I Storstuen blev de staaende og saa sig om. Det var, som om de lagrede deres Indtryk ned.

De havde ikke været paa Karregaarden i mange Aar.

Det var da grov, hvor her er bleven fin, sagde den svære.

Synes du Kristine, svarede Niels skarpt.

Det var synligt, at Erindringen om svundne Dage strømmede ind paa dem. De kendte flere af Møblerne igen og huskede tydelig, hvordan Stuen havde været. De traadte ligesom ud fra deres Plads og ind i det Billede, som laa gemt i deres Sind Men alt syntes dem at være bleven lysere

Kristine vendte sig til den anden.

Ja, Lise, En maa nok mindes, saa det gør ondt ...

Og Taarerne trillede ned ad Lises Kinder.

Kirsten stod og saa paa dem med en Fornemmelse af at maatte undgælde for noget ondt i deres Tanker.

Hun tog dem venlig ved Haanden og førte dem hen til Sofaen.

Nu skulde de sætte sig, saa skulde hun komme med Kaffen.

Og de gloede begge op i hendes Ansigt.

Du er vist ellers ferm nok, sagde Kristine. Og Lise rystede bekræftende paa Hovedet, saa Taarerne trillede ned til hendes Mundviger.

Niels stod treven og uvillig foran dem, medens Kirsten gik ud.

Gid du maa ha større Lykke, end din Far har haft, bette Niels, sagde Kristine.

Du snakker gammel, Kristine, svarede han og vendte sig fra hende.

Da Kirsten kom ind og dækkede op, gik han ud.

Da hun fik dem over til Bordet og sad ved Siden af dem, begyndte de at øse ud af deres Hjerter.

Kristine førte Ordet Hendes Datter var Ole Karres anden Kone. I tre Aar havde hun levet paa Karregaarden, saa blev hun syg det var Hovedet Hun fik det saadan med Skræk og turde ingen Steder være

Kirstines Øjne blev svømmende, men Rørelsen standede hende ikke.

Hun Lises Datter, det var Ole Karres første Kone ak ja Det var stads den Gang og Lise, hun var glad, som hun siden blev bedrovet men det kunde jo ingen vide da

Lise jamrede højt til hendes Ord.

Kirsten lod sig rive med af deres Klager.

Hun forstod dem saa godt men der kom over

hende en indre Uro, en Følelse af Angst, som galdt noget af det, de sagde, hende.

Det var ovre i den gamle Gaard, spurgte hun.

De saa begge paa hende.

Ja, det var i den gamle Gaard, svarede Kristine.

Hun holdt pludselig inde, men Kirsten saa, at hun sad med noget paa Læberne, som hun vilde have sagt Og hun saa dem tage Øjnene bort fra hende.

I det samme hørtes Stemmer ude fra Køkkenet, og da Døren gik op trippede gamle Rosa ind med sine røde Kinder og straalende Øjne.

Kirsten rejste sig hastigt. Det var, som om en Glæde blev hende bragt.

En saa jerage forbi, sagde gamle Rosa, medens hun stod med Kirstens Haand. Og saa blev jeg bange for, at bli ilde set paa Karregaarden, om jeg lod vente længer paa mig.

Det var skønt at kunne hilse paa gammelkendte.

Hun trykkede deres Hænder, men der var noget vaagent i hendes Blik. Hun saa fra dem til Kirsten med en ængstelig Ømhed.

Kristines Snakkesalighed var gaaet i Staa, og hun svarede hende knap.

Rosa vendte sig til Kirsten.

Du trives paa Karregaarden, kan man se, sagde hun.

Men der var noget bange i hendes Øjne.

Ja, Mormor, svarede Kirsten glad.

Hvor har du faaet det skøn her, bette Barn, og det fra Bryggers til Stue, blev Rosa ved.

Hun saa sig om fuld af Henrykkelse.

Sikke Gardiner og sikke Ting

Kirsten førte hende hen til Bordet.

Nu skulde hun sætte sig og drikke Kaffe med.
Hun kunde nok trænge til det.

Men næppe havde hun faaet drukket ud, før hun vilde, at Kirsten skulde vise dem om, for at de rigtig kunde faa set, hvordan det var blevet paa Karregaarden.

Og Kirsten førte dem ind gennem Stuerne og Sovekommeret og viste dem alle sine Ting.

Da hun tilsidst førte dem ud i Haven, kom Niels glad og hilste paa Rosa.

Jeg troede, at vi skulde ha Bud efter dig, Mormor, sagde han.

Hun klappede ham paa Haanden, og Niels saa smilende fra hende hen paa Kirsten.

Hvor er det skøn at se jer saadan Gud skærme jer, bette Børn, svarede hun bevæget.

De to Gamle sad til overs henne paa Bænken, men de havde ikke deres Øjne fra Rosa. Hun var nok Niels's Mormor, men hvad Grund havde hun til sin Glæde, da Karregaarden jo havde bragt hende de samme Skuffelser som dem.

En Stund senere vilde de tage afsted. Kirsten bad dem blive, men de undslog sig.

Da de gik ud til Vognen, vendte Kristine sig til Niels.

En faar vel ikke hilst paa din Far engang.

Han er da vist derinde, svarede han. Vil du tale med ham, kan du jo banke paa og sige til.

Men hun gik Ole Karres Dør forbi uden at vise Lyst. Og de rullede afsted.

Da det var Spisetid og Ole Karre stadig ikke lod

sig se, gik Kirten ind til ham. Hun aabnede Døren paa Klem. Han sad tilbage i Stuen i en gammel træ-armet Stol og stirrede paa hende uden at røre sig.

Kammeret var fyldt med Tobaksrøg, der laa som en Sky omkring ham.

Kommer du ikke ind, Gammelfar, spurgte hun venligt. Gammel Rosa er her....

Nej, svarede han kort og saa fortrædiget paa hende.

Han bevægede sig hæftigt

En kan vel faa Lov at være, hvor man er.

Hun studsede over hans Ord og trak sig tilbage.

Da Rosa hen mod Aften gik, fulgte Niels og Kirsten hende paa Vej.

Hun maatte love dem at komme snart igen, bad de begge.

Hun stod foran dem med Sjalet om Hovedet og Godheden i sine Øjne.

Det havde været saa skøn en Dag, svarede hun.

Og hun rokkede langsomt afsted ud ad Vejen med en Kurv paa Armen, som Kirsten havde givet hende med.

Solen var gaaet ned, men ude over Havet laa endnu dens Skær og lyste som en Spejlning over Himlen, der var blank og uden Skyer.

Kirsten gik støttet til hans Arm og saa ud over Havet.

Jeg skulde ha fortalt hende, at vi kan vente os en Bette, sagde hun.

Han smilte, medens hans Øjne gennemsøgte den skyløse Luft.

Det blir Sol igen i Morgen Det er, som om

Solen ikke kan la være at skinne, siden du er kommen. Men nu maa vi ha Regn.... Regn.... Regn.... sagde han bekymret. Kornet staar og tørker, og Græsset blir henne....

I Uger var der ikke faldet en Draabe paa den sandtørre Jord.

Men hun hørte ikke hans Bekymring. Hendes Sind vilde drømme

Efter at de var kommen til Hvile, laa hun vaagen og saa ud mod den lyse Himmel, der bar Sommer-nattens Skær. Hun hørte Havet ind gennem Stilheden. Det blev til en koglende Lyd, der vævede sig ind i hendes Tanker og vakte Drømme i hendes Hjerte om den Tid, der skulde komme.

Hun hørte Dyrene i Stalden og sin Mands tunge Aandedræt, til hun lukkede sine Øjne. Men pludselig gjorde Lyden af en Dør hende vaagen. Hun laa stille og lyttede og hørte Trin først inde, saa udenfor. Skønt Grønsværet i Gaarden tog Lyden, hørte hun, at En gik vesten om Huset. Hun satte sig op med bankende Hjerte Det slog hende med et, at det havde været Ole Karres Dør og at det var ham.

Hun vilde vække Niels men paa en Gang skød hun Fødderne ud over Sengekanten og listede ind i Stuen.

Henne ved Vinduet ud mod Gaarden pressede hun Ansigtet mod Ruden for at se Om Gavlen paa den gamle Lade saa hun Ole Karre gaa i den lyse Nat. Paa en underlig Maade holdt han Hænderne frem for sig, som gik han i Mørke saa blev han borte Men en Stund efter hørte hun ham igen, han havde

gaaet Gaarden rundt. Hun hørte en svag Støj, det var Døren til den gamle Stuelænge, som blev aabnet

Hun kom til at skælve.

Herre Gud, hvad vilde han der.

Den Gru, som hun havde følt derinde, kom over hende de samme Syner, som hun havde set der, viste sig for hendes Øjne Og hun syntes, at hun kunde følge ham derinde

Ole Karre gik ind gennem Stuerne. Hans Ansigt var blegt, og hans Læber mumlede uden Ord,

Han gik gennem alle Stuer og stirrede langs Vægge og i Kroge, som søgte han noget

Ude i Bryggerset blev han staaende og saa rundt om sig.

Karen, er du her, sagde han pludselig højt med en Stemme fuld af Skræk, saa gi dig til Kende.

Han stod og lyttede.

Er du her, bette Karen du var saa skøn, saa skøn, den ene Dag som den anden.

Han strøg en Tændstik og lyste rundt om sig.

Eller er det bare En selv

Det blafrende Skær lyste hen over Bordet, Ovnene og Gruen og hans forvirrede Træk.

Han gik hen til Bryggersbordet og rørte ved Dejtruget, som laa der. Det havde været i Brug ogsaa i Karens Dage.

Du ved det vel, at Niels, vor Dreng har faaet sig en Kone men der er ingen Lykke ved det der er ingen Lykke ved det

Han løftede sine knyttede Hænder op for sit Ansigt.

Den forbandede Gaard

Og pludselig skreg han højt:

En har da ikke slaet jer ihjel

Inde i Sovekammeret var Niels vaagnet og blev forskrækket ved at se Kirstens Seng staa tom.

Han sprang op og aabnede Døren til Stuen og saa hende staa ved Vinduet. Hun gav et Skrig, da hun saa ham. Med Hænderne trykket mod sit Bryst vendte hun sig om mod ham.

Hvad er der, Kirsten, spurgte han.

Hun stirrede paa ham.

Jeg hørte nogen gaa, svarede hun.

Nogen gaa, gentog han og saa hastig og sky til hende.

Ja, sagde hun. Det er Ole Karre han er i den gamle Gaard.

Uhyggen gled fra hende over paa hans Ansigt.

Men saa tog han hendes Haand.

Bryd dig ikke om det han gaar saa tit saadan og stavrer om hvad han saa har at bestille

Og han trak hende med tilbage til Sovekammeret.

Han har længe haft det ondt med at sove, forklarede han. Men læg dig nu, Kirsten, og bekymre dig ikke om ham.

Men hun blev liggende længe og lyttede

ET Par Mil sønden for Karregaarden laa en udtørret Sø, hvis dyndede Bundlag og flade Bredder bar en frodig og rig Græsvækst. Der havde Bønderne i vid Kreds deres Englodder.

Naar Slaatiden var inde, herskede der et travlt Liv. Fra alle Kanter af Heden kom Folk kørende med Koner og Børn, enhver der kunde føre en Le eller Rive, var med.

Naar man kom ude fra Heden og de øde Sandstrøg og saa de grønne Flader ligge i Solskinnet, var det som et Trylleri. Luften blev lind og duftende og var fyldt af Lys som paa en Sø, medens Vinden, der strøg over Engene, bar Bølger af hede, krydrede Dufte med.

Selv det fattigste Hedested havde sin Lod der.

Fra den Dag, man begyndte at fodre med Hø fra Engene, svulmede Køernes Yvere og strømede over som Kilder, der ikke kunde tømmes. Hele Vinteren igennem kendte man dets Smag. Det var Mælk og det var Smør fra Engene, blev der sagt.

I Karregaarden var alle taget af Sted uden Ole Karre og Høverdrenge, der blev hjemme hos Køerne.

Niels og Kirsten sad forrest paa Agefjælen, og Kresten og Ane laa bag i Vognen.

Niels havde fortalt hende om Aar, da man sine Steder havde slaaet tre Gange.... Græsset var ligefrem væltet op af Jorden.

Men i Aar, da Tørken var kommen, fik hun det ikke at se.

Hun hørte paa ham med alle Sanser fyldte af Sommeren.

Da de naaede ud til Engene, var Arbejdet i fuld Gang. Rundt om holdt Vogne, og Heste gik og græssede. Nogle Steder var der allerede slaaet. Der laa Luften sløret af Udduftning og Varme fra det slaaede Græs.

Men hvor Slaafolkene gik frem, var det, som om en Brise skar gennem de solfyldte Straa.

Niels havde Lejefolk derude og han viste hende, hvor de gik.

Da de kørte ned paa Engen, blev der raabt til dem og svunget med River, medens Hestene straks gav sig til at æde og næsten ikke var til at faa frem.

Da Kirsten kom af Vognen og mærkede den engede Grund under sine Fødder, stod hun smilende som et Barn, der var blevet løftet ned. Hun strakte sig og svajede i Lænderne, gennemstrømmet af et Velbehag. Hun bøjede sig og tog Hænderne fulde af det nyslaaede Hø og holdt det til sit Ansigt.

Straks tog hun efter sin Rive for at begynde Arbejdet, og Niels viste hende og Ane, hvor de kunde vende Høet.

Niels og Kresten tog hver sin Le for at hjælpe Lejefolkene. Men Gang efter Gang maatte Niels stanse for at se hen paa Kirsten.

Det var, som om Sommerens ringe Afgrøde i dette Øjeblik blev ham let. Og der faldt et Smil over hans Ansigt, som skinnede Solen paa hans Tanker og gav dem sin Glans.

Han fandt, at Folkene havde været flittige. De stod støttet til Leerne med vaade Svedstriber gennem Skjorten.

Det var ingen Sag at føre Leen i Aar, sagde de og syntes at vente at høre hans Klage.

Men han svarede dem med Skæmt.

Senere paa Dagen gik han ud over Engen til Folkene.

Bonden, der havde Lod nærmest ham, gik træg og mørk ved sit Arbejde.

Niels kom hen til ham og hilste smiltende paa Afstand.

Der bliver ingen Velstand af dette her, sagde han.

Bonden saa opmærksomt til hans Ansigt.

Der er dem, der kommer i Nød til, fik han til Svar.

Der var en Klang i hans Ord, som om nogen havde gjort ham Fortræd, som om En med Vilje havde forringet hans Udkomme

Fra hvert Sted lød der Klager der blev dem, der maatte sælge en Ko eller to for at komme Vinteren igennem.

Da Niels kom tilbage, gik han hen til Kirsten.

Da han saa, hun var varm, og hørte hende puste, bad han hende om ikke at tage det saa haardt. Paa Udtrykket i hendes Ansigt saa han, at hun forstod ham. Og hun tog forsigtigere i Riven.

Da de hen mod Aften kørte hjem, sad Niels og fortalte hende om sin Ungdom derude. Fra Aar til Aar

havde han været med Der var en Klang af Skæmt i hans Stemme, som fik Ane til at le paa en Maade, der fortalte, hvad disse lyse Nætter kunde rumme af Glæde.

Ude over Hede vandene lyste Solnedgangens Farver, sarte og lette, som var de aandet paa et Spejl, og fra de indtørrede Bredder og talløse Huller lød Frørernes Korsang. Langt borte stod en Flok Faar paa en Sandhøj i Silhuet mod Himlen og brægede ud i Stilheden.

Det meste af Vejen gik Hestene i tung Skridtgang med runde Buge og prustede ud i den dugfaldende Luft, der var mættet af alle Væksters Aande.

I et Par Uger varede Høarbejdet ved. Og Dagen, da Hjemkøringen begyndte, var Kirsten atter med derude.

Om Morgenen, da Niels stod og spændte for, kom Ole Karre til Vognen, klædt til at tage med.

Han saa usikkert paa Sønnen. Men Niels vendte sig venlig om mod ham.

Vil du være med Far, spurgte han.

Ja, En kunde nok ha Lyst til at komme til Engene

Og Niels sørgede for Plads til ham paa Vognen.

Ude over Engene stod Stakkene rejste. Over de slaaede Flader flød Solskinnet i Skarene efter Leen og spejlede sig i Høstakkene.

Rundtom blev der læsset paa Vognene. Naar Karlene svang Forken med de tunge Børinger over deres Hoveder og langede dem paa Læsset, var det, som om de gulnede Straa dyppedes i Solen og blev gyldne Byrder.

Paa Niels Karres Lod var alt klart til Hjemkøring, og Folkene gik og ventede paa, at de skulde komme.

Kirsten havde Kager og Kaffe med. Medens de læssede Vognene, blev hun tilbage og dækkede med Dug i en Dynge Hø.

Ole Karre gik ud over Engen med sin Pibe og talte med Folk. Niels kunde følge ham langt borte og syntes paa hans Bevægelser at kunne se ham gaa smilende.

Niels stod og støttede sig mod Vognhjulet.

Han følte, at Luften var underlig tung og hed.

Det var en sær Varme, sagde han hen til Kirsten, der laa paa Knæene og havde travlt. Hun var rød og ophedet.

Om det endelig skulde bli til Torden. En Byge over Karregaarden vilde ellers gøre godt.

Han saa ud over Engene. Rundtom kunde han se paa Folkene, at man gjorde sig de samme Tanker.

Luften var saa lydhør og stille, at man hørte Latter og Stemmer langt borte fra.

Niels keg hen paa Hestene, der gik og aad trevent.

Noget efter bad Kirsten ham kalde Folkene sammen for at drikke Kaffe, og man lagde sig i Klynge i Høet,

Kirsten sad inderst og skænkede i Kopperne, og hun trak Dugen hen til dem, at de alle kunde naa.

Niels tog Brændevinsdunken frem. Da den kom tilbage til ham, rakte han den til Ole Karre.

Du vil vel ogsaa ha en Skænk, Far, sagde han venlig.

Hvem sir vel nej til det, lo den Gamle.

Og man skaalede og drak.

I samme Nu suste det i Luften. De saa op og følte et varmt Pust, som blev Solskinnet blæst hen over deres Ansigter, bare i et Strøg. Saa var Luften igen stille.

De drejede sig om og keg ud over Engene.

Himlen var rolig og tindrende blank og blaa.

Men der laa et Tryk over Rummet, som gjorde dem tavse.

Saa med et kom der et hvinende Stød fejende hen over Engen. . . . de saa det komme. Som en Stormvind tog det i Stakkene og strøg i et Kast forbi.

Trækkene spændtes i Mændenes Ansigter, og de sad aarvaagne som Dyr, der pludselig sanser Fare.

Ud over Engen stod Folk stille. Hvor der blev læsset, havde Pigerne rejst sig op og stod og spejdede.

Niels vendte sig om og saa paa sin Far.

Det var da uhyggeligt, sagde han til ham.

Ole Karre sad med en frembrydende Frygt i sine Træk.

Kun et Øjeblik blev der stille. Saa fyldtes Luften af en Larm, som ingen kunde fatte men samtidig saa man Himlen samle sig i Mørke inde over Landet. Det var, som om Luften sugedes sammen. I en rasende Fart bredte Mørket sig ud, og Solen blev borte et Par Stakke væltedes ude over Engene, medens store Høtotter hvirvledes til Vejrs og kastedes langt hen Og nu saa de Luften staa i en Hvirvel under Himlen. Skylaget snoedes rundt som i en Tragt og bevægede sig op og ned som en Snabel, der rakte efter Jorden,

medens den øredøvende Larm stadig brølte ud af Skyen.

Det er en Skypumpe, skreg Mændene.

Kirsten klamrede sig til Niels's Arm.

Ud over Engene kastede Folk sig til Jorden, og Hestene gav sig til at springe rundt i Tøjret for at komme løs.

Pludselig havde Skypumpen naaet Jorden og stod som en fantastisk snoet Søjle fra Himmel til Jord. Luf-ten var fyldt af flyvende Hø. Der kom Vindstød, som rev flere Stakke med sig paa en Gang og maledet det rundt og bar det bort. Vogne, der stod fuldt læssede, væltedes omkuld. Og ind gennem den brølende Larm hørtes skærende Skrig.

Som et gigantisk Uhyre gik Skypumpen hen over Egnen men kun et Øjeblik havde den strejft Engene.

I samme Nu, den var ovre, styrtede Regnen ned med en Voldsomhed, saa Engene overskylledes og kom under Vand.

Niels og Mændene laa paa Knæ med Fingrene boret i Jorden. Deres Ansigter var blaa af Anstrengelse og Skræk. Mundene stod vidtaabne, som havde de skreget.

Kom den over Gaardene, vilde Ulykker spørges

Ane havde klynget sig op ad Vognhjulet og klamret sig fast og jamrede ustandselig.

Kirsten laa med Ansigtet mod Jorden, hendes Haar var revet op og flød i Regnen, der strømmede ned ad hendes Ryg og Lænder som ad en Sten.

Da Niels fik sanset sig, greb han efter hende.

Hun laa som en død, og han løftede hendes Hoved op,
Kirsten Kirsten raabte han.

Hun slog Øjnene op og hvinte højt.

Bette Kirsten, nu er det ovre

Hun klamrede sig til ham, og han løftede hende op
og lænede hende op mod Vognen.

La os komme hjem la os komme hjem, tryg-
lede hun.

Men han slap hende og rejste sig.

Hestene galopperede hen over Engene sammen med
nogle andre. Og Kresten og Mændene løb afsted for
at fange dem.

Fra et Lodskel et Stykke borte kom Ole Karre
krybende frem, han rejste sig ikke op, men han blev
ved at krybe, som havde han taget Skade.

Da han naaede hen til Vognen, satte han sig over
Ende, dynDET og vaad.

Med et gav Niels sig til at løbe hen over Engene.

Ved det yderste Skel af sine Lodder stansede han
og vred Hænderne i hinanden, som var han kommen i
Ulykke.

Over det halve af hans Hø var revet bort
og Lodden ved Siden af hans var blæst fuldstændig ren.
Men hist og her laa Høet dynDET sammen i Bunker....
En Mand havde faaet et helt Bjærg paa sin Lod.

Folk løb ham forbi og raabte noget til ham, men
han hørte det ikke.

Hvad skal det bli til hvad skal det bli til....
jamrede han.

Men saa hørte han en raabe til ham:

Det har ramt Gaardene

Og han blev klar med det samme.

Kresten havde fanget Hestene, og han vinkede ad ham.

La os komme til Hjemmen, raabte han, om der skulde være hændt noget

Kirsten sad paa samme Sted, og Ane stod hos hende. Medens Hestene spændtes for, hjalp Niels hende til Vogns. Hun kunde næsten ikke støtte i Knæene.

Niels og Kresten satte sig paa Agefjælen, Hestene var vilde og næsten ikke til at holde. Han drejede Hovedet om mod Ole Karre, men han blev staaende paa Marken og vilde ikke med. Og Niels lod Hestene løbe.

Inden de naaede Karregaarden, var Himlen igen blaa og ren med skinnende Sol.

Et Stykke fra Gaarden kom Høverdrenge dem i Møde.

Niels raabte til ham paa Afstand, om der var hændt noget.

Nej, det var gaaet til Havs længere oppe, svarede han. Køerne havde han faaet hjem, og de var alle i Stald. Men oppe i Landet var der sket Ulykker. Han havde allerede spurgt, at et Par Huse var ramt.

Om nogen var kommen til Skade, spurgte Niels.

Ja, Stine Vims var bleven kastet omkuld og skulde have slaaet sig og Taget var revet af hendes Hus. Ellers vidste han ikke noget.

Da de kørte ind paa Gaarden, følte de det som en Lettelse. Den laa i Solskinnet med et forfrisket Skær over Grønsvær og Jorde.

Men Kirsten maatte lægge sig til Sengs, saa rystet var hendes Sind.

Hele Dagen blev Havet ved at brøle som efter en Storm. I svære Dønninger rullede det ind og stod med hvide Sprøjt over Revlerne. I Stilheden kunde det høres langt op i Landet.

I NDE hos sin Nabo laa Stine Vims i en bred, gammel-
dags Seng. Hun laa med haarde Træk og jamrede
sig med en Røst, der syntes at rumme mere Vrede
end Smerte.

Taget af hendes Hus laa spredt ud over Jorden med
Spær og Bjælker og store Flager af Straadækket.

Hun havde søgt fra Huset, da Uvejret naaede frem,
men hun var bleven slaaet til Jorden og havde skadet
sin Hofte, saa hun blev liggende, til man fandt hende.

Et Par Koner sad inde hos hende. De vilde have
Bud efter Doktoren men fik intet Svar. Alligevel kørte
der op ad Dagen en Vogn afsted efter ham.

Nogle Mænd gik ovre ved hendes Hus for at syne
Skaden. De bar Planker, og hvad der ellers var, sammen
og lagde det i Bunke ved Muren.

Der maatte rejses nyt Tag og lægges Loft
men der var ingen, der meddelte hende det.

Ud paa Eftermiddagen kom gamle Rosa til hende.
Stille og blid traadte hun ind i Værelset.

Uvejret havde væltet et Stykke Mur ud af hendes Hus.

Det havde staaet saa buet og skævt, sagde hun, saa
det maatte jo falde. Ellers var der ingen Skade sket
hos hende.

Hun sad med Hænderne foldede i Skødet og saa
paa Stine, der havde drejet Ansigtet om mod hende.

Hun spurgte ikke men syntes at vente en Klage fra hendes Mund.

Gud ske Tak og Lov, at du ikke kom værre til, Stine, sagde hun trøstende.

Og Stine tog Blikket fra hende og virrede med Hovedet.

Det kunde vel være nok at bli Krøbling tilmed, vrissede hun frem.

Om En da var blevet slaaget ihjel med det samme Hvad har jeg tilbage mit Hus, min Datter og mine Penge hvad er det blevet til En skal vel ende sine Dage paa Sognet

Stine, Stine, svarede Rosa bevæget, det gaar En ikke saa galt

Stine blev liggende stille med dybe, furede Træk, der syntes forstenede af Ulykken.

Men en Stund efter drejede hun paany Hovedet om mod hende.

Om der var andre, der havde lidt Skade, spurgte hun, og der var et grisk Videbegær i hendes Øjne.

Rosa rystede paa Hovedet.

Der var et Par Gaarde, som havde aet Tagdækket revet op Men ude paa Engen skulde der være sket stor Fortræd.

Stine lettede Hovedet op fra Pudene men gav sig højt af Smerte ved Bevægelsen.

Hvordan staar det til hos din Dattersøn, stønnede hun frem.

Rosas Ansigt lyste mildt som et Smil.

Herren være takket, svarede hun, paa Karregaarden var alt vel

Stine sank tilbage i Pudlen med et ondt Drag i sine Træk. Og hun lod Rosa sidde.

Sent paa Aftenen kom Doktoren,

Hun havde skadet Hoftebenet og skulde bare blive liggende, men det vilde vare Uger, meddelte han hende efter Undersøgelsen. Ellers var der ikke noget.

Og hun klagede højt, da han gik.

Om Morgen den følgende Dag saa man Præsten komme gaaende til Stine Vims's Hus.

Da Nabokonen saa ham gaa omkring derude, fik hun travlt og kom farende ind i Kammeret til Stine.

Der har vi Præsten, raabte hun.

Hendes Øjne fløj Stuen rundt, og hun var ude igen.

Det var almindeligt, at man kunde vente Præsten, hvor der var Sygdom i Dagevis kunde han sidde ved et Dødsleje.

Pludselig stod Præsten udenfor Døren og bankede paa. Hans Hoved ragede op til Tagskæget, saa Konen blot kunde se en Del af hans Krop gennem Vinduet.

Han stod med Hatten i Haanden.

Om det var her, gamle Stine laa, spurgte han.

Konen traadte forlegen tilbage.

Vær saa god, han kunde gaa ind, svarede hun.

Der var saa lavt til Loftet, at han hele Tiden maatte holde sig kroget. Konen skød Døren til Kammeret op, og han gik hen til Sengen.

God Dag, hilste han venligt.

Stine saa paa ham med sit skarpe Blik.

Bliv ikke bange jeg er hverken Døden eller Sakramentet, men jeg har hørt om din Ulykke.

Hans Stemme var ligetil og hans Ansigtsudtryk mildt og beroligende.

Stine blev med et sig selv, som havde hun ventet en anden Tale.

En kender ikke Præsten, andet end hvad man har hørt om ham, sagde hun.

Han satte sig paa Stolen uden at berøres af hendes Ord.

Du havde Doktor i Aftes jeg haaber, at du ikke er kommen slemt til Skade.

Og nu gav hun sig til at udøse alle sine Klager, medens han blev siddende paa en Maade, som opmuntrede han hende til at blive ved.

Ja, ja, jeg forstaar det saa godt, det er ikke nemt, svarede han kun.

I hans Øjne var der et Udtryk af dobbelt Liv. Han saa mildt og forstaaelsesfuldt paa hende, men i hans Blik laa der et Tungsind, som bedrøvedes han inderst inde i sit Væsen,

Da hun et Øjeblik tav, sagde han med stor Opmuntring:

Jeg kan høre paa dig, Stine, at du har gennemgaaet meget Du taler som et Menneske, der har haft store Sorger.

Stine vendte Ansigtet helt om mod ham

Der strømmede en Varme til hendes Træk, der havde været bitre og haarde under hendes Klager.

Men pludselig syntes hun at fatte Mistanke til ham. Han saa det og lagde sin Haand paa Sengekanten.

Dine Naboer sætter nok Taget i Stand paa dit Hus igen jeg skal hjælpe til, hvad jeg kan, sagde han.

Hun svarede med et spodsk Smil. Skønt hun følte

Ærligheden i hans Ord, kunde hun ikke beherske sit Sind.

Der er vel nok dem, der hjælper en fattig Kælling af Naade

Hun gjorde en Bevægelse for at komme op, men Smerterne holdt hende nede. Hendes Øjne lyste af Vrede og Had.

Om En havde behøvet det Men Præsten kender vel ikke til Ens Sager Men gaa til Karregaarden, gaa til Karregaarden der sidder En med mine Penge Jeg havde en Gang en Datter, som hed Inger Mari og hun blev gift med Ole Karre, men siden den Dag har der været Ulykke i mit Liv.

Hun kom op paa Albuen.

Kender Præsten Ole Karre.

Hun spejdede ind i hans Ansigt, men han sad rolig og opmærksom for at høre.

Inger Mari var min eneste Glæde, sagde hun. Havde hun levet ja, havde hun levet, da var En ikke kommen i Skam paa sine sidste Dage.

Præsten kender vel nok til, hvad der snakkes om Karregaarden at der ingen Kone kan leve der Man sir fra gammel Tid, at de Karregaardsfolk har slaaet et sølle Menneske ihjel, som drev ind fra Havet, og røvet hans Penge og siden har der hvilt en Forbandelse i Gaarden Inger Mari var hans sidste Kone. Præsten ved det nok. Han vilde bygge sig en ny Gaard, om Inger Mari vilde flytte til ham Men hvad blev det til Hun fik den samme Skæbne, som de andre.

Hun stoppede pludselig op i sin Tale, som huskede hun paa, med hvem hun talte. Men Vreden kom tilbage i hendes Træk og gjorde hendes Ansigt stygt af Ondskab.

Præsten lagde sin Haand over paa hendes, og der kom et Øjeblik Rørelse i hendes Træk.

Jeg forstaar dig saa godt, gamle Stine, sagde han.

Han bøjede Hovedet og sad grublende. Det var, som om han glemte, hvor han sad. Og hun laa og stirrede forskende paa ham.

Saa slap han hendes Haand og løftede Hovedet og saa ud gennem Ruderne. Dagens Lys strømmede ind mod hans Ansigt. Hans Træk straaede af Følsomhed og Liv.

Han rejste sig og gik hen til Vinduet, hvor han stod lidt og saa ud til han pludselig vendte sig mod hende.

Hvor er Stien til dit Hus smuk Har du set den hvide Kæruld, som nu staar ude paa Sigene fyldt med Solskin og lyser som smaa, brændende Kærter.... Har du set det, Stine Jeg har jo ikke kendt dig før Men da jeg gik herhen paa den Vej, hvor du vel har færdedes det meste af dit Liv, fik jeg en saa levende Fornemmelse af dig.. Jeg syntes du maatte være som denne Sti, dybttraadt og afsides en Glæde for En at lære at kende

Han gik tilbage over Gulvet og blev staaende nogle Alen fra Sengen med fremstrakte Haandflader. Og hun saa op paa ham, som troede hun, at han bar noget i sine Hænder.

Men da jeg saa stod ved dit ødelagte Hus, syntes jeg, det lignede et gammelt, vindfældet Træ

Han traadte helt hen til hende.

Har du nogensinde været i en Skov, Stine og siddet ved Roden af et ældgammelt Træ, hvis Stamme et Uvejr har væltet omkuld Nej, det har du ikke Men i Hundreder af Aar har saadan et Træ vokset, til det en Dag maaske fældes af Vinden Men saa at se det skyde fra sin Rod, friske og grønne Skud, Vaar efter Vaar Intet Træ bærer saa skønne Blade som Kvistene paa saadan en gammel Rod

Han satte sig ned paa Stolen og tog hendes Haand inderligt og varmt.

At have siddet her og hørt dig tale, Stine, har været for mig som at sidde ved saadan en gammel Rod og se dens Kviste og Blade skyde frem Hvor stor Kærlighed har ikke dit Hjerte rummet Hvor stor Livskraft har der ikke været i din Sjæl, gamle, hjem-søgte Menneske

Han sad stille og saa ned i hendes Øjne. Men der viste sig ingen Bevægelse i hendes Træk.

Hun trak sit Blik til Side og rørte sig i Sengen, som var han kommen hende for nær. Hun havde et Svar paa Læberne og syntes allerede at have gjort hans Tale op.

Da han slap hendes Haand, sagde hun kort og behersket:

Kunde En da bare komme hjem og ligge Kunde Præsten gøre noget for det, skulde han ha saa mange Tak.

Han skulde nok gøre for hende, hvad han kunde, lovede han.

Og kort efter rejste han sig og gik.

Knap var han ude af Døren, før Konen kom ind til Stine for at høre, hvad han havde sagt. Hun mødte hende med et spottende Smil.

Ja, hvem kunde begribe det Han havde snakket om gamle Træer og grønne Blade og saadan noget, den gale Præst hvad skulde det kunne hjælpe....

Og Konen brast i Latter.

Ude paa Engene var der opstaaet stor Strid mellem Folkene, da man gik i Gang med at bjærge Høet efter Ulykken.

Midt paa Dagen kom Kresten kørende hjem for at hente Niels Karre med derud.

De, der havde faaet det bortblæste Hø over paa deres Lodder, vilde først tage deres uden Hensyn til de andre. Ja, nogle hævdede, at det hele hørte dem til, at der ikke var mer, end de selv havde stakket.

Niels var ude i Haven med Kirsten, der gik og lugede i Bedene, hvor hun havde saaet.

Hun var bleg og anstrængt, men ellers var der ingen Meen at se paa hende.

Niels blev opfarende med det samme.

Gale Mennesker har En ikke lidt Skade nok, svarede han. Der skal ingen komme til at køre et Læs fra Engene, før alt er maget, som det skal være.

Kresten stod dirrende af Oprør.

Man skulde tro, de baade vilde bruge Le og Fork paa hinanden, svarede han.

La os køre straks, huggede Niels til.

Kirsten kom hen til ham, som vilde hun sige noget, men gik saa ud gennem Haven.

Hun kom ud til Vognen, da han stod ene ved Hestene, og rørte ved ham.

Du maa vare dig, Niels, og ikke komme i Fortræd med nogen, sagde hun.

Du skal være rolig Kirsten, jeg blir ikke ene om det, svarede han.

Da han og Kresten naaede ud til Engene, var alle Folk strømmet sammen paa et Sted. En af Bønderne, der havde faaet en Del af Høet over paa sin Lod, havde læsset og vilde køre hjem. Men de skadelidte stillede sig i Vejen.

Der skulde gøres Ret og Skel først

Bonden stod med Tømmen i Haanden og vilde ha Hestene frem, men hver Gang greb Mændene dem i Tøjret og holdt dem tilbage.

Du kommer ikke til at køre, før du har gjort rede for dit, raabte de til ham.

Bonden var bleg og skreg, at de skulde lade hans Heste være. Han havde ikke taget andet, end hvad der var hans.

Niels kom løbende derhen.

Et Stykke derfra sad et Par gamle Folk i en Hø-dynge. Konen græd højt.

De havde knapt et Læs tilbage og de havde to Køer

Niels hørte hende klage men løb dem forbi. Han havde kun en Tanke, at faa tilbage, hvad han havde mistet

Han banede sig Vej frem mellem Folkene.

Du kan godt spænde fra, raabte han til Bonden. Der kommer ingen til at køre Hø fra Engene, før vi har ordnet os imellem.

Og de skadelidte stemte straks i med ham, medens de andre stod stille og knurrede.

Hvordan vil du, Niels Karre, kunne sige os hvilke Straa der er dine, grinte En.

Vi kan stakke det hele og snakke os imellem, og saa kan hver ta sin Del af Tabet, svarede han.

Det var da ellers skøn, at vi andre skulde bære jeres Skade, blev der leet.

Men de besindigste af Mændene sluttede sig til ham og fik en Del af Folkene trukket til Side, for at man kunde blive enige.

En Bonde sønden fra gjorde sig til Mægler.

Vi er vel kristne Mennesker, sagde han.

Der var vel ingen, der vilde gøre nogen større Skade, end man allerede havde lidt.

Og han foreslog, at de skulde stakke i Fællesskab. Saa kunde de, der ikke var bleven ramt af Skaden, om de vilde, først tage deres Part, og de andre dele.

Og da de fleste holdt med ham, maatte man bøje sig.

Niels gik tilbage til sin Lod for at rejse Høet, som laa der Overalt blev der arbejdet med Iver til sent paa Aftenen. Og alle blev i Engene Natten over.

Hele den følgende Dag varede Travlheden ved, men eftersom Arbejdet skred frem, begyndte Striden paany.

Der blev hævdet, at nogle gjorde Stakkene større, andre mindre, eftersom de havde Fordel deraf. Nogle

paastod, at de havde haft tredive Stakke, hvor andre mente, de kun havde haft tyve.

Hen mod Aften vilde nogle begynde at køre hjem, da de havde stakket deres men de blev holdt tilbage med Magt. Medens man stod og stredes, saa Eder og Larm hørtes vidt ud, lagde ingen Mærke til en Mand, der kom gaaende ind paa Engene nordenfra, før der pludelig blev raabt, at der kom Præsten

Ordene fløj fra Mand til Mand, og i et Nu blev der stille alle stod de og stirrede mod ham.

Ogsaa Præstegaarden havde Englodder derude og var blandt dem, der havde lidt Skade.

Under Striden havde Anders været her og der. Og han var fløjet den lange Vej frem og tilbage mellem Engene og Gaarden og havde berettet med Fantasi, for at faa Præsten derud.

Han stod midt i Kredsen. da han saa ham komme. Og han trak sig over mod Præstegaardens Lod for at faa Præsten derhen, saa han kunde give ham et Skøn først.

Præsten gik Folkene forbi, som om intet var paa Færde, og hen mod Anders, der stod med Hatten i Haanden.

Præsten smilte venligt til ham.

Du er glad for, at jeg kommer, sagde han.

Det er der da Grund til, svarede Anders. De stjæler som Ravne og kunde næsten myrde hinanden tilmed.

Og han gav sig til at forklare Præsten, hvor meget Hø de havde haft, og hvor ringe en Part de havde tilbage.

Præsten satte sig ned i en af Stakkene, tørrede Sveden af sit Ansigt og lod ham snakke.

Du vil ha, Anders, at jeg skal blande mig i denne Strid, sagde han stilsfærdig.

Anders stod med listige Øjne.

Husbond har vel samme Ret som de andre.

Præsten sad tankefuld og rystede paa Hovedet.

Retten, Anders det er et Ord, der ligger saa nemt paa Tungen.

Men som han sad der, kom de to gamle Folk, som havde mistet alt deres, over mod ham. Det var en Ynk at se dem. Med Øjnene i Jorden gik de nølende frem, som kom de for at bede om en Almisse.

Anders blev ivrig, da han saa dem, og gik hen mod dem.

Gaa bare til ham, sagde han. Han finder nok paa Raad.

Den gamle Bonde traadte frem for Præsten med Hatten i Haanden, medens Konen begyndte at snøfte højt.

Om Præsten ikke vilde tale Folkene til Rette, begyndte Manden.

Det var, som Herren kunde ha sendt Præsten herud, føjede Konen til.

Han blev siddende stille og hørte paa dem.

Stakkels, gamle Folk, sagde han, er I bleven ramt saa haardt Tag jeres Vogn og kør her hen og læs paa den saa meget, som I kan have af det, som er her.

Anders saa ud, som om han blev lynende vred.

Han huggede hidsigt med Hovedet og nidstirrede de Gamle, som havde han Lyst til at genne dem væk.

Nej, nej, svarede Manden. De vilde ikke tage Præstens Det var ikke saadan men om Præsten vilde tale til Folkene.

Imens kom en Flok af Mændene gaaende over mod dem. Og med et rejste Præsten sig og gik dem i Møde.

Da de saa det, stansede de, og straks kom alle de andre til. Et Par af Mændene traadte frem og bad Præsten lægge sig imellem, da de ingen Vej kunde komme med hinanden.

Han saa hen over deres Ansigter. En saa stor Skare havde han aldrig set samlet paa Egnen før. Det var, som om hans Øjne skilte den i to Lejre, saa det blev synligt i Træk og Holdning paa hvert enkelt, hvor han hørte hen.

Niels Karre stod blandt de bagerste. Ogsaa han følte en Skyldighed i sit Blik.

Jeg tror ikke, at der er nogen af jer, sagde Præsten, som vil gøre Ulykken større for dem, som den har ramt I ber mig om at stifte Forlig mellem jer det kan jeg ikke, for en Del af Høet, som I strides om, er ogsaa mit Men vil I høre paa mig, saa giv først de, der er fattige og gamle, alt deres, I, som er rige, og I, som kan bære Tabet.

Hans Skikkelse rettede sig med Kraft og Myndighed for deres Øjne.

Der staar to gamle. I kender dem alle I, som har yppet denne Strid, slaa eders Øjne ned.

Hvad I beslutter jer til at gøre, vil vise for os alle, hvad der bor i eders Hjerter I kan ikke tage et

eneste Straa fra disse to gamle, uden at være slette....
 Hør paa mig, giv de fattige, hvad de trænger, saa er
 de hjulpne og det Tab, I derved lider, vil blive
 eder til Rigdom idet I har handlet som Menne-
 sker, der er gode.

Han foldede sine Hænder og saa hen paa dem, og
 mange stod med ydmygede nedslaaede Træk.

Jeg er glad, fordi jeg kom herud da jeg nu
 ser Fordrageligheden staa mellem jer

Han stod et Øjeblik tøvende, saa vendte han sig og
 gik bort. Mange blev ved at følge ham med Øjnene,
 medens han gik ret Nord den samme Vej, som han var
 kommen.

Men eftersom han fjernede sig, rejste Røret sig
 paany, dog paa en stilsfærdig Maade.

Og man enedes om at lade dem, der trængte mest,
 faa, saa de kunde klare sig over den værste Tid, medens
 en og anden, der havde forsynet sig rigeligt, gav til-
 bage et Læs eller et Par Stakke.

EFTERSOM Høsten rykkede frem, kom det urolige Vejr. En graa Luft lagde sig over Havet og Landet, til enten Regnen strømmede ned eller Blæsten rev Skylaget op og satte Havet ind.

Ude paa Karregaarden klang nu Leerne ind fra Markerne, hvor Niels og Kresten gik sammen med et Par Lejefolk og høstede.

Nu og da kom Kirsten derud og gik og rev Stubben af. Hendes Ansigt havde faaet et blegt Skær, som havde Sommerens Sol ikke kunnet farve hendes Kinder. Og man kunde begynde at se paa hende den Hemmelighed, hun bar.

Niels gik og spøjte med hende, naar han kunde, for at opmuntre hende. Men i sit Sind var han mørk....

Efter at Høet var kommen i Lade, havde han set, at han maatte sælge et Par Køer Og Tørken havde svedet Rugen, saa Leerne gik gennem Agrene, som var det Luft.

Ole Karre lod sig ikke se paa Markerne, men naar han kørte forbi fra og til Stranden, havde Niels Fornemmelsen af, at den Gamle sad paa Vognen og grun-dede over hans Vantrivsel.

En Dag, Kirsten var derude, tog Vejret til at blæse.

Det kom ind over Havbakkerne i et haardt Pres og fejede hen over de flade Jorde og væltede et Neg hist og her.

De var begyndt at køre ind.

Niels stod og læssede. Naar han svang Forken til Vejrs, fløj Straaene fra Negene.

Kirsten stansede med sin Rive. Luften suste omkring hende, tæt og strid. Hun saa Himlen drive afsted over hende med en glidende Fart. Det ligesom rev hendes Syn med, og hun fik en svimlende Fornemmelse af, at ogsaa Jorden kom i Bevægelse under hende.

Hun raabte til Niels, at nu gik hun hjem.

Da hun gik om Ladelængen, hørte hun det skurende Pres af Vinden, der kastede sig i Stød rundt om Gavlen.

Henne ved Døren hørte hun Drønet fra Havet og stansede og saa ud over det. En Vildskab var faret i det det brølte op mod hende, vildt og utæmmet.

Saaledes maatte det være, naar Skibene drev ind og Mennesker kom i Havsnød

Dagen igennem gik hun rastløs om fra Køkken til Stue, medens Stormen voksede og fyldte hvert Rum med sin Larm.

Gang efter Gang kom hun til Vinduet og fulgte den jagende Himmel. Det var, som om alle hendes Tanker reves med og hvirvledes ind i dens Fart.

Inde i Sovekammeret stod hun og stirrede ud paa Træerne i Haven. De bøjede sig for Vinden, som blev der vadet hen over deres Blade og Grene. Hun hørte Suset fra dem og syntes, at de strakte sig ud i Hvin og i Smerte.

Da fik hun Øje paa sine Bedde derude Naar

Vindstødene kom, føg Jorden fra Planterne, der blev tærsket som af en Kæp.

Hastig gik hun derud og blev bedrøvet ved at se, hvor ilde det stod til.

Saa havde Niels Ret Naar Havvinden kom, kunde saadan noget ikke trives.

Hun vilde gaa ud til ham for at spørge ham om Raad. Men i samme Øjeblik, hun kom uden for Træerne, hørte hun atter Havet, og grebet af en pludselig Indskydelse gik hun bort fra Gaarden ned mod det.

Hun kom op paa en af Havbakkerne og blev staaende i den stride Blæst. Hun følte sig henreven ved det første Syn. Langt ude fra kunde hun følge Bølgerne ind over Revlerne og videre ind til Havstokken, hvor Brændingen væltede ned, saa Sprøjtet stod til Vejrs under Faldet.

Men paa en Gang syntes hun, at Havet kom hende nærmere at Bølgerne rejste sig højere og vilde overskylle Landet og rive hende med.

En ubeherskelig Følelse greb hende.

Hun vilde løbe men pludselig troede hun i sin Ophidselse at se et Skib langt ude. Hun stod som naglet fast og paa en Gang slog det gennem hende:

Det maatte være i Nød.

Hun stirrede med al sin Kraft.

Jo, det var et Skib Og hun gav sig til at løbe tilbage til Gaarden for at melde det til Niels.

Han holdt ved Laden og havde lige læsset af, da hun kom:

Hun stansede ved Vognen og raabte op til ham:

Der er et Skib paa Havet det ser ud, som det er i Nød

Han saa forbavset paa hende.

Har du været ved Havet.

Ja, hun havde været nede paa Bakkerne for at se det.

Saa lo han af hende.

Nej, bette Kirsten, her kommer ingen Stranding i saa skøn Vejr.

I tre Dage varede Blæsten ved, og Kirsten gik om og saa træt og bleg ud. Ustanselig havde hun Lyden i sine Øren, hun kunde ikke slippe den, som var den kommen inden i hende.

I disse Høstnætter kom der Folk kørende oppe fra Landet ud til Havet for at fiske.

Det var Smaabønder paa ranglede Vogne med smalgjordede Hjul.

Oppe i Havbakkerne havde de staaende en Jolle eller Baad. De kom ikke for at drive Fangst paa Dybet, men for at pille i Havkanten med deres Vaad og bjerge til sig, hvad der var af Fisk.

I Maaneskinsnætter drev de langs Havet, nogle med Hestevaad, som ved en Stage blev ført ud over Havstokken, og som var bundet til en Vogn eller holdtes ude af et Par Mænd, der vadede i Skaadvandet. Det var den fattigste Art af Fiskeri, som kun gav Smaakrav til Fangst.

Andre roede ud over Inderrevlen med et Vaad, der havde Linerne paa Land. Og de fik ofte god Fangst.

Paa Karregaarden vakte det en egen Stemning at vide, at der var Folk paa Stranden, der ellers laa

øde hen. Naar den uvante Lyd af Vogne og Mennesker drog Gaarden forbi, var det, som om Stedet blev folksomt og Nætterne trygge.

Men Niels lod Karregaardens Baad staa urørt paa Stranden.

Det var sjælden Umagen værd, sagde han.

Men han gik nøje og fulgte deres Færd.

Da det en Dag spurgtes, at de havde haft god Fangst, bestemte han sig til at være med.

Inde fra Loen hentede han frem Vaad og Redskaber, og da Ole Karre saa det, kom han ud og var hjælpsom.

Om Aftenen kørte de Vaadet til Stranden, fire Mand stærk.

Da de havde faaet Baaden til Havstokken og var klar til at ro ud, kom Kirsten en Tur derned.

Maanen stod inde over Landet og kastede en bred Lysstrøm ud over Havet, der laa roligt. Der var saa lyst paa Stranden, at man kunde se alt omkring sig.

Det var Niels og Kresten, der skulde ro ud.

Niels sad ved Aarerne, medens Kresten stod agter og passede Linier og Vaad.

Kirsten stod paa Stranden og saa Niels's Ansigt i Maaneskinnet. Det syntes paafaldende blegt, og han sad spændt til det yderste.

Hun stod og ventede, at han skulde vinke eller raabe til hende. Men han holdt Øjnene stift fæstet paa Søen, der slog mod Baaden og lod en hvid, glitrende Ring efter sig paa Vandet. For hvert Aaretag, han tog, lyste det af Havet.

Hun saa det lyse langs Havkanten, hvor hun stod Naar Skaadvandet gled tilbage, laa der talløse Gni-

ster og Funker, som slukkedes og tændtes. Det saa ud, som om Søen brændte.

Hun vendte sig om mod Ole Karre og Høverdrenge, der stod og holdt Linerne, og spurgte, hvad det kunde være.

De saa paa hende og Søen.

Det var da Morilden

Da Skaadvandet skyllede op til hende, bøjede hun sig ned og fyldte sine Hænder.

Se, se, raabte hun henrykt og holdt de lysende Haandflader frem mod dem. Det er, som de er dyppet i Maaneskinnet.

Baaden havde vendt derude og var begyndt at ro indover. Og hun gik hen mod det Stet, hvor hun kunde se, at de vilde lande.

Da Vaadet skulde drages ind, spændte de Linerne over Lænderne og gik baglæns op over Stranden. Og hun tog ogsaa fat for at hjælpe.

Hun følte Nattens sære Stemning i sit Sind.

Men da Vaadet blev synligt, slap hun og stod ved Havstokken, fuld af Forventning.

Da hun saa, der var Fisk, lo hun højt af Henrykkelse. Men da de tømte Vaadet ud, var der kun nogle Smaasild og Flyndere.

Niels slap det med et Kast og vilde opgive det med det samme. Men hun tog Fiskene og kom dem i en Kurv.

Det var dog Fangst, smilte hun.

Da de roede ud igen, var hun med.

De vilde prøve et Sted længere nord og roede langs

Stranden, medens Ole Karre og Drengen fulgte med derinde.

Hun sad paa Fortoften med Niels's Ryg foran sig. Kun sjældnen havde hun været i en Baad hjemme paa Fjorden. Naar de glatte Dønninger gled ind under Baadens Køl, forekom det hende, at hun red paa Havets Ryg.

Inde over Stranden saa hun Klittetoppene rejse sig i Maaneskinnet i skarpe, klare Rids.

Hun bøjede sig ud over Baaden og rørte ved Vandet og morede sig over dens Fart.

Da de naaede hen til Stedet, kastede Kresten Linierne ind paa Land, hvor Ole Karre greb dem, og de gav sig til at ro ud efter.

Ikke et Ord blev der talt mellem dem. Hun følte en sær Spænding hvile over dem, og ængstelig greb hun med Haanden i Rælingen.

Niels roede hastig for at gøre Turen kort.

Hun fik en Fornemmelse af, at han sad i en Slags Angst.

Saa hørte hun et Brus ret bag sig, og da hun hastig vendte sig, saa hun en Sø brække over Vandspejlet.

Nu er vi ved Revlen, raabte Kresten.

Niels drejede Overkroppen om og stirrede ud over Vandet. En Følelse af Frygt slog ud af hans Væsen og greb hende. Hun lænede sig over mod ham og vilde tage i ham, da en Sø vaskede op over Baaden. Hun gav et Skrig, og han sled vildt i Aarerne Men straks efter var de over Revlen.

Han rettede sig op og smilte om til hende.

Det hændte, at en Sø kunde brække, selv i stille Vejr, sagde han.

De roede nu i en Bue og kastede Vaadet ud.

Men da de skulde tilbage over Revlen, sad Kirsten og holdt sig fast ved Toften.

Ude over Havet flød Maaneskinnet for hendes Øjne, men det forekom hende at dække over en Afgrund, saa svimlende dybt følte hun Havet under sig.

Hun saa en Sø lyse agten for Baaden og raabte det til Niels men inden de var ovre, brød den under Baaden og skød den frem som en Pil.

Medens de roede ind mod Stranden, hørte hun Niels sige:

Havet er en led og lumsk Ting Ingen kan vide sig sikker paa det Og Kresten gav sig til at fortælle om et Sted paa Kysten, hvor han havde tjent. Der var to Mænd druknet en Nat som denne En Sø havde taget Magten fra Baaden og løbet den til Bunds.

Da Kirsten noget efter blev hjulpen i Land, stod hun med rystende Knæ, og Glæden var borte af hendes Ansigt.

Der var denne Gang en halv Snes Flyndere i Vaadet men hun stod og ønskede, at de vilde stanse og tage hjem

Da de gjorde sig rede til at tage ud igen, spurgte hun, om de vilde blive længe ved.

Niels mødte hendes Øjne og saa, at hun var bleven bange.

De vilde blot prøve et Par Gange til, svarede han. Fik de ikke mere, vilde de slutte. Og han bad hende om at gaa hjem.

Under Vandringen tilbage langs den maanelyse Bred

forekom det hende, at Havet, som det laa der sølvglitrende, ikke længer var det samme. Det havde skiftet Væsen det var ondt.

Med spændte Sanser lyttede hun til dets Lyd den forekom hende fyldt af Liv, som en Verden af Skæbner og Gru, som ingen kunde fatte.

Langt borte øjnede hun Folk paa Stranden og saa en Baad ude paa den blanke Sø Det saa ud som Smaakryb, der havde vovet sig ud for at liste sig til Føde i den stille Nat

NIELS, Niels, du maa vaagne
Kirsten sad op i Sengen med Tællelyset tændt
og tog i hans Skulder. Ordene blev borte under Stormens Larm, der væltede ind og fyldte Rummet

Niels, gentog hun, jeg er ræd for, hvad der kan hænde.

Skæret fra Lyset faldt over hendes Ansigt, der var kridende hvidt.

Hun krammede Fingrene i hans Skjorte, og han slog Øjnene op og foer over Ende. Søvdrukken stirrede han paa hende og vilde spørge. Men hun kastede Hovedet ned i hans Pude.

Jeg er saa ræd, saa ræd, Niels, klagede hun højt. Jeg tør ikke sove.

Og i samme Nu opfangede hans Sanser Stormen. I Uger havde den væltet ind fra samme Kant med knap en stille Dag.

Han sad med Ansigtet løftet og lyttede stirrende mod Vinduet.

Det lød, som var det en Lavine, der skred ud og begravede Gaarden.

Du maa staa op, Niels og gaa til Havet, bad hun tryglende. Jeg har kunnet høre noget skrige

Der gled et Træk af Uhygge over hans Ansigt. Han traadte ud af Sengen. Og hun satte sig op og stirrede efter ham. Medens han stod henne ved Vinduet og saa efter Vejret, skød hun Fødderne ud over Sengekanten og tog et Skørt om sig.

Hun gik hen mod ham. For hvert Vindstød standse hendes Bevægelser, og han vendte sig om og saa hende skælve.

Hun knugede sig fast til hans Hænder.

Niels, du maa kalde paa din Far I maa gaa til Havet. Jeg ved ikke, hvad det er men jeg har længe kunnet høre noget

Han skottede sky til hende.

Du skal være rolig, Kirsten Der er ingenting paa Færde. Det er den Gamle, der skötter Havet

Du er bare skræmt, fjøede han til.

Men han gik hen og tog noget Tøj paa sig. Og med Lyset i Haanden fulgte han hende ind i Stuen.

Hun satte sig paa en Stol og stirrede stift frem, med skinnende Øjne, som sad hun med Syner for sig.

Han stod ængstelig og saa paa hende.

Du skulde lægge dig igen, Kirsten, sagde han. Far var ved Stranden, før det mørknede

Men hun blev siddende uden at høre ham.

Kom der et Skib nu, kunde ingen hjælpe, blev han ved.

Men pludselig rejste hun sig og løb hen mod Døren med forvildede Øjne. Han sprang efter hende og greb om hendes Haand.

Jeg vil kalde paa Ole Karre I maa gaa I maa gaa.

Hun skreg Ordene højt.

Nej, Kirsten, nu faar du blive her

Det var, som om hans Sind blev grebet af Forfærdelse.

Gaar du i Vildelse

Hun saa paa ham og søgte at gøre sig rolig, men hun vristede sin Haand løs.

La mig kalde paa ham, tryglede hun. Jeg faar ingen Ro, før I har været der

Han slap hende. Men knap var hun ude, før han fulgte efter.

Hun løb til Ole Karres Dør og bankede paa. Han vilde stanse hende, men hun rev den op.

Gammelfar Gammelfar, raabte hun ind.

Niels trak hende tilbage. Men den Gamle var vaagnet og gav et opskræmt Raab og hurtig fik han tændt Lyset.

Kirsten tvang sig frem til Dørkarmen.

Det er mig, Gammelfar, sagde hun.

Han lænede sig frem af Sengen og saa hendes Ansigt i Lysskæret.

Du maa staa op og gaa til Havet

Da traadte Niels frem.

Det er Kirsten, der er ræd og tror, der er en Stranding, forklarede han.

Han saa undvigende til den Gamles Ansigt, men i et Nu mødtes deres Blik. Ole Karre satte sig op i Sengen og stirrede paa Kirsten Men saa kastede han Dynen til Side og traadte hastig ud paa Gulvet. Hans Bevægelser var ivrige og fælende, som vidste han knap, hvad han gjorde.

Ja, ja, nu skal jeg komme afsted, sagde han.

Der laa en Frygt over hans Ansigt, og han syntes at snakke med sig selv, medens han sagde:

Vær bare rolig der er ingenting paa Færde ... Jeg skal nok se til Havet. Ta hende med dig, Niels.

Og med et forstod Niels ham det var for Kirstens Skyld og han tog ømt om hendes Haand.

Nu gaar Far, sagde han. Er der noget, skal han nok bringe Bud Kom nu, Kirsten

Ja, ja, læg du dig En skal nok bringe Bud, fjede Ole Karre til og gik hen mod Døren, som vilde han hjælpe med at faa hende til at gaa.

Og han blev staaende ved Døren længe efter og lyttede for at høre, om Niels fik hende med

Saa sløbte han sig hen til Bordet og satte sig tung og sløv ned med Øjnene i Gulvet.

Herre Gud Herre Gnd Der er ingen Lykke ved det Nej, nej, der er ingen Lykke ved det, blev han ved at sige.

Han lagde Albuerne paa sine Knæ og sad længe i samme Stilling.

Men med et for han op og saa sky til Døren. Og han gik hen i en Krog efter en Strandlygte, som han tændte og lod staa paa Gulvet

Saa satte han sig igen tilbage og blev siddende der, til det begyndte at lysne. Først da rejste han sig og gik til Havet

Eftersom Dagene kortnedes og Nætterne blev lange, tog det stormende Vejr til. Kun sjælden skinnede Solen. Den var som et jaget Dyr paa Himlens vilde Mark, de Dage den var fremme.

For det meste sad Kirsten inde i Stuen og syede paa Tøjet til sit Barn. Hendes Kinder var magre, og der var et træt Lys i hendes Øjne.

Ofte sad Niels inde i Stuen hos hende, men for det meste var han tavs. Der var kommen noget aarvaagent i hans Blik, som gik han i en stadig Ængstelse for hende.

En Dag spurgte han hende, om hun ikke vilde have gamle Rosa til Gaarden, naar Tiden var.

Han havde ventet, at hun vilde blive glad. Men der gled en Skygge over hendes Ansigt.

Jo, svarede hun, om du kunde faa hende til det.

Hun sad ved Vinduet ud mod Gaarden Dag efter Dag. Der var en Stilhed over hende, som over den tilsaaede Mark, naar Sæden begynder at skyde

Men pludselig kunde hendes Ansigt lyse op. Hendes Kinder blev røde, og hendes Sind gennemstrømmedes af Varme.

Da kunde hun lægge frem alt, hvad hun havde syet, og vise Niels det. Og begge blev de glade.

Om du kom med en bette Dreng, Kirsten, lo han.

Medens Dagene saaledes skred hen, hændte det en Morgen, at Høverdrenge kom springende hjem til Gaarden. Han havde været nord i Klitterne for at se efter Faarene, da Stormen var kommen med Snebyger.

Ane saa ham først. Et Stykke fra Bryggersdøren skreg han saa højt, hans Lunger orkede:

Der staar en Stranding her ret nord

Stormen slyngede hans Raab ud i Luften.

Niels og Kresten, der var i Loen og tærskede, hørte det og stansede med Plejlen.

Men før de naaede ud, var Drengen derhenne.

Han havde set Skibet i en Lysning mellem Bygerne, raabte han til dem.

Sneen fæg ind over Længerne og dansede i en Hvirvel paa Gaardspladsen, til den kastedes ud om Gavlen med en hvinende Lyd.

Kirsten var ogsaa kommen ud og stod i Bryggersdøren.

Niels vendte sig mod Drengen.

Du faar løbe til Gaardene og sige til, raabte han. Og Drengen satte afsted med det samme.

Selv gik han over Gaarden for at kalde paa Ole Karre. Men denne traadte frem i Salsdøren, som havde han allerede hørt det.

Der staar et Skib norden i Klitten, raabte Niels til ham.

Kirsten fulgte Niels ind gennem Stuen for at hjælpe ham i hans Havklæder. Ane kom løbende med hans Søstøvler, og Kirsten lagde frem Uldvanter og Halsklæde og Skindlue. Alt i hendes Mine og Bevægelse røbede Hastværk og Uro.

Hun tog efter hans Haand, da han gik, men i sin Optagethed mærkede han det knap.

Ude i Gaarden stod Kresten, udrustet med alle de Klæder, han havde. Der var noget æventyrlystent over ham.

Da de gik forbi Salsdøren, raabte Niels ind:

Nu gaar vi, Far

Kirsten stod i Bryggersdøren og saa efter dem.

De dukkede sig frem mod Snefoget og var kort efter borte.

En Stund senere tog Ole Karre afsted i tunge Støvler og Sydvest.

Det var ikke til at komme frem langs Stranden med det svære Hav, saa Vognene oppe fra Gaardene fulgte Hjulsporene ind over Heden og mellem Sandhøjderne for at naa ud, hvor Skibet stod. Flere Steder, hvor Sneen var føjet sammen, maatte Hestene hjælpes frem gennem Driverne. Der var en sindig Ro over alle, en sær koldsindig Afstemthed i Bevægelser og Udtryk.

Hvor Vejen laa jævn, gik Mændene i Klynge bag Vognene. Hver Gang de vilde tale, greb de fat i hinanden og raabte Ordene frem for at blive hørt.

Vi faar ingen Baad af Stranden i det Hav, skreg En.

Men hans Ord fængede hverken i Miner eller Træk.

Det var, som om det allerede var afgjort, hvad der vilde hælde

Da de første Vogne naaede ud til Havet, gik man op i Havbakkerne for at faa Rede paa, hvor Skibet befandt sig. Men Snefoget stod saa tæt, at Braaddene over inderste Revle kun var at øjne som en svag Stribe i Tykningen.

Der kom to Mænd op et Stykke borte. Det var Niels og Kresten, og der blev vinket ad dem. Nede under Bakkerne mødtes man, og Niels stillede sig saaledes, at de kunde høre ham.

Det staar ret ud for Dødebjerg, raabte han. Vi har set Rigningen.

Hans Ord syntes at lukke Folkenes Ansigter endnu mere til.

De gik til Vognene og kørte hen til Huset, hvor Redningsbaaden stod. Medens de arbejdede med at faa Baaden ud, naaede Ole Karre frem.

Da Skibet stod paa hans Strandlen, var han Øvrighed. Gik det Vrag, kunde han vente, at det vilde drive ind paa hans Strand og det betød Penge

Man samledes oppe i Havbakken, underlig tavse, saa længe man intet kunde se, men pludselig kom man i Bevægelse.

Der der, skreg de, og Øjnene huggede sig fast ude i Tykningen, hvor Skroget blev synligt.

Redningsmandskabet samlede sig i Klynge nede under Bakken og holdt Raad. Niels Karre, der var med, stod i Yderkredsen med opmærksom Mine og passede paa. Men alle var de enige om, at det var umulig at gaa ud saa længe Himmel og Hav var saa tyk.

Brændingen brød mod Bakkerne, og sine Steder skred Brink efter Brink ud.

Der blev holdt Udkig med Havstokken for at se, om noget drev ind, da man hvert Øjeblik ventede, at Skibet skulde gaa Vrag.

Ud paa Eftermiddagen stilnede Sneen af, og Luften blev en Stund klar og man saa nu Skibet ligge med Stevnen fra Land.

Det var en Brig. Fra Ræerne hang Sejlstumperne og piskede i Stormen Det var helt I Mærset saa man Folkene sidde der blev talt fire saa maatte de andre allerede være gaaet væk.

Men kort efter fik man Øje paa flere ved Kahytten agter

Man saa Braaddene brække fra Forren til Agter. Det

var, som om Skroget hver Gang opslugtes af Havet, til det dukkede frem paany som et brydende Skær.

Pludselig blev der raabt:

De har set os

Man saa Folkene vinke fra Rigningen og der blev vinket igen rundtom fra Havbakkerne af alle, som var til Stede.

En Stund saa det ud, som Vejret skulde stilne; der kom et Lysskær i Luften, som bares af Blæsten hen over det oprørte Hav, saa man kunde se Bølger og Braad taarne sig op derude.

Men saa kom en ny Byge op over Havranden og tog alt Haab.

Nu og da kunde man høre Folkene skrige, og man stod med forstenede Miner, som var Hjerterne gjort stumme.

Da Mørket faldt paa, blev man enig om at køre Hestene hjem. Fire Mand skulde blive ved Baaden for at holde Vagt, for at de kunde varsko, om der blev noget at gøre Resten af Baadfolkene fulgte med Niels til Karregaarden for at overnatte der, saa de kunde være ved Haanden, om Vejret bedredes.

Da de naaede til Gaarden, var der stærkt oplyst i Bryggers, Køkken og Stue.

Lysskæret faldt ud over Sneen, og en Følelse af Højhellig slog dem i Møde, da de gik ind i Gaarden.

Bryggersdøren blev aabnet, og Kirsten traadte frem, medens det rødlige Skær faldt ud over Gaardspladsen og oplyste Mændene, eftersom de kom frem til Døren.

Da Kirsten saa Niels, gik hun frem og tog efter hans Haand.

Har I faaet dem i Land, Niels, spurgte hun.

De hørte hendes Stemme skælve og stansede.

Hun stod med Ryggen mod Lyset, saa de kunde ikke se hendes Ansigt.

Om det var saa vel, bette Kirsten, svarede han. Vi kan ingenting gøre. Vi maa vente, til det blir Dag igen

Der var ligesom en Undseelse i hans Holdning over for de andre. Han saa deres Øjne hænge ved hendes Skikkelse.

Men knap havde han talt ud, før hun skjulte Ansigtet i sine Hænder og vendte sig bort og gik fra Døren.

Alle kom de frem i Lyset og stod og keg ind.

Ane stod midt paa Gulvet. Ogsaa hun var rystet af Medfølelse.

Stakkels Mennesker, sagde hun højt at de skal sidde derude i Nat.

Ja, det er fælt at vide, sagde en af Mændene Men om vi saa satte Livet til, kunde ingen hjælpe dem

De samlede om Bordet inde i Folkestuen.

Deres tunge Støvler fyldte Huset med Larm, men der blev kun talt sparsomt.

Ole Karre var gaaet ind til sig, men kort efter kom han i Træsko og med sin Pibe for at have Selskab med.

Ane bar Brød og Smør og Flæsk ind og Øl og Brændevin blev sat frem.

Ansigerterne blev flammende hede i det varme Rum og af de tunge Klæder. Alle var sultne og spiste med stor Appetit, men Drammene blev drukket uden Skaal.

Man maatte ønske for de sølle Folk, at Pinen maatte bli kort, var der En, der sagde.

Det var sandt nok, blev der svaret.

Men et stærkt Skib maatte det være.

Niels drak ogsaa Drammene med og fik et sammenstemmende Udtryk med de andre.

Ovre i Laden skulde de sove, og da de havde spist, fulgte Niels dem derover. De gravede ind i Høet og gjorde sig det lunt.

Paa Tilbagevejen stansede han et Øjeblik. I et Brøl stod Vejret over Gaarden, saa Havet ikke kunde høres.

Da han traadte ind i Sovekammeret, sad Kirsten paa en Stol med Ansigtet vaadt af Graad.

Han begyndte straks at klæde sig af og lod hende sidde. Men da han stod i Uldbukser, kom han hen til Fodenden af Sengen.

Nu skal du lægge dig, Kirsten, sagde han kort. En anden kan nok trænge til at faa Søvn

Hun saa skræmt op paa ham.

Kan nogen ligge her og sove, saa længe de sølle Folk sidder derude.... Hun rejste sig op og greb efter hans Haand.

Niels, noget maatte I da kunne gøre

Hans Ansigt blev fyldt af Vrede.

Du skal tie nu Du snakker som den fremmede, du er, der ikke kender til Havet.

Han gik hen mod hende.

Og saa vil jeg sige dig for en anden Gangs Skyld Her paa Karregaarden plejer vi ikke at vise andre vort Sind.

Hun veg et Skridt tilbage og sank ned paa Sengen.
Der kom noget forvirret over hendes Træk, som var
hun bleven slaaet.

Uden at agte paa hende smed han sig i Sengen,
vendte Ryggen til og sov ind.

ANDERS fra Præstegaarden, der havde været ved Havet hele Dagen og set paa Strandingen, fulgte med Vognene hjem om Aftenen sammen med Ungdommen og alle de Folk, som havde været derude. Han gik noget til Side for Følget. Efter den lange Alvorsfuldhed fik man Lyst til at røre paa sig Der blev hvisket mellem Ungdommen og skottet til ham. At faa Præstens Anders paa Hovedet i en Drive vilde være Moro Men han kendte deres Sindelag og tog sig i Vare. Og pludselig drejede han af fra Vejen uden et Ord og satte tværs paa.

De raabte efter ham, men Stormen skaanede ham for at høre deres Spot.

Efter en Times Gang kom han ud ved Kirken. Han havde vadet gennem Driver og over Klitter, saa han havde haft tung Vej.

Paa sin Vej fra Kirkediget over mod Gaarden saa han Lyset brænde inde hos Præsten. Han stirrede stift paa det rødlige Skær, der lyste ud i Mørket. Tidlig og sent saa han det brænde

Da han drejede ned mod Gaarden, sate Hundene i at halse. Han lo tilfreds. Han havde lukket dem inde paa Loen, før han gik, saa var man da sikker paa dem. Han gik lige til Bryggerset, hvor der var Lys.

Maren sad ved Ovnen og strikkede.

Nej, nej, er det endelig dig En har gaaet og ventet paa dig hele Dagen for at høre, sagde hun. Præsten har ogsaa spurgt En har ikke kunnet faa Føde i ham siden Morgen Han gaar derinde, saa man har kunnet høre hans Skridt Dagen igennem.

Anders slængte sig paa Køkkenbænken. Der var noget ærgerligt over ham.

Gi mig noget at æde, brød han hende af.

Maren rejste sig straks og gik til Spisekammeret og satte frem for ham paa Køkkenbordet. Han trak Bænken med sig derhen. Og hun stod taalmodig og ventede, til han fik nogle Humpler puttet i Munden.

Anders drejede paa Hovedet.

Du kan sige ham, at de sidder derude endnu, mumlede han frem.

Maren gav sig til at klage højt.

Nej da, nej da, sølle Folk, har man ikke faaet dem bjærget

Anders gav hendes Følelser rigelig Tid, før han igen lukkede Munden op.

Der kommer heller ingen levende i Land af dem, kan du si Han kan godt begynde at brygge paa sin Ligtale

Tys, tys da, Barn, la ham ikke høre dig snakke.

Hun saa opskræmt paa ham.

Men Anders drejede sig om paa Bænken og grinte til hende.

Har de Folk nogensinde faaet et Menneske bjærget i Land, naar det har blæst saa meget som en Smule Vind. De er mere ræd for Havet end en Hare for en

Ræv Du kan hils og si, at det skulde han ta op i sin Tale paa Søndag.

Tys, tys da, Anders, hviskede Maren, la ham i Herrens Navn ikke høre dig

Sølle Mennesker sølle Mennesker, føjede hun til.

Men Anders huggede med Hovedet og sluttede med et Grin. Og Maren satte sig tilbage paa sin Plads ved Ovn.

Nu og da skottede hun til Stuedøren, som ventede hun, at Præsten skulde vise sig. Men da han ikke kom, rejste hun sig en Stund efter og gik derind.

Bordet stod dækket. Bekymret saa hun hen paa de urørte Tallerkener. Og hun gik gennem Stuen for at sige til endnu en Gang.

Hun listede hen til hans Dør og bøjede sig ned for at lytte Saa bankede hun paa og lindede paa Døren.

Er det dig igen, Maren, lød Præstens Stemme. Kommer du for at sige mig, at de allerede er omkomne.

Hun traadte frem paa Tærsklen.

Nej, i Herrens Navn, nej, svarede hun.

Han stod foran hende. Lampens Lys fyldte Stuen med et rødt Skin, der gled ud i Mørke langs Vægge og Gulv.

Men nu maa Præsten spise, sagde hun. Ingen kan vel leve af en Skaal Mælk og en Bid Brød den hele Dag.

Maren, Maren, lad mig i Fred, svarede han utaalmodig. Lad det staa og gaa du til Ro

Maren saa fortvivlet i Gulvet, og pludselig sagde hun: Han, Anders er kommen

Præsten saa hastigt paa hende, og hans Udtryk viste, at han var rede til at tage mod, hvad hun havde at berette.

Sig mig det kun sig mig det

Hun saa frygtsomt paa ham.

De er ikke bleven bjærget i Land

Han vendte sig bort og gik tilbage over Gulvet.

Herre, Herre, forbarm dig over dem, udbrød han.

Hun saa ham løfte sine Hænder anraabende i Vejret og fattede hans Bekymring.

Han sier, de sidder derude endnu Man kan ikke komme af Land med Baaden, sagde hun medfølelse.

Han blev staaende tilbage i Værelset med Ryggen mod hende. Og hun holdt sig stille. Han bøjede Hovedet dybt ned, og hun følte sig grebet og forstod, at han bad.

Da han vendte sig om, sagde han rolig til hende:

Gaa nu til Ro, Maren, men lad Lyset brænde i Stuen

Og hun trak sig stiltfærdig tilbage og skød Døren i.

Natten igennem saa man Lyset brænde i Præstegaarden, medens Vejret blev ved at vælte ind fra Havet. Men rundt om i Gaardene og Husene var der mørkt.

Hen paa Natten kom Præsten ud af sit Kammer. Uden at gøre Larm gik han gennem Stuen og aabnede Salsdøren.

Et Øjeblik stod han ved Dørkarmen, blændet af Mørket, men gik saa ud gennem Porten.

Da han kom ud i Blæsten, svajede hans Skikkelse som en Gran for Stormen, Han kunde skimte Sneen ved sine Fødder. Men paa en Gang spændtes hans

Legeme af Kraft, og han rejste sig op mod Vejret og vadede frem, som kendte han hverken Storm eller Mørke.

Da han naaede over til Kirkegaardsdiget, maatte han famle sig frem til Laagen. Ved Døren bag Koret laa Sneen i en alenhøj Drive, saa han maatte skovle den bort med sine Hænder.

Han traadte ind, stampede Sneen af sig.

Skønt han intet kunde øjne, gik han bag om Alteret til Bedekammeret andagtsfuldt bøjet, som var Menigheden til Stede.

Der tændte han et Lys.

En Stund stod han tankefuld og stirrede ind i Flammen, der bredte en Lysring om ham i Mørket. Den hvidkalkede Kampestensmur fangede et svagt Skær, og man kunde se Mørket ligge mellem Furerne.

Et haardt Alvor laa bredt ud over hans Ansigt. Skønt han havde arbejdet med Sneen, var hans Sind samlet, som havde han gaaet Vejen uden at afbryde sine Tanker.

Sin Præstekjole, der hang under et Klæde, tog han frem og iførte sig den. Og han stod der som en Tempelpræst højstemt og grebet, paa Vej til det Helligste.

Saa aabnede han en lav Dør, bøjede sig under Karmen og traadte ind i Koret.

Han gik op mod Alteret og tændte et Par Lys, medens Stormens vældige Pres mod Kirkens Mur fyldte Stilheden i det store Rum med sin Larm.

Skæret fra Lysene skinnede i Altertavlens Guld og faldt spejlende ude over Fliserne i Koret, saa at de forreste Bænkerader nede i Kirken bragtes til at træde ud af Mørket.

En højtidsfuld Stemning bruste til hans Sind, som bares den ind fra den stormfulde Nat.

Han stillede sig frem for Alteret og fremsagde Fader-vor højt. Det var, som om en Stilhed rejste sig i Kirken, saa Genlyden af hans Stemme hørtes fra Hvælvingerne som fra et Kor.

Han løftede Hovedet og stod ubevægelig.

Saa lagde han sine Knæ paa Bedeskamlen.

Hans høje Ryg bøjede sig fremover, og der kom noget sammenknuget over hans Skikkelse.

Herre, jeg er i Nat kommen til dit Hus, ikke for at udgranske din Vilje, men for at bede for dem, der i denne Stund er i den største Fare Din Vilje er uransagelig og din Vilje ske

Han bad med høj Røst, der lød ud i Kirken og hørtes gennem Stormen.

Der er over mig en frygtelig Angst for disse stakkels Mennesker. Skal denne Nat blive deres sidste, hvor deres Øjne ser og deres Hjerter lever, send da dine Engle til dem med din Trøst og lad dem være hos dem i denne Farens Stund

Han bøjede Ansigtet ned over sine Hænder og blev liggende tavs. Men pludselig rettede han sig op og stirrede med forklarede Øjne op mod Alterets Lys.

Stakkels ulykkelige Mennesker, jeg ser jer for mig

Hans Stemme løftede sig til stor Kraft.

Det var, som om Mørket spaltedes for hans Syn. Han saa ud over Havet og saa Folkene klamre sig til Riggingen, medens Bølge paa Bølge slog op af det sorte Dyb

Herre, Herre, jeg hører Dødsrædslen hamre i deres Hjerter og ser for mig deres Tankers Veje forbarm dig over dem. Er det din Vilje, at dette skal ske ulykkelige Søfolk bed med mig Fat Mod og og lad hans Vilje ske Herre, flyt dette dit ringe Hus ind i deres Hjerter og lad mig bede der Lad dem føle i denne Stund, at de ikke er ene

Et Øjeblik laa han stille med Ansigtet i sine Hænder, men pludselig saa han op og strakte Hænderne frem som mod et Syn.

Hvor sælsomt jeg ser ud over det ganske Land, saaledes som det nu ligger med Sne Det er eders Syn, saaledes som I nu ser Frelsens Land Ulykkelige, Ulykkelige, se Himlens Lys. Herre, giv dem Livet, at det kan modne sine Frugter for dem ogsaa Lad dem ikke saaledes komme til dit Riges Port

Paa en Gang tav han stille og lod sine Hænder synke ned paa Gulvet.

For sine Øjne saa han Dagen komme over Havet.... Skibet laa derude og Menneskene sad der, hvor de havde siddet paa andet Døgn.

Men se han gjorde en Bevægelse og grebes af en ubeherskelig Spænding.

Skibet blev løftet højt op han saa det blive baaret ind over Revlen og pludselig ligge stille i smult Vand

Han følte en Jubel slaa ud af hans Hjerter. Han knugede Hænderne sammen og rakte dem mod Himlen.

Herre, Herre, din Vilje ske

Han raabte Ordene ud med en glædesfyldt Kraft.

Saa kastede han sig ned og skjulte sit Ansigt og blev liggende, som om hans Kræfter var udtømte.

Længe før Dag kom han vandrende mellem Klitterne ud til Havet. Han fulgte ingen Sti, men ledte sig frem gennem Mørket, og med en ubetvingelig Styrke vadede han gennem Driverne, Klitte op og Klitte ned. Hver Gang han var oppe, blev han staaende og spejdede frem. Men først da han var tæt ude ved Havet, fik han Øje paa Lys og gik ret mod det.

I Læ af Havbakkerne fandt han Vagtfolkene sidde med et Par Lygter lysende over Sneen ved deres Fødder.

Han kom dem ganske nær, uden de mærkede ham. Da han uventet dukkede frem i Lysskæret, for de op. Hvem er det, raabte de og løftede Lygterne i Vejret for at se.

Han saa deres Forvirring, da de kendte det var ham. Hvad tager I jer for, spurgte han.

De saa paa hinanden og syntes ikke at forstaa ham. De holdt da Vagt, svarede En.

Hvorfor vaager I da

Om Præsten kunde spørge saa Der stod en Stranding derude

De klatrede op paa Havbakkerne for at vise ham den.

Et rødt, flammende Lys slog ud af Mørket et Sted ude paa Havet. Og de holdt Lygterne højt løftet og saa forventningsfuldt paa Præsten. Han stod med Kropen stemt mod Vejret og stirrede derud.

Saa vendte han sig om mod dem.

Hvorfor bringer I dem ikke Hjælp, raabte han til dem.

Han saa dem grine.

Saa længe det Hav varer, kan ingen hjælpe her, svarede de.

Er her ikke flere end jer Hvor er de andre, som hører til Baadlaget

De var da taget til Karregaarden for at hvile, svarede de.

De trak sig ned bag Skraaningen for at komme i Læ, og han fulgte dem.

Et Øjeblik stod han tankefuld mellem dem, saa traadte ham dem nær.

Jeg ser Frygten i jeres Ansigter men jeg kender En, som vaager bedre end I, raabte han. Han vil hjælpe dem, som I tror skal omkomme Baad-folkene ligger i Karregaarden, siger I Mennesker, Mennesker, frygter I da ikke Gud .

Og han vendte sig fra dem og gik bort i Mørket.

I Dagningen kom han til Karregaarden

Ane var oppe og havde Lys i Bryggerset for at gøre i Stand, inden Folkene skulde afsted.

Da hun saa hans Skygge dukke frem i Døraabningen, for hun forskrækket tilbage.

Nej, Herre Jøsses da, hvem er det, skreg hun og gik baglæns.

Men saa greb hun Lyset, der stod paa Gruen, og holdt det frem for sig for at se. Skæret faldt over hans Ansigt, der var blegt af Anstrængelse.

Kender du ikke Præsten, spurgte han.

Jo, jo Herre Jøsses da, svarede hun.

Vær saa ikke bange, sagde han mildt og traadte frem over Tærsklen.

Kan du sige mig, hvor Folkene er, som sover her
paa Gaarden i Nat.

Hun gik hen til Køkkendøren.

Nu skal jeg sige til inde, svarede hun.

Men han stansede hende.

Nej, væk dem ikke, men vis mig, hvor de er.

Herre Gud, er der noget paa Færde De ligger
i Laden.

Tak, sagde han, saa gaar jeg selv for at vække dem.

Og han gik over Gaardspladsen til Lodøren. Dagingens
graa Lys var begyndt at strømme ud over Gaarden og
fik dens Længer til at træde frem af Mørket. Det
lysnede svagt i Luften, saa man kunde skimte Skylaget
fare afsted under Himlen, sort og forrevet, som var
det selve Natten, der flygtede for den gryende Dag.

Han tog i Dørslaget og skød begge Portene op, saa
Lysningen faldt ind i det bælgmørke Rum.

Staa op, staa op, raabte han med vældig Røst. Det
er allerede Dag.

Og i samme Nu blev der levende i Høet. Han
hørte dem arbejde sig frem og komme over Ende.
Der blev raabt ud til ham. Men han blev staaende tavs,
til de kom frem i Portaabningen.

De kunde lige skimte hinandens Skikkelser, og ham,
der stod derude foran dem, høj som en Kæmpe. Et
Øjeblik blev de stille og holdt sig indenfor.

Hvem er du, spurgtes der.

Det er Præsten, sagde han.

Han traadte tilbage i Gaarden, saa de kunde
komme ud.

Sandelig sover I de ubekymredes Søvn, raabte han mod dem.

Salsdøren blev revet op, og Ole Karre stod paa Dørtærsklen i Bukser og Skjorte.

Er der kommen Bud, raabte han.

Præsten vendte sig om mod ham.

Ja, i Herrens Navn, jeg er Budet, svarede han.

Da kom ogsaa Niels Karre frem i Bryggersdøren. Ane havde været inde og vække ham. Præsten traadte ud i Gaarden. I den svage Lysning kunde de alle se ham. Han saa om mellem dem og syntes at drive dem sammen i en Klynge med sine Øjne; saa gik han dem nogle Skridt nærmere.

Et fjendtligt Sindelag slog mod ham fra deres Kred, men han stirrede dristigt paa dem.

Ja, det er nødvendigt at bringe jer Bud.

Han løftede Haanden opvækkende mod dem.

Paa andet Døgn har der siddet Mennesker derude og skreget om Hjælp og her finder jeg jer sovende trygge og ubekymrede Gaa, sir jeg Gaa og gør eders Skyldighed mod eders Næste Har I da kun Hjerte for eders eget Jeg har hørt jer ynke og klage, naar I fandt, at eders Marker ikke gav Afgrøde nok. Men naar eders Brødre er i Nød, da er eders Hjerter kolde Der er intet at gøre, svarer I Men jeg ser Fejgheden lyse ud af eders Sjæle I frygter Havet, som I frygter den Almagt, der faar Kornet til at spire og gro paa eders Marker eller lader det brænde af Tørke

Han rakte begge sine Hænder mod Himlen.

Herre, Herre, opvæk deres Kærlighed

Bag Niels var Kirsten kommen frem og stod og stirrede paa Præsten som paa et brændende Lys. Over hendes Ansigt gik et skælvende Drag, og hun rystede fra Isse til Fod.

Men paa en Gang skiftede Præsten Udtryk. Hans Sind vekslede fra Vrede til Mildhed. Han foldede sine Hænder og saa forsonet paa dem.

Tænk, om jeg var kommen ud til Havet eller her til Karregaarden og havde fundet eder nedslaaede og bedende Lyset havde skinnet ud fra alle Ruder.... fra eders Ansigter havde lyst Sorg og Bekymring for de nødstedte Herrens Kraft vilde have været i eders Gerning Skynd jer afsted Skynd jer afsted, maaske i denne Stund kunde I hjælpe

Oprørskheden i Mændenes Ansigter var veget bort. Da han tav, stod de uden at se paa hinanden, og der kom noget forkuet over deres Holdning.

Skynd jer afsted, siger jeg, raabte Præsten paany. Saa sandt Herren har aabenbarét det for mig De skal ikke dø Kom, kom, lad os skynde os derud

Det rykkede i Mændene, som vilde de følge ham med det samme, men saa saa de paa hinanden og blev stædigt staaende.

Men Præsten vendte sig fra dem og gik ud af Gaarden.

Næppe han borte, før Kirsten greb Niels's Hænder.

Følg ham, Niels Følg ham, raabte hun, la ham ikke gaa ene

Men han frigjorde sig for hende og svarede med Harme i sit Ansigt:

La ham gøre, som han vil

Saa kom en af Mændene til Mæle.

Han snakker som den Galning, han er Siden der ingen Bud er, er der ingenting sket

Kirsten skyndte sig ind for at skjule sin Bevægelse.

Men man gav sig kun ringe Tid til at spise, før man gav sig paa Vej. Paa den første Bakke gik man op for at se, hvorledes det stod til med Skibet.

Dæmringen drev hen over Havfladen som en drivende Røg. De saa Skibet ligge kastet om paa Siden med Rigningen ragende frem af den jagende Luft.

Det forekom dem som et Under, at Skibet endnu holdt De saa, at Havet var stigende, saa Muligheden for at bringe Hjælp syntes ringere end før.

Da de en Stund senere naaede ret ud for Skibet, fik de Øje paa Folkene, de sad klumpet sammen i Mærset paa samme Sted, hvor de hele Tiden havde siddet men de sad ubevægelig, som var de død.

Et Stykke foran dem saa de Præsten dukke frem bag en Klitte. Han havde snart naaet Baaden og Vagtfolkene.

Hvad vil han der vi skulde genne ham til Præstegaarden, sagde Niels Karre.

Men han fik intet Svar.

Da de næsten var naaet frem, saa de Præsten igen staa paa en Klittetop og stirre ud mod Skibet. Pludselig saa de ham løfte Armene i Vejret, Det saa ud, som om han raabte, og han strakte Hænderne ud mod Havet og syntes at se noget ske

De løb op paa en Bakke.

Det er Skibet, der gaar Vrag, raabte de.

En Braadsø havde revet Fokkemasten over Bord.

Men hvad var det Skroget flyttede sig i Brændingen, en ny Sø skyllede hen over det, et Øjeblik saa det ud, som om det gravedes ned til Havets Bund, men saa rejste Stævnen sig op Det var i Drift Og de saa Skibet flyde ind bag Revlen.

De stod knugede af Spænding for at se det drive ind paa næste og gaa Vrag.

Men paa en Gang raabte de alle.

Det har Ankeret i Grunden

Og det svingede op mod Søen; for hver Sø, der kom, løftede det sig og stampe imod.

Men Mændene var ikke i Tvivl, inden længe vilde Kættingen springe og Skibet kastes ind.

Da de naaede hen til Vagtfolkene, var Præsten endnu paa Klitten. Han sad i en Stilling, som var han knælet ned

De samledes alle ved Baaden og holdt Raad. Som de stod der, kom Præsten ned mod dem. Paa Afstand saa de hans Ansigt lyse.

Jeg sier jer, det er Herrens Vilje, at de skal komme i Land, raabte han til dem.

De stod ubevægelige og stirrede paa ham.

Tag dog eders Baad og prøv

Vi kommer ikke fra Land, blev der svaret. Vi maa vel kende det

Prøv dog prøv dog, blev han ved at trygle.

Da skilte et Par af Mændene sig fra de andre og gik ned mod Havstokken.

Han fulgte med dem. Skumsprøjtet føg op om dem og piskede mod deres Ansigter. De kravlede spejdende

hen langs Havkanten for at finde et Sted, hvor Baaden kunde føres ud, men tilsidst vendte de sig om mod ham.

Baaden vil bli knust med det samme, om vi bare prøver, raabte de og opgav det.

Men han kom hen til dem igen og stod med foldede Hænder.

Herre, Herre, hvad vil du dog, jeg skal gøre Jeg kan ikke opvække din Vilje hos disse Folk.

Og fortvivlet gik han fra dem og tilbage til Klitten. Inde fra Landet begyndte Folk at komme ud til Havet for at følge Begivenheden. Det var rygtedes at Præsten havde været i Karregaarden.

Med en Slags spottende Andagt blev enhver af hans Bevægelser fulgt. Han havde sat sig ned paa Skraaning med Hænderne mellem sine Knæ, og Ansigtet rettet ud mod Skibet. Man kunde se Folkene derude bevæge sig. Nogle var gaaet ned fra Rigningen, og løb paa Dækket.

Men midt under Spændingen kom en Dreng løbende og meldte, at der var fundet en Mand i en Smuge i Havbakkerne og man troede, der var Liv i ham.

Han var allerede paa Vej til Gaardene han maatte være revet væk eller sprunget over Bord.

Der blev sendt Bud derom til Præsten.

Gaa og hjælp ham, sagde han.

Men en Stund efter saa man ham rejse sig og begive sig afsted.

Ved Middag stod han udenfor et Hus, der var fyldt af Mænd og Kvinder, som trængte sig sammen ved Døren.

Da man saa Præsten komme, veg alle til Side og lod ham træde ind.

Nøgen paa et Bord mellem Tæpper laa den iland-drevne. I flere Timer havde man tumlet med ham uden at faa ham til Live.

Mændene stod rundtom med udmattede, hængende Arme, og Kvinderne var hede af Anstrængelse.

Han er og blir død, hørte Præsten dem sige.

Da man saa ham, gjorde man Plads omkring Bordet og lod ham komme frem.

En gammel Kone stod for Bordenden og holdt Ansigtet ned mod den livløses Hoved.

Nej, nej, I maa bli ved, Folkens, bad hun. Der er Liv i ham En har hørt det.

Hun saa op paa Præsten med et Par bedende Øjne og gentog Ordene.

Jeg har kendt det, der er Liv i ham

Hun havde holdt et Spejl til hans Læber, og hun mente at have set, hvad de andre ikke havde kunnet.

Det er Snak, han er død, blev der svaret.

Og en Kone føjede til:

Var han død, var det skammeligt at bli ved at tumle med ham paa den Maade

Præsten saa paa Manden. Han var ung og kraftig, men der var ikke det svageste Livstegn at se hos ham.

Den gamle Kone kom hen til Præsten og rørte ved hans Haand.

Præsten maa tale Folkene til, bad hun. Sikken Synd, det vilde være, om det unge Menneske skulde gaa væk mellem vore Hænder, naar vi først har faaet ham i Land.

Det var, som om hendes Ord vakte hans Handlekraft. Resolut trak han sin Frakke af og smed den fra sig.

Lad os gøre, som hun siger, sagde han til de omkringstaaende.

Og et Par af Mændene traadte hjælpende til og blev ved at arbejde med Sømanden, til de var udmattede. Gang paa Gang holdt den Gamle Spejlet til hans Læber, og hver Gang blev der dødstille i Stuen, medens alle bøjede deres Ansigter frem mod hende for at se.

Kan I se det Kan I se det. Han lever, blev hun ved at hævde.

Men Mændene rystede paa Hovedet.

Det var det samme som før.

Men pludselig rettede Præsten sig op under det lave Loft.

Jo, hun har Ret, han lever, sagde han med overbevisende Kraft og opildnede de andre til at blive ved.

Og paa en Gang var man ikke i Tvivl længer.

Han var i Live

Ud paa Eftermiddagen slog han Øjnene op. Da han en Stund senere bragtes til Sengs, tullet ind i varme Tæpper, satte den gamle Kone sig hos ham.

Herre Gud da, sagde hun. Det var skønt, det var skønt.

Præsten stod ved Fodenden med bøjet Hoved.

Tak, tak, sagde han. Dit gode Hjerte har reddet ham

Men pludselig hørtes der Raab udenfor. Døren blev revet op, og en Mand stak Hovedet ind:

De er reddet de er reddet alle er kommen i Land, raabte han.

De var gaaet i deres Baad, og ved et Mirakkel var de kommen lykkelig fra det.

Præsten vendte sig hastig og stod ubevægelig og tavs med Hænderne foldede mod Brystet.

Herrens Navn være lovet, sagde han kun. Og Glæden straaledede over hans Ansigt.

Den gamle Kone sad og rokkede frem og tilbage og græd.

Nej, nej da, mumlede hun frem og trykkede den fremmede Sømands Haand til sig, som om han var hendes Barn.

Da Præsten traadte ud af Huset, hvor nogle Folk stod og ventede paa ham, sagde han til dem:

Lad os alle takke Gud

Og han tog Vejen ad Præstegaarden til.

Før Dagen var til Ende, kom Vogne kørende ude fra Havet med de reddede Folk. Langs Vejen stod Mænd, Kvinder og Børn og stirrede paa det sørgelige Tog. Nogle af Søfolkene laa i Bunden af Vognene, fordi de ikke havde Kræfter til at sidde op, medens andre hang i Agestolene og saa ud som drukne Mænd, der knap kunde sanse.

Ingen kunde fatte det, der var sket Baaden var bleven sat lige oppaa Stranden, som om den var baaret ind.

Rundt omkring i Gaardene blev de strandede lagt ind og fik alt, hvad de kunde trænge. Det var, som om alles Hjerter paa en Gang aabnede sig og strømmede over af Godhed og Glæde.

Man blev staaende i Klynger udenfor Gaardene og snakkede, længe efter at Mørket var faldet paa.

De havde knap naaet Stranden, før Ankeret brast og Skibet blev kastet ind paa næste Revle og gik Vrag, blev der fortalt.

Ogsaa Præstens Anders var kommen til og stod udenfor en af Gaardene og hørte paa. Han var underlig stille og saa fortænkt ud.

Da han hørte dem snakke om Præsten, trak han sig bort, som kunde der med Ordene have været sigtet til ham.

Ud paa Morgenens stillede Vejret af. Der kom Fred og Hvile over Landet efter den lange Storm. Luften blev klar, og Solen kom frem, saa de snefyldte Hedesletter og Sandhøje laa i en Glans, saa de syntes skabt paany.

Op paa Dagen gik de skibbrudne om mellem Folkene og teede sig som lykkelige Børn, og i deres Glæde takkede de alle for deres Redning.

Om Aftenen blev der danset i en af Gaardene, og mange af Egnens Karle og Piger strømmede til for at være med.

Fra de oplyste Vinduer lød Harmonikaspil ud i den stjerneklare Luft, der var saa stille, at det kunde høres vidt om, hvordan Lystigheden gik.

Sent paa Aftenen gik Præsten ud og lagde Vejen ind over Heden, men en Stund efter naaede han hen til Gaarden uden at være set.

Gennem Ruderne saa han Skyggerne af de dansende Par og han gik nærmere for bedre at se.

Hans Ansigt var fyldt af Henrykkelse.

Over det stille Land hørtes den fjerne Larm af Havet, der langsomt faldt til Ro.

Helt hen til Ruderne kom han, saa han kunde se ind. Og pludselig fik han Øje paa den af Søfolkene, som den gamle Kone havde faaet til Live, og saa ham danse over Gulvet.

Med et Smil paa sit Ansigt foldede han sine Hænder og saa op mod Himlen.

Herre, jeg takker dig

Og først længe efter gik han bort.

LÆNGE blev Sneen ikke liggende ude paa Kystlandet. Det var ikke Solen, der fik den til at smelte, da den kun sjælden var fremme, men det vaade Vejr fra Havet, der bar mild Luft og graa Væde med sig. Om Nætterne kunde Frosten bide i Jorden og dække Vandene med Is, men knap begyndte Dagen at lysne, før Havets Aande satte sine Spor. Klitterne og Sandhøjderne laa svøbte i en graasort Dis og var næsten ikke til at skelne. Ude paa Hedesletterne stak de vintersorte Ris op af Sneen. De stod i rummelige Huller og syntes at eje en indre Varme, der fik Sneen til at smelte, medens Jorden drak og drak, til Vandet gik ovenud i Lavningerne, hvor det blev liggende som farveløse Søer.

I disse Dage sad Stine Vims i sin Stue i en gammel Armstol ved Siden af Bilæggerovnen og holdt Ilden vedlige, da den raaklamme Luft kendtes ind som en Kulde, der sved i en gammel Krop.

Paa hver Side af sig havde hun staaende en Stok, hvortil hun støttede sig med rystende Hænder, naar hun slæbte sig om i Stuen.

Taget paa hendes Hus var bleven rejst og Loft og Vægge gjort i Stand, og det blev sagt, at Præsten havde været baade her og der og talt for hende.

Men som hun sad der i Stolen, saa hun fortrædiget ud.

Jo, jo, man kunde nok se, for hvem det var gjort....

De gamle Loftsbjælker havde deres tidligere blaa Farve, men de nye, der var lagt, var endnu ikke strøget over, og paa Væggene sad den raa Kalk.

Hver Gang der kom Folk til hende, fik man det at høre men man lod hende sidde i Huset, som det var.

Fra Tid til anden kom Præsten til hende og sad og hørte paa hendes Klager. Men hvad han saa end sagde, hendes Tanker forblev de samme.

En Dag, han var hos hende efter Strandingen, gav hun sit Hjerte Luft for alt, hvad hun havde hørt.

Jo, det var, som det skulde være Skibet var kommen paa Ole Karres Len Det var tilpas En har vel ikke gaaet med lukkede Øjne, da man havde sin Gang der.

Hun gav en ond, ildevarslende Lyd, der skulde være Latter, og saa stift paa Præsten.

Men til hvad Nytte, kunde man spørge To Gange havde hun faaet skikket Bud til Ole Karre, men ikke saa meget som en Skilling havde han kunnet unde hende i hendes Armod.

Hun tog om sin ene Kæp og satte den haardt i Gulvet.

Men til Karregaarden skulde hun nok komme

Nogle Dage senere kom hun ud af sin Stue, endnu før det var lyst, og tog en Sti, der førte udenom Husene, ad Karregaarden til.

For hvert Skridt maatte hun sætte den ene Kæp

under Hoften til Støtte, medens hun førte det raske Ben frem, og hun slæbte saa det syge efter. Hun skred frem, langsomt, som en Snegl. Men over hendes Ansigt laa en sammenbidt Vilje, der baade havde Tid og Styrke.

Hun var saa tidlig ude for at komme forbi Husene, før Folkene kom op, saa at ingen skulde se hende.

Men for hvert Stykke, hun naaede frem, maatte hun stanse og puste.

I den graavaade Dæmring sad hun paa en Lyngpul med Kæppen mellem sine Knæ. Hun sad bøjet fremover med et stort Uldsjal svøbt om Hoved og Skuldre. Hendes Skikkelse var bleven saa lille og indskrumpet, at hun knap syntes større end et Barn. Men fra hendes Øjne lyste det hvasse Blik.

Stien, der løb foran hende, havde Fodsbredde og var traadt dybt gennem Heden, saa hun nu og da maatte stanse og slæbe sit svage Ben gennem Lyngen.

Ude paa en Sletting stod hun og hvilte, uden at turde sætte sig af Frygt for ikke at kunne komme op igen. Hun satte Stokken til Støtte under Lænden. Og hendes Læber var sammenpressede i en indsunken Fold.

Frem skulde hun og hun pinte Kræfterne ud i sine Lemmer og slæbte sig videre.

Dagen var nu fuldt fremme og laa graa og trist om hende med Himlen lavt over Jorden.

Paa den anden Side Sletten blev Stien sandet og løs. Trods hendes ringe Vægt sank hendes Fødder i.

Da klagede hun højt.

Saaledes var hun blevet som et Kryb maatte hun kravle over Jorden.

Smerten gjorde hendes Tanker nærværende.

Hun syntes ikke, det kunde være den samme Sti, hvorad hun havde løbet saa mange Gange. Hendes Øjne klamrede sig til hver Hindring, hver lille Grob som en Myre, der maa frem fra Straa til Straa.

Og det stod hende klart, at nu var ogsaa Veje og Stier stænget for hende.

Paa en Sandskraaning sad hun og klagede højt.

Det er slut Det er slut med dig, Stine, sølle Krøvel sølle Krøvel

Ved Middagstid naaede hun ud til Vejen midt mellem Husene og Karregaarden. Da orkede hun ikke mer. Hun satte sig paa Vejkanten, hed og bleg af Anstrængelse og saa sig om til begge Sider, men Vejen laa tom. Hun mærkede den raa Luft isne paa sin Ryg og svøbte Sjalet om sig.

Nu kunde de komme og se hende i hendes Ynk....

Men pludselig slog hun i Lyngrisene med sin Kæp.

Ulykke ramme dig, Ole Karre og din lede Gaard, svor hun ophidset.

I over en Time blev hun siddende uden at give tabt. Der maatte vel komme en Vogn, hun kunde faa Køring med

Og endelig saa hun en komme, og hun fik rejst sig og slæbte sig ud paa Vejen.

Det var en Karl, der skulde til Havet, hvor man var begyndt at bjærge i Land fra Skibet.

Hun løftede Stokken op og fik ham til at holde.

Hvad er det dig, Stine, sagde han.

Han vidste ikke andet end, at hun sad i sin Stue uden Førlighed.

Han skulde vel forbi Karregaarden, saa hun kunde faa Køring med, spurgte hun.

Han saa betænkelig ud.

Du kan hjælpe mig op her bag, saa jeg kan sidde i Bunden af Vognen, sagde hun.

Han krøb ned fra Agefjælen og stod tøvende.

Du tør vel nok røre ved en gammel Kælling, bed hun til ham.

Og han tog ned om hende og løftede hende op.

I et kaad og skadefro Lune holdt han Hestene i Trav, saa hun sad i en Skump paa den fjederløse Vogn.

Et Par Gange vendte han sig om og spurgte til hendes Skade, men hun sad bare og holdt sig fast og gav intet Svar.

Hvor Vejen drejede af til Karregaarden, holdt Karlen Hestene an.

Du skal vel af her, spurgte han.

Jo, svarede hun.

Og han stod ned og hjalp hende.

Det gik ellers fort, sagde hun og stod i en Slags Undren og saa mod Karregaarden, hvis Tagrygge kunde øjnes under Bakken. Da hun vilde sætte sig i Bevægelse, rystede hendes Lemmer, saa hun næsten ikke kunde flytte sig af Stedet.

Du kan vel klare dig selv, spurgte han.

Kør du nu, bed hun ham af og blev staaende, til han var borte.

Saa slæbte hun sig et Stykke frem mod Gaarden.

Men langt kom hun ikke, hendes Lemmer var bleven smertende og stive.

Paa en Marehalmstue satte hun sig, vendt mod Gaarden, og forsøgte ikke at komme videre.

Der fik Høverdrenge hende tilfældig at se. Han vilde gaa i en Bue uden om hende Men hun vinkede ham hen til sig.

Han stansede paa Afstand.

Kan du rende til Ole Karre og si, at der sidder En her oppe og venter, raabte hun til ham.

Og Drengen satte i Rend ned mod Gaarden.

I Bryggerset stod Ane, da han kom.

Der sidder en gammel Kvind der oppe og vil snakke med Ole Karre

En gammel Kvind

Ja, han vidste ikke, hvem det var ... men det kunde se ud til at være Stine Vims.

Ane blev forskrækket Stine Vims paa Karregaarden, hun var jo syg, efter hvad hun vidste.

Ole Karre var ved Stranden, saa han fik gaa ind og sige til hos Kirsten.

Hun sad paa sin Plads ved Vinduet og syede. Hun havde nok hørt om Stine men aldrig set hende.

Hvorfor kom hun da ikke til Gaarden, spurgte hun.

Hun var vist syg, svarede han.

Drengen stod og gloede paa hende. Hun følte sig paa en Gang saa underlig urolig. Men hun rejste sig straks og sagde, at nu skulde hun gaa til hende.

Hun var bleven svær og gik tung og bærende. Der var kommet noget stillestaaende i hendes Ansigt som hos en, der længe havde baaret en Byrde.

Langsomt gik hun op over Bakken. Da hun saa Stine sidde paa Marken, stansede hun. En Følelse af noget ubehageligt holdt hende tilbage. Men hun blev ogsaa grebet af Medynk ved at se hende, saa gammel hun saa ud.

Stine satte Stokkene i Jorden og stirrede stift paa hende. Kirsten følte hendes Blik som en Brand mod sit Ansigt. Det var, som om hun gik frem mod en glødende Ild.

Stine lod sine Øjne vandre op og ned ad hende.

Kirsten stansede usikker og hilste.

Er det ikke Stine, spurgte hun. Og hun fortalte, at Ole Karre var ved Havet.

Om hun ikke vilde med til Gaarden.

Nej, nej En har rendt nok ad den Vej. Naa, han er ikke hjemme.

Paany lod hun sine Øjne glide skaanselsløst over Kirstens Skikkelse.

Du er vel den ny Kone jo, jo, det skulde En vel kunne se

Hun sad og stirrede paa hende, som vilde hun læse noget ud af Kirstens Sjæl, og hendes Ansigt fortrak sig til et ondt Grin.

Hvor er dit Smil hvor er din Glæde jo, jo, En kender det igen En kender det igen Du har faaet det i Øjnene, det er, som om En kunde se borte Inger Mari Hende kender du vel nok af Snak. Det var min Datter, Ole Karres Kone Saa du vil ha mig til Karregaarden Den forbandede Gaard Den forbandede Gaard, blev hun ved.

Kirsten blev ligbleg og tog sig til Brystet.

Snak ikke saadan. Du skræmmer mig hen, sagde hun og stod og tænkte paa at gaa.

Du faar si til, hvad du vilde.

Men Stine sad uden at høre paa hende.

La mig vare dig La mig vare dig, Barn, sagde hun truende.

Hun sad med et Blik, der lyste af Had.

Jeg skal fortælle dig det hele Paa Karregaarden kan ingen Kone leve

Kirsten stod og stirrede svimlende ned i hendes Øjne. Hendes Bryst sank, som skulde Vejret blive borte.

Stine rakte ud efter hende for at faa hende nærmere, men Kirsten veg tilbage.

Jeg skal fortælle dig det hele, hvad enhver ved Du kender det ikke De har slaaet ihjel og røvet Penge fra en, der kom i Land fra Havet Men inden han døde, løftede han sin Haand og forbandede Karregaarden. Der skulde ingen Kone kunne leve; han har vel tænkt paa sine egne, sølle Menneske

Hun bøjede pludselig sit Hoved og sad og vuggede frem og tilbage.

Men paany saa hun op og holdt fast paa Kirstens Øjne.

Du ved maaske heller ikke, hvorfor den gamle Gaard staar der Han kunde ikke faa flere Koner til at bo i den, saa byggede han den ny men til hvad Nytte hvor er Inger Mari paa Kirkegaarden. Og siden har ingen herfra villet være Kone paa Karregaarden.

Men paa en Gang tav hun stille. Kirsten stod vaklende paa sine Fødder, saa strakte hun Hænderne afværgende frem mod hende.

Det er ikke sandt Det er ikke sandt, raabte hun ude af sig selv.

Og hun tumlede tilbage, som vilde hun løbe ned mod Gaarden.

Stine satte begge Stokkene i Jorden og fik sig rejst op fra Tuen.

Nej, nej, bi en Kende Bi en Kende, raabte hun. Men Kirsten vendte sig bort og løb.

Ane skvat sammen ved at se hende komme. Men Kirsten løb gennem Køkkenet og Stuen og stængte sig inde paa Sovekammeret.

Ane stod en Stund forundret, saa tog hun sig sammen og gik op ad Bakken for at se, hvad det var. Og hun saa Stine slæbe sig afsted hen ad Vejen med sine to Kæppe, affældig som en Stakkel.

Nede ved Havet herskede der i disse Dage Liv. Vraget af Skibet var drevet ind paa inderste Revle. Det stod med knækkede Master og sønderbrudt Dæk. Agterskibet var allerede gravet ned i Sandet, men Boven ragede op med daskende Sejlstumper paa Sprydet.

Havet laa grødet og syntes at sove, det flød over Revlerne uden Braad, kun i Havstokken brækkede det og larmede fra de rullende Skvulp over Stenene.

Alle, der havde Baade og Pramme, var med i Bjærgningen. Rigningen, der havde ligget udenbords, var hugget løs og laa i Dynger paa Stranden.

Skibet var ladet med Hvede Ole og Niels Karre samt et Par Mænd laa paa det hældende Dæk og slog Forskalkningerne fra Lugerne. Man haabede, at Havet vilde holde sig slet, saa man kunde faa bjærget

en Del af Lasten. Selv om den var skadet af Havvandet, kunde den nok bruges til Foder.

Da man fik Lugerne fra og saa Hveden ligge næsten tør, blev der Travlhed med det samme. Niels var blandt de ivrigste. Det var, som om han paa én Gang saa sig i Besiddelse af en Skat.

Man fandt frem Sække, Kar og Skovle og begyndte straks at fylde Baadene alt andet fik ligge. Vognene blev kørt ud i Havstokken og blev læssede, efter som Baadene kom ind.

Alle havde en Fornemmelse af, at Tiden var knap.

Men da man skulde køre, syntes man i Tvivl om, hvor man skulde køre det hen.

Niels keg hen paa Ole Karre, der sad paa Lugekarmen og holdt i en Sæk og lod som intet, skønt han havde Svaret rede.

Han grinte enfoldig. Men da han blev spurgt om, hvor det skulde hen, svarede han kort:

Der er Plads nok paa Karregaarden i den gamle Lade Der kan det være under Tag.

Han saa ikke paa nogen, men i Baadene og ved Vognene blev der hvasket og knurret.

Da faar han sin Part og tilmed gratis i Hus, saa kan vi andre købe, hvad der blir tilbage.

Kresten tog med op til Gaarden for at hjælpe til Rette ogsaa han lo og var af Mening som de andre.

Hele Dagen blev man ved at køre op.

Da Niels hen mod Aften kom hjem til Gaarden og gik ind i Loen for at se paa Hveden, traf han Ole Karre derinde.

Han stod med Ryggen til ham, bøjet over Dyngen, og tog Haandfuld efter Haandfuld og undersøgte det nøje.

Da han hørte Sønnen, vendte han sig grinende om. Det var ellers fine Sager.

Niels tog en Haandfuld og betragtede den nøje.

Ja, svarede han kort.

Ole Karre stod indsmigrende.

Det vil kunne hjælpe dig over den ringe Høst.

Men Niels forblev tavs.

Du kunde ellers prøve en Gjav, saa vi kunde se, om de ller det, blev han ved.

Niels's Træk blev paa en Gang haarde, og han saa hastig op paa Faderen.

Mine Svin faar vente, til En faar købt, svarede han heftig og gik ud.

Da han kort efter kom ind i Stuen, var der ingen. Han blev staaende i Mørket. En Følelse af noget tomt og forladt slog mod ham han kom til at mindes den Tid, før Kirsten kom til Gaarden, da han gik der ene i det tomme Hus.

Han gik hen til Sovekammerdøren og vilde aabne den, men den var stængt.

Hvad er det her Kirsten er du bleven syg, sagde han ind og bankede paa.

Han tog i Dørgrebet og vilde gentage Ordene, da hørte han hende, og Laasen blev drejet fra.

Da han traadte ind, stod Kirsten tilbage i Kammeret ligbleg og med stirrende Øjne, der var fulde af Angst.

Hvorfor stænger du Døren, spurgte han.

Paa Kommoden brændte der Lys. Skæret faldt hen

over hende, og han blev staaende tavs ved at se hendes Ansigt.

Hun veg tilbage for ham, som var der noget hos ham, der gjorde hende bange.

Er du syg, Kirsten, spurgte han urolig.

Han gik hen mod hende, men i samme Øjeblik han vilde røre ved hende, gav hun et Skrig. Han greb hende i sine Arme.

Kirsten, Kirsten, hvad er der paa Færde

Men hun stemte Hænderne mod ham, og med tilbagebøjet Hoved stirrede hun ind i hans Ansigt.

Bette Kirsten kender du mig ikke

Jo, jo Niels Niels

Han følte hende vakle og ledte hende hen til Sengen. Hans Væsen strømmede fuldt af Ømhed. Og han satte sig hos hende og strøg bevæget med Haanden over hendes Haar.

Hvad er her dog hændt Hvad er her dog hændt, bette Kirsten, blev han ved at spørge.

Men han fik intet Svar.

Jeg skal faa Ane til at lave dig noget varmt, saa du kan komme i Sved og faa sovet.

Hun nikkede til ham. Og en Stund efter hviskede hun:

Jeg er bedre nu

Og han saa, at der kom Ro i hendes Øjne.

Ane havde tændt i Stuen og stod ved Køkkendøren, da han kort efter kom listende ud.

Han gik hen til hende og spurgte dæmpet.

Hvad er der hændt her i Dag, Ane.

Hun saa undvigende paa ham.

Stine Vims havde været ved Gaarden og vilde tale med den Gamle, andet vidste hun ikke. Hun sad oppe ved Vejen og vilde ikke ned, og Kirsten var gaaet op til hende.

Da Niels sad inde i Folkestuen og spiste, steg Vreden Gang efter Gang op i ham. Hvad havde han gjort den gamle Kvind hvad vilde hun her Ole Karre sad paa Bænken ved Siden af ham med et lurende Blik, og der blev ikke mælet et Ord mellem dem.

Om Morgen, da Niels kom ud i Gaarden, hørte han Ole Karre rumstere inde i den gamle Lade. Kresten og Drengen gik i Stalden og fodrede. Gennem Døren og Vinduerne faldt Lysskæret fra Lygten derinde ud i Dæmringen.

Niels blev staaende i Salsdøren og lyttede over mod Laden, som fulgte han den Gamle derinde. Saa drev han nogle Skridt derhen imod, men stansede og betænkte sig. Lidt efter flyttede han sig dog igen nærmere. Det saa ud, som om han vilde liste sig derhen.

Da han traadte frem i Lodøren, kom Ole Karre ned fra Loftet med en Spand i Haanden. Han stansede brat paa Trinet, da han saa ham, men gik saa ned og lod som intet. Og Niels drejede sig bort og trak sig tilbage i Gaarden.

Inde ved Svinene fandt han Hvedekorn. Rødmen skyllede over hans Ansigt, og han raabte paa Kresten.

Hvem har fodret her, spurgte han.

Det fik han spørge om andet Steds, svarede Kresten.

Op ad Dagen, medens de arbejdede paa Stranden, tog Niels med en af Vognene hjem til Gaarden. Han

hjalp Karlene med Aflæsningen, men da de skulde køre, blev han tilbage.

Han holdt sig inde i Loen, til han hørte, at Vognene var borte. Da skyndte han sig op ad Stigen og gik hen over det lange Loft, hvis ormædte Brædder bøjede sig og knagede under ham. Han keg efter i hver Krog.... og helt henne ved Gavlen, dynget ind under Taget, fandt han, hvad han søgte. Under nogle Sække laa Hveden skjult i Halvmørket.

Han rev Sækkene til Side Der laa over en Tønde.

Uden et Øjeblik at tøve, gav han sig til at fylde i en af Sækkene og bære ned. Tilsidst tog han en Lime og fejede rent, saa der ikke laa et Korn igen. Og da han var helt færdig, bar han Stigen ud i Gaarden.

Hans Ansigt var bleven lyst under Arbejdet, som havde han kastet en Byrde af sig, der havde tynget hans Sind.

Han gik over til Salsdøren og ind gennem Stuen; han troede at træffe Kirsten der. Men han fandt hende ude i Køkkenet paa en Stol ved Ovn.

Naa, her sidder du og varmer dig, smilte han fornøjet.

Han gned sig i Hænderne.

Det var ogsaa koldt Om han kunde faa en Taar Kaffe.

Hun skænkede ham en Kop, og han fik hende til at drikke en med. Men han lagde Mærke til, at Udtrykket i hendes Ansigt var saa underlig ubevægeligt.

Da Ole Karre i Mørkningen kom hjem, var Stigen det første, hans Øjne saa. Han lod dog som intet og gik

grundende ind paa sit Kammer, men kort efter kom han ud igen.

Niels, der havde staaet i Stalddøren og set efter ham, trak sig nu tilbage, som havde han staaet og luret paa ham. Men da den Gamle var gaaet ind i Laden, fulgte han skyndsomt efter.

Han stansede fremme i Lodøren, og Ole Karre snuede sig halvt om mod ham. Niels traadte et Par Skridt ind.

Du kan maaske ikke finde din Stige, sagde han.

Han havde en fast Holdning og saa skarpt paa ham.

Det er mig, der har taget den Nu har der været Tyve længe nok paa Karregaarden.

Der gik et Stød gennem den Gamle, og han løftede sit Ansigt op mod ham.

Jeg vil ikke bære din Skam længer En skal nok selv avle eller købe, hvad Gaarden skal bruge.... Det faar være slut med det andet, at du ved det.

Ole Karres Ansigt blev fordrejet, og han slog Øjnene i Jorden.

Det var svær Det var svær, svarede han kun.

Niels saa hen paa ham, saa drejede han sig om og gik. Og kort efter luskede Ole Karre til sit Kammer.

Men da man satte sig til Bords i Folkestuen, blev hans Plads staaende tom.

DET var Søndag Morgen. Niels kom ud i Gaarden og kaldte paa Kresten.

Vil du spænde for til Kirke, sagde han.

Og Kresten trak Stadsvognen frem og kom ud med Seletøjet med Nikkelbeslaget og de røde Rosetter paa Hovedtøjet. Han pudsede det over med Ærmet, da det havde hængt længe uden at være brugt.

Det var, som om Søndagsstemningen paa en Gang bredte sig ud over Gaarden. Ane keg nysgerrig ud gennem Bryggersdøren men sagde intet. Og Kresten stod eftertænkssom, som skulde han løse en Gaade.

Den Tid, han havde været paa Gaarden, var der ikke bleven kørt til Kirke Men det var jo Skik, at en ventende Kone før Tiden gjorde Kirketur.

Inde i Sovekammeret stod Kirsten og trak i en sort, ulden Kjole. Hun havde sprættet alle Læg op for at kunne være i den. Og Niels var trukket i Stadsklæderne.

De saa begge højtidelige ud, men han bar et mørkt Udtryk, som bragte han nødtvungent et Offer.

Da han vaagnede, havde han fundet Kirsten siddende op i Sengen med forvaagede Øjne. Og hun havde straks bedt om at komme i Kirke.

Han saa for sig Folks nysgerrige Miner, naar de kom kørende men enhver kunde jo se, hvorfor de kom.

Men der var ogsaa over ham en Følelse, der gjorde hans Genstridighed svag. Maaske kunde det at komme i Kirke bringe Kirsten Ro.

Da han fulgte hende ud til Vognen, var hun tullet i Sjaler, saa hun med sit blege Ansigt lignede en Nonne.

Han hjalp hende op i Agestolen og dækkede hende omhyggelig til. Han var selv i stor Kørevams.

Da han satte sig op ved Siden af hende og tog Tømmen, havde han Bondens selvbevidste Holdning. Han smældede med Pисken og kørte i Trav ud af Gaarden, saaledes som det skulde være.

Havets grødede Vejr laa over Landet. Der var noget uddødt over Heder og Høje.

Havet havde rejst sig med en kørende Lyd Der var Storm i Søen, kunde man høre. Som fra en gungrende Bro langt, langt borte, lød det ind.

Da de naaede op til Heden, hørtes Kirkeklokken.

Kirsten havde siddet ubevægeligt og stirret ud over Hestene og fulgt Vejen, eftersom den gled bort under Vognen. Men ved Lyden af Klokkeklangen løftede hun Hovedet for at lytte. Hun maatte samle den ud af Larmen fra Hestenes Hove og de skumpende Hjul. Paa en Gang forekom det hende, at der blev ringet Lys ud i den graa Dag. Lyngsletterne fik Farve af Sol for hendes Øjne, hver Gang Tonerne slog igennem.

Hendes Væsen vilde være glad. Skønt Kirken endnu ikke kunde ses, holdt hun Blikket fæstet der fremme. Hun havde en Fornemmelse af, at nu vilde

Solen bryde frem. Og paa en Gang syntes hun at se Præsten for sig. Han stod derude, hvor Kirken laa Hans Skikkelse syntes at vokse og blev høj som et Kirkespir og hans Ansigt blev til et lysende Kors højt, højt oppe ..

Hun rørte sig hastigt, og Niels saa paa hende og troede, at hun blev bange. Og i samme Nu var Fortryllelsen borte for hende

Niels saa et Par Vogne komme fra sønden og undrede sig derover. Man skulde tro, der var stort Kirkestævne, naar der kom Folk fra den Kant.

Da de naaede til Husene, saa han Folk gaa fremme paa Vejen, Kvinderne i deres store Kirkegangssjaler. Og han hørte Lyden af flere Vogne hen imod Kirken.

I aarevis havde Kirken ligget øde, kun ved Jul og anden Højtid kom der Folk udover de fire-fem Kirkegængere, for hvem Præsten oftest maatte præke. En Gang havde han maattet holde Gudstjenesten alene.... og man havde moret sig derover.

Niels havde i sine Tanker ventet at være eneste kørende men nu kom de som til Højhellig.

Klokken hang i et Klokketaarn af Træ, der stod ved Siden af Kirken. Klokkeren, en enarmet Landpost, stod ved Snoren og ringede for tredie Gang. Han havde Tampen klemmt ind under Armstumpen og halede i Snoren med den anden Arm. Han kunde ringe i alle Tonarter, saa man kunde høre, om det var til Begravelse, Bryllup eller anden Højtidelighed.

Langs Kirkegaardsdiget holdt Vognene; nogle var drejede fra Vejen ind paa en Slette, hvor der var gammel Holdeplads.

Niels Karre maatte køre ind der.

Folkene havde samlet sig indenfor Kirkegaardslaagen og langs Kirkemuren. Det var Skik at bruge Stunden før Kirketiden til Raadslagning og Snak som paa et Tingsted.

Da Niels og Kirsten traadte ind paa Kirkegaarden, stod alle og gloede paa dem. Enhver især syntes at undres over, at ogsaa den og den var mødt. Minerne var højtidelige, og man stod i tavse Grupper, saa man skulde tro, at der var hændt noget særligt.

Og saa var det bare det, at Præsten havde kunnet forudsige Søfolkenes Redning

Niels førte Kirsten op til Kirkedøren, hvor nogle af Kvinderne stod. De flyttede sig til Side for hende som for en fremmed.

Sæt du dig ind, sagde Niels.

Og hun gik fra ham ind gennem Døren.

Naar Klokkeren var færdig med at ringe, plejede man at gaa ind. Da Niels vilde gaa hen til Folkene, holdt Ringningen op, og Grupperne satte sig i Bevægelse Skridt for Skridt hen mod Døren.

Han fulgte med ind blandt de sidste. Hans Øjne søgte straks Kirsten. Paa en af de bagerste Bænke havde hun sat sig. Næsten alle gik hende forbi, kun et Par satte sig paa Bænken til hende.

Han saa hendes andagtsfulde Holdning men fandt, at hun nok kunde ha taget sig en mere fremlig Plads. Karregaardsfolkene plejede ikke at sidde paa de bagerste Bænke Hvor hun sad, plejede fattige og jordløse Folk at sidde.

Men han holdt sig tilbage og skød sig ind paa Bænken lige overfor hende

Ofte kunde Snakken fortsættes inde i Kirken, men idag sad alle stille endnu før Degnen traadte frem.

Niels sad og ventede, at Kirsten skulde se over til ham.

Han saa hendes lyse Haar. Hun sad bøjet over Salmebogen, og han lyttede efter, da man begyndte at synge, for at høre hendes Stemme, men den var der ikke.

Efter Sangens Ophør sad man i forventningsfuld Spænding og stirrede op mod Koret. Medens alles Øjne hang ved ham, traadte Præsten frem for Alteret, og idet han vendte sig mod Menigheden, gik der en Bevægelse gennem den. Kirsten løftede Hovedet.

Ogsaa Niels følte sig fængslet og sad med stive Træk Det forekom ham, at han først nu saa Præstens Ansigt. Og en Følelse af Forsoning syntes at strømme ham i Møde.

Pludselig troede han at høre et Suk et Sted fra Kirken, og uvilkaarlig drejede han Hovedet om mod Kirsten.

Men hun sad i samme ubevægelige Stilling. Hendes Hænder laa fast sammenknugede i Skødet. Og han kendte igen hendes heftige Maade at bevæges paa og blev ængstelig for hende.

Konerne ved hendes Side skottede til hende, saa sært syntes de, hun sad.

Paa en Gang tog hun sig op til Ansigtet og holdt Haanden for sine Øjne. Og de hørte en Lyd fra hendes Læber, som fik dem til at tro, at hun græd.

Men hun sad med vidtopspilede Øjne og stirrede

ned i Gulvet. Det var, som om et Mørke havde fyldt hendes Syn. Hun saa Gulvbrædderne ved sine Fødder, men i Kirken kom Mørket drivende ind som en bælgmørk Nat Murene blev borte for hende, og kun, hvor Præsten stod, var der lyst Men hun hørte Menigheden synge.

Det var en Salme, hun kendte men hun kunde ikke samle sine Tanker og synge med.

De flakkede fra det ene til det andet. Med et syntes hun, at hun stod paa Tærskelen til Sovekammeret i den gamle Gaard. Hun saa for sig de hvidkalkede, spindelvævsfyldte Vægge

Men saa hørte hun pludselig Præsten tale oppe fra Prækestolen.

Han fortalte om Jesus, der stillede Stormen paa Søen Og hun sad en Stund og hørte opmærksomt efter.

Saaledes, som Jesus handlede den Gang, handlede han nu her for Eders Øjne. I to Dage havde disse Mennesker klamret sig til deres strandede Skib, viet til Undergang Og alle I, der saa de ulykkelige, var lammede af Skræk. Men hvad lod Herren da ske Han stillede ikke Stormen, som paa Genesareth Sø, men han kom til de ulykkelige, vandrede ud over Havet Havde I ejet Troen og Kærlighedens Øjne, vilde I have set ham Som en Styrmand sad han i de ulykkeliges Baad og ledte dem frelst over Revler og gennem Brændingen

Kirsten var sunket helt ned og sad med Ansigtet skjult i sine Hænder. Men pludselig løftede hun Hovedet og stirrede op gennem Kirken. Hun greb i Stole-

radens Ryg foran sig og lænede sig frem for bedre at se.

Op gennem Kirken saa hun et Brudetog skride forbi hendes Øjne.... Brudens hvide Slør fejede fra Hoved til Gulv og med et saa hun, hvem det var, hun syntes at kende de røde friske Kinder og det lykkedrømmende Smil Det var Inger Mari, Stine Vims's Datter.... Koret fyldtes af Mennesker, hun kendte deres Ansigter. Der stod Ole Karre og Stine selv.

Kirsten løftede sig op fra Sædet.

Ved Inger Mari's Side stod nok en Brud det var Karen Karen, gamle Rosas Datter. Det var, som om hun fornam en Glæde ved at se Niels's Mor. Men paa en Gang stod der fire alle Ole Karres Koner

Hun sank tilbage paa Bænken.

Det forekom hende, at de vendte sig fra Alteret og stirrede ned paa hende. Kirsten, Kirsten Kirsten, blev der raabt hun saa dem smile til hende med Smerte i deres Ansigter.

Da brast hun i Graad.

Nej, nej, stønnede hun højt.

Hun rejste sig og tumlede ud paa Gulvet og løb hen mod Kirkedøren.

Konerne ved hendes Side og flere rundtom i Kirken rejste sig op.

Da Niels saa det, stod han et Øjeblik lammet, saa skyndte han sig efter hende, medens Præsten stansede i sin Prædiken.

Det var Kirsten Karre, der var bleven syg, lød det rundtom.

Niels naaede hende ved Kirkedøren og greb fat i hende.

Kirsten da Kirsten da, hvad er der hændt.

Han skælvede af Bevægelse.

Blir du syg nu er det det

La mig komme hjem la mig komme hjem, svarede hun og klamrede sig skrækslagen til ham.

Og han førte hende skyndsomst ud til Vognen og fik hende op i Agestolen.

Kan du sidde der, spurgte han.

Og han kørte afsted til Gaarden, saa rask det lod sig gøre

Medens Kirkeklokken lød ud over Egnen, laa Stine Vims hjemme i sin Stue. Gamle Rosa sad ved hendes Seng med Salmebogen opslaaet i sine Hænder. Hun havde været paa Vej til Kirken, men var bleven siddende hos hende.

Siden Stine havde været paa Karregaarden, havde hun ligget til Sengs. Folk havde truffet hende siddende hjælpeløs paa Vejkanten og havde kørt hende hjem. Og straks hun var kommen til Hvile, var Feberen brudt ud og havde lammet hende med det samme.

Den ensomme Klokkes Klang hørtes ind fjernt og enkelt, men med en Helligdagsfred, der fyldte Stilheden i Stuen.

Rosa flyttede Øjnene fra den syge og saa ud gennem Ruden. Dagens graa Lys bar en egen Højtid ind.

Stine laa med lukkede Øjne og blussende Kinder. Hendes Ansigt var indfaldent og dets Hud var perlet af Sved.

Rosa tørrede hende over Panden, og Stine slog Øjnene op.

Skal du ikke til Kirke, Rosa, spurgte hun.

Rosa rystede paa Hovedet.

Jeg tænker, det er bedst, En blir hos dig.

Og Stine lukkede paany Øjnene og blev liggende stille.

Fra Barndommen havde de to kendt hinanden. Som Rosa sad der, var det, som om Minderne blev ringet ind til hende i den lavloftede Stue. Den samme Klokkes Lyd havde ringet over deres Daab, Konfirmation og Bryllup.

Kling, klang kling, klang kling, klang, lød det med kort og sprukken Lyd.

Rosa foldede sine Hænder om Salmebogen og saaned paa Stine.

Hører du Klokken ringe, Stine, spurgte hun.

Stine nikkede med Hovedet.

Pludselig tav den, og Stilheden lagde sig endnu følsommere i Stuen.

Med sine rystende Hænder bladede Rosa frem i Salmebogen. Et Sted hvor der var lagt Mærke, glattede hun Bladet ud. Saa saa hun om paa Stine.

Vil du ha, jeg skal læse en Salme for dig, Stine, spurgte hun. Nu jeg ikke kommer til Kirke.

Stine aabnede igen Øjnene.

Du har altid været skønnere end En i de Dele, Rosa, sagde hun. Jeg vil gerne høre

Stine saa hen mod Ruderne, medens hun læste. Der var et Udtryk i hendes Øjne, som bar Ordene hendes Tanker bort. Men paa en Gang drejede hun

Hovedet og blev ved at stirre op paa Rosa for at holde sine Tanker fast.

Da Rosa tav, sagde hun:

Du kunde lette under mig en Kende, at jeg kunde ligge noget højere.

Da Rosa havde hjulpet hende, føjede hun til:

Læs lidt mere Det er saa skønt at høre

Der kommer saa mange Tanker til En.

Og hun laa stille og hørte paa. Men saa rakte hun ud efter Rosas Haand.

Det er, som om jeg var ved bette Inger Mari's Grav Om En da bare kunde komme ad den Vej men det blir vel først, naar En selv skal lægges derud

Hun laa en Stund stille.

Men til Karregaarden kom jeg Om da den Præst kunde komme Nu har han rendt her saa mange Gange og snakket for En Jeg vilde bede ham hjælpe mig at faa det lede Sted drevet af mine Tanker.

Rosa slog Øjnene ned og undlod at se paa hende.

Skulde han ikke komme i Dag, kan du vel skikke Bud efter ham Mange Dage bliver Stine Vims ikke liggende her.

Det var første Gang, Rosa i deres lange Liv havde hørt hende benævne sig selv med sit Tilnavn. Hun fik Taarer i Øjnene. Det lød for hende, som havde Stine vendt sig i Spot mod sig selv.

Ud paa Eftermiddagen i Mørkningen traadte Præsten ind i Stuen.

En af Nabokonerne havde været der med noget Mad, og Stine syntes at sove.

Men da Præsten traadte hen til Sengen, spurgte hun, hvem det var.

I Lysningen fra Vinduet saa hun ham.

God Dag, Stine, sagde han. Maren fortalte mig, at du var bleven syg igen.

Han satte sig ved Sengen, men hun blev liggende ubevægelig og stirrede paa ham uden at svare ham.

Du ser vel nok, hvem det er, her sidder, spurgte han og rørte ved hendes Haand. Da han følte hendes klamme Hud, forstod han, at nu var Stine paa Vej fra Livet.

En er da ikke saa vag endnu, at man ikke skulde kende Præsten, svarede hun.

Han lyttede opmærksomt til hendes Stemme. Der var en Fjernhed i Klang, som bevægede ham. Og der kom over ham en Følelse af, at Livet og Døden nu i denne Stue kom hinanden i Møde.

Han foldede sine Hænder. Det forekom ham, at en Ild slog ud af Mørket og flakkede for hans Øjne.

Han rettede sig op, som om han led Smerte.

Herre, bad han stille. Giv mig Kærlighedens Gave....

En Stund sad han gennemlyst af Bønnen.

Saa bøjede han sig ned mod hende og sagde:

Stine, føler du dig ene skal jeg tænde Lys.

Nej, svarede hun. Det er saa lindt for Øjnene at ligge saadan

Og straks efter føjede hun til:

Ens Tanker ser bedst i Mørke

Og hvad ligger du da og ser, spurgte han.

Ikke noget, sagde hun undvigende.

Han saa hende røre Hovedet og tage Øjnene bort, som blev hun bange for ham.

I dette Øjeblik saa han ind i hendes Sjæl.

En ung Kvinde sad ved den gamle Kones Seng

Inger Mari lille Inger Mari, udbrød han.

Det gav et Sæt i Stine, saa han hørte Sengen give sig under hende.

Hvad sir du Hvad er det, du sir, mumlede hun.

Kære, gamle Kone, sagde han og trykkede sine Hænder om hendes. Her ligger du, skulde man tro, ene og forladt. ... og saa ligger du med hele dit Livs Kærlighed lyslevende i dit Hjerte. ... Ja, hun er dog hos dig, Stine. ... her i din Stue, lille Inger Mari. Kan du se hende Hun har store blaa Øjne de er som et spejlende Vand at se ind i ... som man kan se Blomsterne ved Bredden spejle sig der, saaledes er hendes Øjne fyldt af al den Godhed, al den Kærlighed, som du gennem hele dit Liv har baaret til hende Du synes. hendes Kinder er saa blege og du er næsten bange for at røre ved hendes Hænder Men kære, gamle Mor, føler du ikke, at hun lever I alle de Aar, du har savnet hende, har hun ogsaa savnet dig Er det ikke sandt

Da han tav, hørte han Stine sukke, og forstod, at hun græd

Præst, sagde hun. Hun er som en Engel at se

Ja, Stine, svarede han.

En lang Stund tav de begge. Mørket havde lagt sig tæt i Stuen, og der var en Fred over Stilheden, som havde hun allerede lukket sine Øjne.

Men pludselig gav hun sig ligesom uventet til at tale.

Du er et skønt Menneske, Præst Hvad er det dog for en Glæde, du bringer Men et maa du kunne hjælpe mig fra, om det er muligt. Tag Karregaarden og alt, hvad dens er, af mine Tanker. At En ikke skal faa det med i sin Grav. Han Ole Karre kan ha nok endda, foruden mig

Præsten sad stille og ventede, at hun skulde sige mere, men da han forstod, at hun havde talt ud, sagde han :

Giv ham da alt, hvad du mener, der er dit, Stine...

Hun laa længe og syntes at overveje hans Ord.

Det har En gjort, svarede hun saa.

Hun rakte ud efter hans Haand.

Du skønne Menneske, føjede hun til og saa beroliget op i hans Øjne.

Tak, Stine Tak, sagde han dybt bevæget.

Han bøjede sig og sad med Albuerne paa sine Knæ og Ansigtet i sine Hænder. Der var over ham en Følelse, som sad han paa en ensom Høj efter Solnedgang og saa Dagens rødmende Skær dø. Han syntes, at hun havde sagt ham alt og at han forstod hver Tanke, som rørte sig hos hende. Længe blev han siddende, men hun laa stille hen og havde ikke mer at sige.

Dagen efter kom han og beredte hende.

Hun var rolig og klar. Og over ham var der en Hengivenhed som hos en Søn.

En kan nok trænge til det, sagde hun mildt og forsonet, da han tog Kalken frem af Klædet og stillede den ved hendes Seng.

Han maatte løfte hendes Hoved op, da hun skulde drikke, og hun laa med Oblaten i Munden og kunde knap svælge den.

Til langt ud paa Natten sad han ved hendes Seng og hjalp Konerne med at vaage. Da han gik, sagde han til dem:

Vær ikke bekymret for Stine hun har det godt nu

Dagen efter var Stine Vims død.

STRAKS efter at Niels og Kirsten var kommen hjem fra Kirken, vilde han lade køre efter Jordemoderen. Men hun satte sig derimod.

Det var ikke saadan

Han fik hende til Sengs, men hun fandt ikke Hvile til at ligge. Snart vilde hun op, snart sad hun paa Sengekanten. Og han lagde Mærke til, at den mindste Lyd skræmte hende.

Dagen igennem gik han ud og ind til hende, grebet af en Ængstelse, som ventede han hvert Øjeblik, at hun skulde blive syg.

Et Par Gange kom han for at spørge hende, hvad der var i Vejen. Men han havde en Fornemmelse af, at det vilde gøre hende Fortræd, og turde ikke.

Selv sagde hun intet

Han søgte at slaa sig til Ro med, at det var Præstens Præken, hun ikke havde taalt.

Anden Dagen efter var han i Klitten og hjalp Kresten med at grave Tørv. En Stund efter, at han var taget afsted, kom Kirsten ud i Salsdøren.

Hun stod med et stort Sjal i Haanden og saa sig om med flakkende Øjne. Saa kastede hun det over Skuldrene og gik hastig ud gennem Gaarden.

Ane saa hende først, da hun drejede om Længen,

og kom skyndsomt frem i Bryggersdøren for at se, hvor hun skulde hen. Og hun lagde forundret Mærke til hendes ilsomme Gang

Inde i sin Stue sad gamle Rosa ved Vinduet og strikkede. Paa Bordet foran hende laa en gammel Huspostil opslaaet. Og hun sad og læste over Strikketøjet.

Hun havde været henne og hjælpe at klæde Stine, før hun skulde i Kisten.

Over hendes runde, blide Ansigt hvilte en stille Ro I sine Tanker var hun hos den døde. Strikkepindenes Knitren og et gammelt Urs Dikken var Stuens eneste Lyd.

Da hun vilde vende Bladet, kastede hun et Blik ud gennem Ruden og saa Kirsten komme.

Hendes Fingre stansede med Strikketøjet, og hun bøjede sig frem mod Ruden og stirrede paa hende.

Herre Gud, der kommer Kirsten, sagde hun højt.

Hun rejste sig hastig og gik til Døren med en Følelse af Uro, som frygtede hun for, at noget galt skulde være hændt.

Hun aabnede Døren og traadte hende i Møde.

Nej, Barn, har du kunnet gaa den lange Vej.

Mere fik hun ikke sagt. Kirsten strakte Armene ud mod hende, og hun greb om hende, som om hun troede, at hun skulde falde. Kirsten skjulte Ansigtet ind mod hende og brast i Graad.

Jøsses, Barn dog hvad er paa Færde hvad er paa Færde, udbrød Rosa forfærdet og ledte hende ind gennem Døren.

Hun strøg hende over Haaret og trykkede hende beroligende ind til sig.

Hjælp mig hjælp mig, Mormor jeg er saa ræd saa ræd jeg vil ikke dø, hulkede Kirsten frem.

Den gamle Kones røde Kinder blev blege, saa de tømte Blodkar sad som et Væv synlige under Huden.

Hun mærkede Kirsten skælve over hele Kroppen.

Jeg ved det alt sammen Gamle Stine Vims har sagt mig det Der kan ingen Kone leve paa Karregaarden Det var derfor, hendes Datter Inger Mari døde og din Karen og de andre

Hun blev ved at hulke Ordene frem.

Jeg kan mærke noget indeni mig jeg ved ikke, hvad det er, men det er, som det raaber og skriger jeg skal samme Vej Aa, hjælp mig hjælp mig, Gammelmor

Gamle Rosa stod med et skrækslagen Udtryk, som havde den samme Rædsel grebet hende.

Herre Gud Barn, Barn, klagede hun. Snak ikke saadan snak ikke saadan. Du unge Kone dø Herren bevare dig. Har Stine kunnet sige det

Hun ledte hende hen til sin Seng og fik hende til at sætte sig ned paa Kanten.

Kirsten klamrede sig til hendes Hænder og stirrede op i hendes Ansigt med opspilede Øjne. Der var noget forvildet, noget jaget over hendes Træk.

Jeg kan se det for mig, hvor jeg saa er jeg tør ingen Steder være, blev hun ved.

Rosa stod og rokkede frem og tilbage foran hende uden at vide, hvad hun skulde gøre. Men saa stillede hun sig tæt ind til hende og blev ved at stryge hende over Haaret.

Har Stine kunnet sige det Nej, nej, la hende ha Fred i sin Grav.

Men Kirsten hørte ikke paa hende.

Jeg var saa glad, da jeg skulde med Niels til Karregaarden jeg vidste ingenting men nu ved jeg det, der var ingen herfra, som vilde bli hans Kone. Det er sandt Det er sandt

Sølle Niels sølle Niels svarede Rosa.

Hendes Hænder sank afmægtigt ned, medens en Følelse af Ulykke syntes at overvælde hende.

Hvad skal En kunne gøre for jer. Sølle Barn De Tanker maa du ikke la bli

Og hun trykkede hende beskyttende ind til sig. Et Øjeblik stirrede hun ned for sig, men pludselig saa hun ligesom fattet paa hende.

Jeg skal sige dig noget, sagde hun, og nu gav hun sig til at fortælle om Niels.

Han lignede sin Mor saadan mer end Karregaardsfolkene Og Karen, hun var saa god og dygtig og det er Niels ogsaa Og En har vel nok kunnet se i hans Øjne, hvor meget han holder af dig La os tænke paa ham. Der har været Ulykke nok paa Karregaarden Du kom hertil for hans Skyld og du faar ogsaa bli for hans Skyld

Hun havde faaet Kirsten til at lytte til hendes Ord og var selv bleven rolig.

Du gaar og kan vente dit bette Barn hver Dag Hvilken Glæde hvilken Glæde En maa ikke gi tabt, hvad der saa kan hænde

Ved Middagstid kom Niels hjem fra Klitten. I Bryggerset vendte Ane sig om mod ham.

Kirsten er ikke hjemme, sagde hun.

Han stansede brat, som fik han et Slag.

Er Kirsten gaaet

Ane undgik at se paa ham.

Hun gik for nogen Timer siden ad Vejen til Husene.

Niels's Hjerter gav sig pludselig til at hamre hæftigt.

Sa hun ikke noget til dig, før hun gik

Nej, svarede Ane.

Inde i Stuen blev han staaende og saa sig om. Hans Sanser modtog et Indtryk, som var hun til Stede. Han gik planløst hen til Sovekammeret og keg derind, da en Angst med et slog gennem ham, som frygtede han en Ulykke. Stuen syntes ham fyldt af hendes Væsen, men han havde en Fornemmelse af, at hun var borte for stedse.

Han stillede sig hen ved hendes Bord ved Vinduet, hvor hendes Sytøj laa, som det havde ligget urørt Dag efter Dag i den sidste Tid.

Men saa blev hans Tanker paa en Gang klare.

Hun havde taget Vej ad Husene Hvad vilde hun der, saadan som hun var

Gennem Vinduet saa han Kresten trække Hestene fra Vognen til Brønden, og han skyndte sig ud.

Du kan lægge Seletøjet paa igen, raabte han til ham.

Og selv gik han forbi ham og trak i Hast Stadsvognen frem fra Vognporten.

Han rev Skaglerne ud af Krestens Haand og skubbede ham til Side. Og som han stod i sine jordede Vadmelsklæder, satte han sig i Agestolen og kørte af Gaarde uden et Ord.

Da han var kommen op over Bakken, satte han Hesten i skarpt Trav, medens han spejdede frem over Vejen og ind over Heden, som ventede han at kunne møde hende overalt. Men da han nærmede sig Husene, kørte han roligere. Han vilde dreje af til gamle Rosa, var hun ikke der, kunde han siden spørge. Men som han kørte forbi, sad han og frygtede, at Folk skulde komme ud og bringe ham Bud.

Da gamle Rosa hørte Vognen, gik hun til Vinduet. Det slog hende straks, at det maatte være Niels.

Hun saa hen paa Kirsten, som hun havde faaet til at lægge sig paa Sengen. Hun laa med lukkede Øjne og syntes at hvile. Forsigtig aabnede Rosa Døren og traadte ud for at berolige ham med det samme.

Da han saa hende, forstod han, at Kirsten var der. Og et Udtryk af Lettelse gled over hans Ansigt. Men da han kom af Vognen, og saa ind i hendes Øjne, manglede han Mod til at spørge.

Rosa tog hans Haand.

Det var da skøn, du kom, Niels, sagde hun og klappede ham paa Haanden. Kirsten ligger og hviler sig derinde Hun har villet snakke med mig.

Stille traadte han ind over Tærsklen og stansede ved Døren med Luen i Haanden.

I samme Nu slog hun Øjnene op og satte sig over Ende med Blikket stift fæstet paa ham.

Rosa gik hen til hende.

Nu kan du faa Køring hjem, Barn, sagde hun.

Niels stillede sig hen ved Sengen. Han syntes dybt bevæget.

Hvor har du skræmt mig, bette Kone, ved saadan at gi dig paa Vej, sagde han.

Kirsten skød Fødderne ud paa Gulvet og saa ret ned for sig uden at svare ham med et Ord.

Der var noget viljeløst over hendes Holdning.

Da Rosa rørte ved hende, tog hun hastig hendes Haand og knugede den til sig.

Niels bøjede Hovedet og saa tankefuldt i Gulvet.

Mormor, sagde han pludselig, du faar følge med til Karregaarden nu. Kirsten trænger til dig.

Den gamle Kone saa et Øjeblik frem for sig, saa svarede hun stille og kort:

Jeg skal komme Men kør I nu først. Inden Aften skal jeg være efter.

Niels gik hen og satte sig paa Sengen ved Siden af Kirsten. Det var, som om Rosas Svar allerede havde ydet ham Hjælp og gjort ham frejdig.

Han tog hendes Haand over til sig.

Kan du saa bli glad, sagde han.

Ja, svarede hun.

Han slog Øjnene ned og blev siddende med hendes Haand, til han pludselig spurgte, som slap Ordene uventet frem over hans Læber.

Har jeg ikke været mod dig, som jeg skulde, bette Kirsten?

Jo, jo, svarede hun. Men nu maa du ikke snakke mer

Og hun trak sin Haand ud af hans.

Kort efter blev Kirsten hjulpet til Vogns, og de kørte hjem.

Hen mod Aften kom Rosa gaaende til Karregaarden.

Da Kirsten saa hende træde ind i Sovekammeret, blev hun glad.

Du maa sove herinde, Gammelmor, sagde hun straks.

Rosa søgte at undslaa sig. Her maatte Niels være. Men Kirsten rakte Haanden ud efter hende.

Du maa love mig det, bad hun.

Da hun gik til Niels og spurgte, svarede han straks:

Ja, Kirsten trænger dig, Mormor Jeg lægger mig i Kamret.

Ud paa Natten kom Rosa til hans Dør. Han for forskrækket op.

Hun stod paa Tærsklen med Lyset i sin rystende Haand og med kun et Skørt om sig.

Kirsten er bleven syg, sagde hun.

Hun kom til Sengen. Lysskæret skinnede over deres Ansigter. Men hun stod rolig og saa paa ham.

Du faar staa op nu og køre efter Jordmoren, sagde hun.

Der var noget opmuntrende i hendes Stemme, som vilde hun sige, at efter det blev det nok bedre.

Han tumlede ud af Sengen. Hun blev staaende hos ham.

Du kan godt gi dig Tid, bette Niels . . . men det er bedst at faa hende hentet med det samme, sagde hun beroligende.

Ogsaa Ane blev vækket. Men hun kom i Bevægelse som ved en Ildebrand. Hun løb til Karlekammeret og purrede Kresten ud. Og kort efter hørtes hans Træskos Klapren i Gaarden.

Inde i sit Kammer laa Ole Karre med aabne Øjne

i Mørket og lyttede til den opstaaende Larm. Skønt hans Sanser var spændte, var der en Udeltagenhed over ham, som vedrørte Gaardens Liv ikke længer ham.

Da han hørte Vognen køre rask af Gaarde, forstod han, hvad der maatte være paa Færde.

Niels skulde helt til Stationen, saa det begyndte at lysne, før han var fremme.

Hestene var dækkede af Sved, og Skummet drev fra Bidsel og Mule, da han kørte op for Jordemoderens Hus.

I Nabohusene kom Koner og Mænd frem i Dørene.

Det var Manden fra Karregaarden, blev der sagt med stor Nysgerrighed.

En god Stund maatte Niels vente. Et Par Gange gik han til Døren og lindede for at faa hende til at skynde sig, som galdt det Liv og Død.

Først et Par Timer før Middag kørte han ind paa Karregaarden.

Gamle Rosa stod fremme i Salsdøren og tog imod dem. Ellers laa Gaarden stille hen, som var den uddød.

Kort og rolig gav Rosa Besked.

Det var det samme endnu

Men medens Niels stod og spændte fra, gav det et Sæt i ham, som blev han skaaret med en Kniv. Hans Bevægelser lammedes

Han hørte Kirsten skrige

Hestene skulde trækkes i Stald, men saa længe hun blev ved, stod han uden at kunne røre sig. Da han skød Seletøjet af dem, gjorde han det uden Støj.

Længe gik han i Stalden og syslede med Hestene. Med et Par Halmvisker gned han dem tørre, medens

de gumlede i sig af Havren, som han rigeligt havde fyldt i Krybben.

Da han endelig traadte ind i Stuen, var den tom. Længe blev han staaende, før han satte sig paa en Stol for at vente til nogen kom.

Ane gik igennem fra Køkkenet med en Kedel kogende Vand og syntes ikke at se ham.

Uden for Døren bankede hun paa, og Jordemoderens Haand og Arm blev rakt frem. Ligesom hun havde lukket Døren, skreg Kirsten paany. Hun raabte paa Rosa Og han rejste sig og drev frem over Gulvet.

Der kom Taarer i hans Øjne.

Bette, bette Kirsten, hviskede han frem.

Kort efter kom Rosa ud til ham. Hun tog ham kærligt om Haanden.

Sølle Niels, staar du her, sagde hun. Gaa du heller ud til Ane og la hende gi dig noget at spise Der er ingen Fare Kirsten kommer nok over det

Saa drev han ind i Folkertuen, hvor Ane bragte ham baade Kaffe og Brød. Men Gang paa Gang hørte han Kirsten skrige og tilsidst maatte han rejse sig og gaa ud.

Inde i Loen vankede han forpint om. Hans Tanker ligesom svævede i Mørke. Han søgte at tvinge sig til Ro. Men der var ligesom en Anelse om Ulykke over ham.

Eftersom Dagen skred, blev Kirstens Skrig værre. Det lød, som kom de fra en vanvittig, der ikke vidste af sig selv.

Og han drev ud paa Markerne, hvor man saa ham

vandre om paa en Maade, som turde han hverken fjerne sig fra Gaarden eller søge derhen.

Hele Dagen sad Ole Karre paa sit Kammer og holdt sig i Skjul.

Han sad med stumme, udslukte Træk og syntes ufølsom paa Legem og Sjæl.

Men da det blev mørkt, kom han ud og gik bort fra Gaarden.

Han gik ned over Engen og fulgte Vandløbet opover, hvor et Skær af Dagen endnu blev ved at lyse ind fra Havet. Men rundt om ham var Jorden gledet ud i Mørke.

Han gik og stirrede ned for sig. Og Gang efter Gang mumlede han:

Sælg Karregaarden. Niels, og rejs fra den En ser det vi er i Ulykke

Det kom som Brudstykker af hans Tanker. Og han gik og rokkede paa Hovedet som En, der ikke var sig selv.

Først sent paa Aftenen vendte han tilbage.

Inde paa Marken blev han længe staaende og stirrede mod de oplyste Ruder. Det var, som om Gaarden var bleven fremmed for hans Øjne.

Til han med slæbende Skridt gik hen mod Længerne.

Inde i Stuen sad Niels, i Timevis havde han siddet paa samme Stol, og i Timevis blev han siddende der.

Ogsaa i Karlekammeret brændte der Lys. Der sad Kresten og Høverdrenge forvaagede og drak Kaffe og spiste Kager, som Ane havde bragt over til dem.

Hele Dagen havde hun været i et Jag, men Begebenheden gav hende ubesejrlige Kræfter. Blussende

af Ophidselse stod hun i Kammersdøren og gav Besked, medens Lugten af den dampende Kaffe bredte en egen Art af Højtidelighed og Hygge over deres Ansigter.

I Mørkningen var et Par Koner kommen til Gaarden oppe fra Husene for at tilbyde deres Hjælp. De sad bænket ude i Køkkenet hos Ane. Og hver ny Melding, der blev bragt ud fra Sovekammeret, blev diskuteret, medens det duftede af Kaffe og Bagelse ud over hele Gaarden, som var der Gilde derinde.

Men Natten gik, og først højt op paa næste Dag blev Kirsten forløst.

Niels var ikke paa Gaarden, da det skete. Og Kresten blev sendt ud for at finde ham.

Fra en af Klittetoppene saa han ham sidde i en Lavning oppe bag Havbakkerne.

Ikke et Øjeblik Hvile havde han faaet.

Da han kom farende ind i Stuen, traadte Rosa ham glædesstraalende i Møde.

Til Lykke, Niels, sagde hun. Du har faaet Dig en Søn.

Og Ane og Konerne, der trolig havde holdt ud, flokkede sig sammen i Køkkendøren, hvorfra de en for en kom frem og gav ham Haanden.

Det var godt, det gik, som det gik, sagde de.

I deres Ansigter saa han, hvor alvorligt det havde været En saadan Jammer havde de aldrig hørt.

DAGEN efter sad Niels inde i Sovekammeret og saa paa, at gamle Rosa puslede Barnet. Det laa i den gamle Kones Skød, rimpet og ynkelig, og skreg.

Kirsten havde faaet et Par Puder under Hovedet for ogsaa at kunne se, men hun hvilte tungt og syntes udtømt for alle sine Kræfter.

De var alle tre alvorlige, men nu og da rørte et ængsteligt glad Smil Niels's Træk.

Gamle Rosa saa paa ham.

Det blir en rigtig Karregaardsmand, sagde hun. Han ligner dig, Niels, da du kom til, og jeg sad med dig, som nu med ham.

Men Niels syntes, han havde Kirstens Øjne og var mere lig hende.

Han saa hen paa hende og sammenlignede dem.

Da Barnet var svøbt, bar hun det hen til Kirsten og lagde det i hendes Arm.

La os saa se, om der skulde være en Taar til det nu

Hun knappede hendes Nattrøje op.

Kirsten løftede sit Hoved og trykkede om sit Bryst.

Nej, nej, der kommer ikke Mælk, svarede hun og saa angst og raadvild op i hendes Øjne.

Men Rosa tog Barnet og lagde det til.

La os prøve. Det kan komme Det kan komme.

Niels stod ved Sengen og saa alvorlig til. Og Kirsten laa med Hagen bøjet ned og stirrede paa sit Barn.

De hørte det patte graadigt, til det skrigende slap.

Nej, Mor har ingenting til dig, sagde Kirsten be-
drøvet.

Et Par Taarer randt ned ad hendes Kinder.

Men den gamle Rosa lagde Barnet over til det andet
Bryst.

La ham ogsaa prøve det, sagde hun.

Men der var heller ingen Mælk.

Kirsten vogtede spændt paa hendes Ansigt.

Bette Barn, det kan komme endda, svarede hun.

Det bævrede om Kirstens Læber, og hun laa stille
og græd.

I to Dage blev Rosa ved at prøve, men Kirsten havde
ingen Mælk og om Aftenen flyttede hun Barnet
ud af Kammeret for at skaane Moderen, da det ustand-
selig laa og skreg.

Det meste af Natten sad Niels oppe og vyssede det
og vyssede det, for at de andre kunde faa Hvile.

I Timevis sad han med bøjet Ryg og med Haanden
paa Vuggen. Der laa Fortvivlelse over hans Ansigt.

Gang efter Gang bøjede han sig over det og dæk-
kede det til. I sine Tanker saa han det dø og
der var en Anraabelse i hans Sjæl om, at det maatte
leve For Kirstens Skyld.

Om Morgnen, da han laa inde paa sit Kammer for
at hvile, kom Rosa ind til ham.

Du maa vist hellere ta til Præsten, Niels, at vi kan faa det døbt, sagde hun, om det blir saadan ved

Han saa ind i hendes Ansigt.

Skal jeg hente ham med det samme, Mormor.

Det er skønnest det, Niels.

Og han rejste sig og skiftede Klæder, inden han tog afsted.

Paa Vejen til Præstegaarden sad han med sammenknebne Bryn og med en Bleghed over sit Ansigt, der gjorde hans Træk haarde og kolde.

Præstegaardshundene tog imod ham et Stykke fra Gaarden. De sprang glammende om Hestene og snappede efter deres Muler, men han strammede kun Tømmen og holdt deres Hoveder til Vejrs, skønt han sad med Pisen i sin Haand.

Inde paa Gaardspladsen stod Anders. Da han saa, hvem det var, fløjtede han ad Hundene, og da de ikke adlød, greb han en Skovl ved Brønden og røg frem mod dem.

Kan I lyde, I Sataner

Og han langede et Slag ud og ramte, saa en gav et Hyl, der fik ham til at skotte til Stuehuset.

Niels kørte op for Salsdøren.

Er Præsten hjemme, spurgte han.

Ja, han sidder ved sin Davre

Om En kunde faa ham i Tale.

Det kan du vist gerne.

Og Niels steg ned fra Agestolen.

Kan du se efter Hestene, Anders.

Anders blev helt forvirret af Indladenhed ved at høre Karregaardsmanden nævne ham ved Navn.

Jeg skal si til Maren, du er her, svarede han og fløj til Bryggersdøren men var straks igen tilbage ved Hestene.

Du kan bare gaa indentil.

Niels traadte ind gennem Døren, usikker i Mine og Holdning.

I Gangen kom Maren ud og bød ham gaa ind paa Præstens Værelse.

Præsten skulde straks komme, sagde hun og aabnede Døren for ham.

Du kan sætte dig paa en Stol saa længe.

Hun stod og saa paa ham.

Er der noget i Vejen hjemme.

Niels sad og drejede Luen i sine Hænder mellem Knæene.

Ja, svarede han uden at se op Vi maa ha den Bette døbt.

Herre Jøsses, er det saan

Medens han sad og ventede, havde han en Fornemmelse af at skulle møde Præstens Vrede Der var noget ydmygt over ham. Alt, hvad der var dem imellem, dukkede frem for ham Han huskede, hvorledes den fattige Præst havde sendt ham sin bedste Ko til Vederlag for den Skade, Hundene havde forvoldt.

Hans Øjne søgte hen til Ruderne, hvor Præstens Arbejdsbord stod, og hvor Bøger og Blade laa fremme.

Det dæmpede Lys derinde gjorde Rummet paa en underlig Maade stort. Han syntes, han kunde høre Lyden af hans Stemme Og pludselig saa han ham i sine Tanker sidde paa Klitten og stirre ud mod de Skibbrudne Time efter Time, den Morgen, da han havde været i Karregaarden. Og i samme Nu rørte en hed

Strøm ved hans Hjerter med en sælsom Anelse om den
 Godhed, Præsten maatte eje.

Uden at han havde hørt det, gik Døren op, og
 Præsten stod for ham.

Niels rejste sig og stod med Blikket ret ned for sig,
 Men Præsten gik lige hen til ham.

God Dag, Niels Karre, sagde han og rakte ham
 Haanden.

Præsten saa paa ham, men tog straks Øjnene skaan-
 somt bort og gik tilbage i Værelset

Men da Niels blev staaende tavs, spurgte han:

Hvad vil du mig, Niels Karre.

Og han gik paany hen mod ham.

Tal kun lige ud Det vil glæde mig, om jeg kan
 være dig til nogen Hjælp.

Niels løftede Øjnene fra Gulvet,

Jeg skulde ha min bette Søn døbt, sagde han.

Hans Ansigt var hvidt, men der laa en stenhaard
 Beherskelse over hans Træk.

Ja, svarede Præsten, naar ønsker du, det skal ske.

Det var skøn, om Præsten kunde komme i Dag.

Præsten nikkede til Svar.

Jeg skal komme

Præsten kunde da faa Køring med nu, føjede Niels
 til og saa hen paa ham.

Er dit Barn saa svagt

Men Niels gav intet Svar.

Nej kør du jeg skal komme straks efter.

Og Niels gik famlende ud af Døren.

Ude ved Vognen gav han Anders en Skilling og

kørte ud af Gaarden med en Mine, saa man maatte tro, at han igen havde været i Strid med Præsten.

Et Par Timer efter saa man i Husene Præsten gaa ad Karregaarden til. Han bar en lille Haandtaske, ellers var han i sine vante graa Klæder og lignede mere en Omstrejfer end en Præst.

Nej, der var nok heller ingen Glæde paa Karregaarden denne Gang, blev der sagt, og man rystede paa Hovedet til hinanden.

Ved Middagstid gik Præsten ind paa Gaarden.

Han stansede ved Bryggerset, men da der ingen var, gik han hen til Salsdøren.

Fremmed stod han i Gangen og bankede paa til Ole Karre men fik intet Svar.

Da han troede at høre en Lyd derinde fra, aabnede han og traadte frem paa Tærsklen.

Ole Karre, der laa paa Sengen, rejste sig over Ende.
Hvad Hvem er det

Det er Præsten.

Ole Karre tumlede ud paa Gulvet og stirrede forvirret paa ham.

Hvad vil du ...

Jeg skulde døbe et lille Barn

Du skal til den anden Side, fik han til Svar.

Men Præsten blev tøvende staaende og saa skarpt paa ham.

Det er din Sønneson, jeg skal døbe.

Ja, det er det ... men han er derinde.

Ole Karre holdt sig tilbage i Kammeret, som ønskede han ikke at ses.

Da blev Stuedøren aabnet, og Niels traadte ud.

Præsten skal herind, sagde han, men ogsaa hans Mine var tillukket, som stod Præsten i et fjendtligt Hus.

Præsten fulgte med ind i Stuen. Han stod et Øjeblik stille og saa sig om.

Et Stykke fra Ovnens stod Vuggen paa brede Trægænger. Han lagde sit Tøj fra sig og gik hen til den.

Han løftede Dynen op og saa paa det spæde Barns Ansigt.

Lille Barn, sagde han rørt.

Niels kom hen ved Siden af ham og saa ogsaa paa det.

Præsten rørte ved dets Hoved. Det var hedt og magert

Gamle Rosa traadte ind fra Sovekammeret men blev staaende lydløst bag dem.

Præsten foldede sine Hænder. Et Væld af Følelser strømmede hen over hans Ansigt og lyste fra hans Træk, som saa han det skønneste Syn for sine Øjne.

Saa løftede han sit Ansigt og saa ud gennem Ruden.

Herre, du, som lader Spirer og Kim finde Ly i Jorden for Vinterens Kulde og holder alt levende vaagent og varmt ved Kilderne fra dit Hjerte, bevar ogsaa dette lille Barn, bad han. Du, som har givet hans Slægt Gaard og Marker og lader hans Far saa og høste hvert Aar, tag ikke dette fra ham, den skønneste Afgrøde, som han i sit Liv har haft

Er det ikke sandt, Niels Karre

Han vendte sig om mod ham og saa spørgende til ham.

Men Niels stod og dukkede sig dybt uden at møde hans Øjne.

Herre, jeg beder for ham af mit arme Hjerte
Lad det lille, spæde Barn blive paa dette Sted.

En Stund blev Præsten staaende stille ved Vuggen, hensunken i sine Tanker, og Niels saa bevæget hen paa ham. Gamle Rosa havde foldet sine Hænder og sukkede højt.

Saa gik Præsten hen og tog frem af sin Taske en Skaal og en Dug, som han bredte over Bordet. Han bad om noget Vand, men Niels blev staaende paa samme Plet og turde knap se op.

Du skal vel holde det over Daaben, sagde Præsten til Rosa, da han var færdig.

Ja, det skal jeg, svarede hun og tog Barnet op og bar det hen til ham.

Det var, som om Stuen i dette Øjeblik blev forvandlet til en Kirke, saa stille var der, medens Præsten fremsagde Daabens Ord.

Og han dyppede sin Haand i Skaalen og øste Vandet over dets Hoved.

Da Daaben var til Ende, bar Rosa det skrigende Barn til Vuggen, og Præsten pakkede sine Sager ned.

Han stod et Øjeblik tankefuldt, til han pludselig saa hen paa Niels Karre.

Din Kone er syg, ved jeg maa jeg se ind til hende, spurgte han.

Det var, som om Niels med et vaagnede op.

Nej, sagde han,

Og han syntes at ville stille sig i Vejen for ham, men Rosa vendte sig om mod ham.

Du faar la ham gaa ind til hende, Niels, sagde hun.

Niels gav sig over med det samme og lod ham følge

med Rosa, der forsigtig lindede paa Døren til Sovekammeret. Men knap havde hun faaet den op, før hun ilte ind.

Nej, nej, Barn, hvad er det.

Niels styrtede hen forbi Præsten. Gennem den aabne Dør saa han Kirsten staa ved Fodenden af Sengen med Hænderne knuget om Rosas Arme. Hendes Øjne havde en vanvittig Ild, og Munden stod vidt aaben.

Det er død Det er død, skreg hun med en Røst, der skingrede ud gennem Gaarden.

Hun stirrede forbi dem og syntes ingen at kende.

Nej nej, Kirsten Hvad er det her, svarede Rosa. Barnet lever Barnet lever.

Men Kirsten hørte hende ikke. Pludselig vendte hun sig om mod Vinduerne og rakte Hænderne ud i Luften.

Gi mig mit Barn Gi mig mit Barn, hvinte hun.

Ja, ja, nu skal jeg komme med det men du maa lægge dig, du kan jo knap staa.

Rosa søgte at føre hende tilbage til Sengen, men rasende stred hun imod, saa baade hun og Niels maatte tage hende med Magt.

Medens Rosa holdt hende i Sengen, løb Niels ind og tog Barnet op af Vuggen.

Han holdt det hen til hende.

Ser du det Ser du det vor lille Søn. Kan du høre ham skrige

Han skælvede over hele sin Krop og stødte Ordene frem med en graadkvalt Lyd.

Men Kirstens Øjne opfattede ham ikke. Hun stirrede forbi ham hen paa Præsten. Et Øjeblik syntes hun at skulle blive klar, som havde hun genkendt ham.

Men saa skreg hun paany.

Han har været her, Manden, som I Karregaardsfolk har slaaet ihjel . . . - han havde et stort Hug i sit Hoved Han rejste sig op fra Stranden paa sine Arme . . . Du skal ogsaa dø, raabte han til mig Jeg ved det jeg ved det her kan ingen Kone leve

Hun laa og kastede sig frem og tilbage i Rædsel.

Niels rakte Barnet hen til Præsten og hjalp Rosa at holde hende i Sengen. Forfærdet stirrede han ind i hendes Ansigt. Men paa en Gang rakte han Hænderne i Vejret, vendte sig bort og gik hen mod Væggen, hvor han blev staaende sanseløs og huggede sit Ansigt mod den, medens han udstødte en Klage som et dumpt Brøl.

Lydløs var Præsten traadt tilbage. Det var, som om et Slør var vævet hen over hans Ansigt. Hans Hænder famlede i Blinde, medens han lagde Barnet i Vuggen. Gennem Døren saa han Niels Karre staa som en Støtte, stivnet i Smerte. Han traadte tilbage mod Stolen og tog sin Hat og sin Taske. Men ved Døren stansede han. Det var, som om hans Kræfter paa en Gang var brudt, og han vaklede ud.

Nedbøjet og ludende tog han Vejen ud gennem Gaarden, og siden saa man ham komme forbi Husene, nedbøjet og ludende som en Grubler, der intet sanser omkring sig.

Hele Dagen og Natten laa Kirsten og skreg i Vildelse og maatte med Magt holdes i sin Seng. Niels og Rosa sad inde hos hende, men ud paa Natten kunde den Gamle ikke mer. Hun slæbte sig ind paa Niels's Kammer og lagde sig paa hans Seng med foldede Hænder og aabne Øjne for at hvile.

Hvert Øjeblik strømmede Niels's Ansigt fuldt af Graad.

Du er bare syg, Kirsten Du er bare syg, blev han ved at sige, hver Gang han mødte hendes Øjne.

Pludselig satte hun sig op og stirrede paa ham.

Er det dig, Niels, spurgte hun med en Stemme, som blev hun klar.

Han greb hendes Hænder.

Ja, Kirsten kender du mig nu

Hun gav sig til at le.

Ingen turde følge dig til Karregaarden og blive din Kone nej, nej men En kendte ikke til det, du sagde ingenting Du gik saa ensom og var saa trist og saa sær Og En kom til at synes om dig og nu er jeg her som en anden Inger Mari

Hun nikkede med Hovedet og saa bort fra ham ud i Værelset.

Ja, kom I bare til mig Jeg ved godt, I er her jeg har set jer saa mange Gange Vi skal jo følges ad

Hun drejede sig hastigt om mod Vinduerne.

Der, der kan du se ham Blodet rinder ud af hans Hoved Forbandet være Karregaarden, raaber han. Hører du det, Niels.

Niels tumlede tilbage fra Sengen. Den samme Rædsel, der var i hendes Ansigt, slog ud i hans Træk. Det saa ud, som om han vilde flygte.

Men da gik Døren op bag ham, og Rosa stod der.

Niels, Niels, sagde hun, du maa bli ... Sølle Barn, sølle Barn, det skulde ramme dig

Og hun greb fat i ham, men han styrtede ud af

Døren. Henne ved Vinduet inde i Stuen kastede han sig ned paa en Stol med Ansigtet mod Karmen.

Hjælp os hjælp os hjælp os, blev han ved at hulke.

Længe før det begyndte at lysne, kom Ole Karre ud af sit Kammer og listede bort fra Gaarden. Han gik ind over Markerne ravende i Mørket som en drukken, et Par Gange faldt han, men for hver Gang han fik sig rejst, skyndte han sig mere og mere. Langt henne kom han ud paa Vejen og fulgte den, til han naaede ud for Husene. Han stønnede af Anstrængelse, men stadig blev han ved som under en Flugt, hvor det galdt Livet at komme afsted.

Han kravlede over Grøften og nærmede sig Husene, som vilde han ty derind.

Han stansede et Stykke fra Muren ved det Hus, der laa nærmest Vejen, men kun et Øjeblik stod han stille, saa drev han rundt om det og kom over til det andet. Til han igen søgte ud paa Vejen.

Før Dagning var han naaet frem til Gaardene inde ved Stationen. Medens det begyndte at lysne, drev han om mellem Længerne, idet han holdt sig i Skjul, som var han bange for at blive set.

Men da der blev tændt Lys inde, kom han frem til Gavlen ved en af de Gaarde, hvor han var godt kendt. Og pludselig gik han til Bryggerset.

Pigerne, som var beskæftigede derinde, gav et Skrig, da de saa ham staa i Døren.

Hans Ansigt var forvirret, og Skægget og Haaret sad pjusket om hans Hoved.

Han grinte til dem.

Ha, ha, smaa Piger En kan nok kyse jer
bli ikke ræd Det er kun Ole Karre

Han traadte frem i Lysskæret.

Kender I mig igen

Pigerne stirrede paa ham.

Det er da Manden fra Karregaarden, bekræftede de.
Han lo højt.

Ja, ja den gamle, lede Ting fra Karregaarden
I kender ham nok.

Han gik hen til Ilden, der lige var tændt, og rakte
Hænderne frem mod Varmen.

Kan I skænke mig noget varmt og en Dram. En
er bleven gammel og har Kulde.

Han skuttede sig, og de saa, at han frøs.

Om han ikke vilde sætte sig ind i Stuen, spurgte de.
Manden kom snart.

Nej, nej, la ham bare ligge Der er ikke noget
.... Der er ikke noget, La mig bli her, saa er I
skønne Her har man det ellers varmt og godt ...

De tog Kaffekedlen og skænkede en Kop til ham,
og han satte sig paa en Stol ved Siden af Ovn, medens
en af Pigerne gik ind og sagde til Manden, hvem der
var kommen.

Ole Karre skyllede Drammen ned og satte Glasset
frem, at de kunde skænke igen.

En er rendt fra Karregaarden, grinte han I ved
nok, hvad der siges om de Folk derfra jo, jo, En
kender til det

Da Manden i Gaarden kom ud, havde Ole Karre
drukket den anden Dram.

Hvad, er du kommen ud at gaa paa den Tid, spurgte han.

Men straks han saa hans Ansigt, blev han alvorlig og forstod, at noget maatte være hændt ham.

Men Ole Karre grinte fornøjet.

Ja, ja En skal paa Rejse. Nu skal det være ikke en Dag blir jeg længer her Der er ingen Lykke ved det og hvad Glæde har En haft Man har siddet i Ulykke alle sine Dage

Ole Karre blev ved at le, og Bonden lo tvungent med.

Ta dig en Dram til og Piger, gi ham noget at tygge til Karregaarden er da ellers god nok, sva-rede han ham. Aldrig havde nogen hørt Ole Karre tale saadan.

Manden søgte at faa ham til at blive, men Ole Karre vilde afsted.

Nu skal det være En skal paa Rejse, grinte han. Jeg saa, der blev tændt Lys, og fandt herind Vi har da kunnet forliges det meste af vore Dage

Ole Karre ravede hen mod Døren og tog Mandens Haand.

Du skal ha Farvel da

Og han gik ud.

Manden fulgte efter og saa ham drive ind over Markerne, hvor der løb en Sti, der skød Genvej over Heden til Karregaarden.

NIELS Karre havde lukket sig inde paa Loen. I Dagningen havde han drevet frem og tilbage omme bag Længen, til han var tyet derind og havde stængt Lodøren. Han sad paa en Tønde med Ansigtet i sine Hænder Time efter Time, lammet af sin Smerte.

Mørket laa tæt omkring ham, men han holdt sine Øjne dækkede og sad og vuggede frem og tilbage for at dysse sine Tanker hen. Men alligevel skar hvert Øjeblik Kirstens Hvin gennem hans Bevidsthed og Syner borede sig fem til hans Øjne.

Det er saadan det er saadan. Vi er forbandet, stønnede han højt.

Dagslyset straaled ind gennem hver Sprække og gennemskar Mørket i knivskarpe Snit. Det var, som om et Tog af Mennesker stimlede til derude, og han følte det, som blev der stirret ind paa ham med lynende Øjne.

Han tumlede op fra sin Plads og trak sig hen i den mørkeste Krog. Der pressede han Ansigtet ind i Høstænget og hulkede med en halvkvalt Lyd.

Hun skulde dø, som de andre Hvad har En da gjort

Ud paa Dagen kom gamle Rosa ud til Kresten og spurgte, om han havde set Niels.

Han var i Loen, svarede han mørk og undvigende.

Og hun stillede sig udenfor Lodøren og søgte at komme ind.

Niels, Niels, kan du lukke op, blev hun ved at sige dæmpet, for at man ikke skulde høre hende.

Der laa en hjerteskræende Bekymring over hendes Ansigt.

Men hun fik intet Svar.

Da kom Kresten hen til hende.

Du kan vist slippe ind fra Stalden, sagde han.

Hun fulgte efter ham. Der var Lemmen i Døren aabnet, og hun rakte Armen ind og haspede fra.

Omme ved Høstænget fandt hun ham.

Herre Gud, Niels sølle Dreng, gik hun klagende hen til ham. Du maa sanse dig

Hun rørte ved ham. Men han stødte hende fra sig.

La mig være, stønnede han.

Det var, som om Lyden af hendes Stemme forøgede hans Smerte. Han holdt sit Ansigt skjult og magtede ikke at se paa hende.

Gaa fra mig, raabte han.

Hun stod, som blev hun ramt af hans Vrede.

Hvad er det her Herre Gud hjælp os i vor Nød, bad hun.

Men da raabte han igen til hende:

Gaa Mormor Gaa Mormor

Og nedbøjet og hjælpeløs famlede hun sig ud.

Straks hun var gaaet, rev han Porten op, der førte ud paa den anden Side af Gaarden og styrtede ud.

Han bevægede sig hen over Markerne som et Meneske, der blev jaget bort fra Gaarden. Hans Ryg

ludede, og hans Hoved var dukket dybt ned som paa en flygtende Kain, der havde hørt Guds Røst i Skyen,

Han tyede ned til Engen og skyndte sig op over langs Vandet for at slippe bort.

Inde fra Landet kom store, hvælvede Skyer drivende. De svævede lette i den blaa Luft som Bjergtoppe bag et blaat Hav. Naar de gled hen under Solen, var de gennemlyste og havde straalende Rande, medens Skyggerne fik Dagen til at mørkne. Naar de gled hen over hans Vej, følte han en Kulde slaa op af Jorden.

Hans Øjne stirrede frem for ham, men han traadte i Blinde og var flere Gange ved at snuble.

Som han drev afsted, lysnede det Gang efter Gang i hans Sind. Han saa for sig som i Drømme alt, hvad han havde villet.

Engen laa drænet og grøn Græsset stod saa højt og tykt, at Leen ikke kunde skære gennem det som en gylden Flom vældede det op af Jorden. Men saa fik han Øje paa Vildgræsset og Sivbuskene, som stod der Tue ved Tue. Og hans Smerte kom igen.

I sine Tanker vandrede han ude over Karregaardens Marker Hans Drømme havde velsignet hvert Læs I hver Haandfuld Sædekorn havde hans Vilje været Det forekom ham, at deres Lykke skulde have vokset der Naar Kirsten kom, vilde alt lykkes Men Sommerens Tørke havde svedet det

Han vadede over Vandet og blev vaad til Knæene. Han vilde bort fra Engen, som taalte han ikke at træde paa sin egen Jord.

Han kravlede op over Bakkerne og vandrede ind mellem Klitterne. Han sansede ikke, hvor han gik,

tænkte ikke paa noget Maal. Men han blev ved at have en Fornemmelse af, at Karregaarden laa bag ham, og at det var fra den, han vilde bort.

Han kom til at huske paa en bestemt Dag, da han tog Gaardens Drift af sin Faders Haand Da havde han været stolt.

Der straaledede et Lys ud over hans Ansigt.

Som ved et Vidunder var Kirsten kommen ind i hans Liv. Og pludselig saa han hende for sig som aldrig nogensinde før.

Hendes Stemme og Latter lød gennem Rummet som den lifligste Lyd. De brusende Lokker om hendes Hoved med deres metalagtige Glans syntes at ringe og han følte hendes Legemes Frodighed.

Han kastede sig brat ned paa en Skrænt. Hans Hænder rev Marehalmen op.

Kirsten Kirsten Kirsten, hulkede han højt.

Kirsten Kirsten Kirsten

Hun maatte ikke dø da kunde han ikke leve.

Han satte sig op og stirrede ud i Rummet med Lidelsen over sit Ansigt til han paany rejste sig og flakkede videre.

Han kom ud paa en stor Hede, der strakte sig saa vidt, at den gik i et med Søen og Vandene sønden for Præstegaarden. Men de laa saa langt borte, at de ikke kunde øjnes, hvor han gik. Kun naar Solskinnet jog hen over dem, glitrede det fra Vandspejlet som fra en hvid Ild, der slog op af Lyngen og syntes at brede sig ud over Sletten med en rivende Hast.

Han blev ved at slæbe sig frem, til han maatte stanse af Udmattelse. Han følte en Trang til at kaste

sig ned, men det forekom ham, at selv Berøringen af Jorden vilde gennemsvide hans Sjæl med mangefold Smerte. Og han blev ved at slæbe sig frem, Stykke for Stykke, med det øde Land om sig

Sent paa Dagen, da Solen stod lavt ude over Klitterne, kom Præsten ud af Præstegaarden og gik ud ad Vandene til.

Siden han havde været paa Karregaarden, var der kommen en nagende Smerte over ham, greben som han var af Forfærdelse over, hvad han havde set.

Medens han gik hen langs Søen, var hans Tanker derude. Nu og da stansede han og stirrede længe grublende ned for sig. Der var en Røst i hans Indre, som blev ved at raabe:

Gaa til dem gaa til dem

Men han løftede magtesløs sine Hænder.

Jeg kan ikke jeg kan ikke Herre, gaa i mit Sted Hvorledes skal et Menneske kunne hjælpe der

Luften var bleven stille, saa Skyerne ingen Vegne kom. En Sky var gledet hen for Solen og blev staaende der som et Bjerg, hvis Skygge blev ved at ligge over Sletten. Den spejlede sig i Præstegaardsvandene som noget, der var langt borte og dog nær.

Et Par af Præstegaardens Køer gik og vadede i Bløde ude langs Vandene. Deres Hud bar et Skær af Sol, medens deres Spejlbilleder lyste op fra Vandet og kunde ses, hvor Præsten gik. Et Stykke borte laa de andre paa en grøn Flade og fangede Lyset som store blanke Sten.

Da han var naaet ud om Søen, drejede han vester

og gik ind mellem to Vande. Da fik han Øje paa en Mand, der sad i Lyngen paa den anden Side.

Sollyset skinnede paa hans Ryg, medens hans Skygge strakte sig hen over den blanke Lyng.

Præsten gav sig til at gaa hastig hen mod ham. Det maatte være et Menneske i Nød.

Men efterhaanden som han kom nærmere, gik han langsommere. Pludselig løftede Niels Karre sit Hoved og saa ham.

Han tumlede op, som vilde han flygte.

Bliv, Niels Karre Bliv, Niels Karre, raabte Præsten og ilte hen mod ham. At jeg skulde møde dig her

Men Niels trak sig undvigende tilbage.

Gaa fra mig Gaa fra mig, stammede han frem.

Præsten traadte hen ved Siden af ham.

Nej, Niels Karre, svarede han. Det maa være Herrens Vilje, at jeg skulde møde dig her Gaar du, følger jeg med, nu jeg har set dig, stakkels Mand.

Niels Karre blev ved at gaa.

Lad mig i det mindste følge dig hjem

Jeg vil ingen Følge ha, svarede Niels.

Jeg kan ikke gaa fra dig, Menneske, bad Præsten.

Da stansede Niels Karre i oprevet Hefthighed.

Kan du hjælpe mig, saa gør det i Herrens Navn, Præst. Kan du stanse Ulykken i Ens Liv Kan du drive Forbandelsen fra vor Gaard Kan du gi Kirsten hendes Forstand og gøre vort bette Barn rask

Han lo vildt og spottende.

Præsten rystede paa Hovedet.

Nej, Niels Karre, nej.

Men saa løftede han Haanden.

Der er En, som hjemsøger og En, som elsker Jeg kendte en Gang en Mand, som var tyet ud til et endnu mere øde Sted end her, hvor ingen kunde se ham eller høre hans Klageraab Han var hjem-søgt paa den haardeste Maade men han var ogsaa elsket

Niels Karre stod med tomme Øjne og stive, ube-vægelige Træk, og syntes ikke at fatte et Ord.

Der kom noget sammenbrudt over ham og med slappe hængende Arme slæbte han sig videre, til han paa en Gang stansede og skjulte Ansigtet i sine Hænder.

Hjælp os hjælp os i Herrens Navn

Hans Legeme vaklede og han sank om i Lyngen.

Et Øjeblik stod Præsten og stirrede hjælpeløs ned paa ham. Saa lagde han sig paa sine Knæ ved Siden af ham.

Solen var gaaet ned ude bag Sletten, men i Luften stod dens Straaler synlige som en Bue. Det begyndte at skumre over Lyngen, men fra de svævende Skyer lyste en Glans af gyldent og hvidt som fra mægtige Tinder, der stod i fuld Dag.

Præsten laa med dybt bøjet Hoved og foldede Hænder. Det var, som om Stilheden om ham fyldtes af hans Væsen.

Han løftede Ansigtet og saa op mod Himlen.

Herre, jeg anraaber dig for ham

Bønnen ligesom sang ud fra hans Sjæl.

For kun faa Dage siden var hans Vilje stærk Men i Dag ejer han intet Giv ham hans Styrke

tilbage, at han kan bære sin Ulykke, hjemsøgt som han er af sin Slægts Gerninger

Han vendte sig mod Niels Karre og raabte til ham:

Niels Karre Kast dig paa dine Knæ og bed med mig Se Lyset paa Skyerne, se Spejlglassen paa Søen Fornemmer du ikke Stilheden, højtidelig som i selve Himlen Saa længe Gud lader os eje denne Herlighed, blir den fattigste aldrig fattig Aaben dine Øjne, og Guds Haand vil stryge Forbandelsen af dit Ansigt

Niels Karre løftede sig op paa sine Hænder og stirrede paa Præsten. Det var, som om Præstens Øjne omfattede hans Syn og fik ham til at se noget, som ikke var. Han famlede sig op paa sine Knæ og foldede sine Hænder.

Niels Karre, Du skal staa op og gaa hjem. Du kan ikke undfly Maaske trænger Kirsten til dig i dette Øjeblik

Niels Karre laa og lyttede til hans Ord.

Hvad er det, du sir Hvad er det, du sir, Præst, mumlede han frem.

Og han knugede sine Hænder krampagtig sammen.

Ja, bed for mig bed for mig, sagde han højt. La min Gaard brænde, la mine Marker bli øde Det faar være, men hjælp sølle Kirsten til hendes Forstand igen og la os beholde vort Barn

Han rakte sine Hænder ud mod Præsten.

Gør det, Menneske gør det, Menneske, tryglede han.

Præsten rejste sig op og traadte hen til ham og lagde sin Haand paa hans Skulder.

Ude over Havet stod Himlen i en luende Brand, der kastede sit Skær over Skyerne. Hele Luften glødede og hvævede sig omkring Solnedgangen. Ude over Sletten lyste det fra Lyngrisene, og Vandene laa som purpurgyldne Søer, der havde samlet alle Jordens Skatte.

Præsten stod betaget.

Se, Niels Karre ... Se denne Herlighed

Niels Karre rejste sig op.

Det var, som om Jorden brændte. Deres Ansigter var luende røde, og det skinnede fra deres Klæder.

Lad mig følge dig hjem.

Og Niels Karre gav sig til at gaa stiltfældig med Præsten ved sin Side.

Ingen af dem talte. Men efterhaanden som de gik vester, brændte Solens Skær ud, og Mørket faldt over Jorden, langsomt som efter en hendøende Ild.

Præsten fulgte ham op til Bakken. De saa, der var Lys i Bryggerset og i Stuen.

Da Præsten vilde gaa fra ham, greb Niels ham i Armen.

Gaa ikke fra mig, Præst, sagde han.

Og Præsten fulgte ham nedover til Gaarden.

Men ved Salsdøren stansede han.

Jeg følger dig ikke længere, sagde han og blev staaende, medens Niels famlede sig ind gennem Mørket.

Gamle Rosa stod henne ved Vuggen og puslede med Barnet, da han traadte ind.

Han stansede ved Dørkarmen og blev staaende uden at gaa frem. Hun vendte sig hastig i Forfærdelse ved at se ham. Han syntes uden Kraft til at slæbe sig videre.

Nej, nej, kommer du endelig

Hun ilte hen til ham.

Hvor har du dog holdt En i Angst ved saaledes at blive henne.

Hun greb hans Haand og førte ham ind i Stuen til en Stol, hvor han sank ned. Han stirrede en Stund hen paa Vuggen, men efterhaanden flyttede hans Øjne sig til Sovekammerdøren.

Rosa forstod hans Tanker.

Det er bedre med den Bette, Niels, sagde hun.

Hun talte dæmpet. Og han saa ligesom granskende op paa hende.

Kirsten er faldet til Ro nu. La os være stille, sagde hun.

Hun blev staaende hos ham.

Sølle Dreng sølle Dreng, sagde hun. La mig følge dig ind paa Kammeret, at du kan hvile dig.

Og han lod sig lede hen over Gulvet.

Men sent om Aftenen kom han ind i Stuen og satte sig. Barnet laa og sov rolig Han holdt sig henne ved Vinduet og sad med foldede Hænder og saa ned for sig.

Hans Sind var faldet til Ro, men der laa et forstenet Alvor over hans Ansigt.

Et Par Gange hørte han Kirstens Stemme ind til sig og forstod, at hun laa i Vildelse. For hver Gang knugede han sine Hænder endnu fastere sammen, og hans Træk blev haarde, som sad han og stred med sine Tanker.

Da Rosa ud paa Natten kom ind og saa til Barnet, sad han i samme Stilling. Men hun lod ham sidde uden tale til ham.

Da hun vilde gaa, rejste han sig og kom hen til hende.

Mormor, læg dig nu ind paa min Seng, jeg skal vaage hos Kirsten, sagde han.

Hun saa op paa ham, som blev hun glad i samme Øjeblik. Hun saa der var kommen Ro i hans Øjne, og hun hørte en Klang af Beslutsomhed i hans Stemme.

Til den lyse Morgen sad han paa en Stol ved Fodenden af Kirstens Seng. Hver Gang hun vaagnede op, kom han hen til hende og søgte at berolige hende. Men hun laa hen uden at kende ham. Ellers sad han med foldede Hænder uden at røre sig:

DER lød et vildt Hundeglam gennem Natten. Det flyttede sig hastigt som Vinden, snart kom det ude fra Klitterne, eller det jog hen over Lynghederne. Nu og da blev det borte, men da kunde man høre det pæse og pruste og stønne i Mørket og følge den rappe Lyd af Poter fra den jagende Flok . . . til det igen satte i med et skingrende Hyl, der viste, at nu var den paa Sporet. Det gik fra Syd til Nord tværs over Eggen. Men paa en Gang blev det paa samme Plet med en rasende Larm, der lød, som om hele Flokken røg sammen i vild Kamp, og gennem Larmen hørtes nu og da en ynkelig Brægen . . . Hundene var kommen over Faarene.

I Gaardene og Husene blev Folk vækkede endnu før Dag, ved at Faareflokkene kom sættende hjem. Og ophidsede Mænd kom ud med Lygter og fik dem bjerget i Hus.

Men ved en af Gaardene fulgte Hundene med. De satte ind gennem Porten, og før Mændene kom ud, havde de sønderbidt to . . . Man løb efter Skovl og Greb og fik dem jaget ud. Men en af Mændene stod med en hængende Arm efter et Bid.

Det var begyndt at lysne, og fra alle Kanter kom Folk løbende til og fulgte efter Hundene. Man spredte

sig ud over Markerne for at genne dem til Præstegaarden.

I den graa Lysning var alles Ansigter blege. Dæmringen hang i Mændenes Klæder, flagrende som Slør under Bevægelserne. Og der lød Eder og Raab fra hver eneste en. Nu skulde de slaas ned.

Et Par Gange søgte Hundene at bryde igennem, men der blev skudt efter dem og det skræmte dem tilbage.

Solen var lige staaet op, da Flokken kom til Præstegaarden med Mændene efter.

De gjorde Front paa Vejen, men man spredte sig i Kæde for at holde dem sammen og fik dem jaget ind i Gaarden. Da løb man til i Flok for at spærre.

Anders og Maren kom styrtende ud fra Bryggerset. Jøsses da Jøsses da, hvad har I for, raabte hun til dem.

Men Mændene skreg til hinanden:

Luk Porten

Og de skød den faldefærdige Port for og gik frem i Gaarden.

Hundene flokkede sig tæt sammen ved Brønden. Deres fraadende Gab viste Tænder. Halsene og Nakkerne stod stive, og de syntes rede til at kæmpe. Men da Mændene gik frem, veg de feje, som ventede de Beskyttelse.

Anders Anders, skreg Maren og rev i ham. Løb til løb til

Han stod med et koldsindigt Ansigt. Men Ophidselsen gjorde ham bleg. Og han saa over paa Hundene med et heftigt Blik.

Først da Mændene vilde gaa mod dem, løb han frem og stillede sig imellem.

I faar tøve, til Præsten kommer ud, raabte han.

Men et Par af dem tog i ham og smed ham til Side.

Her var ingen Snak nødig nu var det Slut

Da flammede han op i Vrede og løb hen til Hundene.

Saa faar I slaa mig med, skreg han.

Men Mændene sprang frem uden at høre paa ham.

Han blev væltet over Ende og Hundene trængt op mod Muren En blev ramt af en Spade og hylte, men kastede sig rundt i et Spring og røg ind paa Manden, der havde hugget til den. Den stod ret op ad ham, da den fik et Øksehug i Ryggen og sank sammen.

Der faldt et Skud, og en af Hundene sprang i Vejret med et Hyl og faldt død om men pludselig brød to igennem og løb hen mod Porten med nogle af Mændene efter, som huggede løs paa dem.

Midt under Larmen blev Salsdøren revet op, og Præsten styrtede ud. Da han saa det vilde Syn, stansede han forfærdet paa Trappen. Hans høje Skikkelse rettedes til Vejrs som en Fjeder, der havde været bøjet. Og han rakte Hænderne afværgende ud.

Stans stans, raabte han med mægtig Røst. Hvad er det, I gør

Han løb hen over Gaarden og ind mellem Mændene for at drive dem tilbage. Han fik Tag i Armen paa en Mand, der svang en Økse i Vejret. Men Hugget hvinte ned for ham og ramte en Hund.

Han bredte sine Arme ud og vilde stille sig foran Hundene, men Mændene væltede frem for at tvinge ham til Side.

Tal til dine Dyr, raabte de til ham.

Med et stod han ubevægelig med Blikket stift fæstet ved Blodet paa deres Spader og Økser, og han saa de dræbte Hunde ligge paa Brostenene.

Ulykkelige Dyr, raabte han.

Som i Forfærdelse rakte han sine Hænder op et Øjeblik vaklede han paa sine Ben. Hans høje Skikkelse svajede i Luften, til han med et segnede bag over, saa han faldt ind mellem Hundene. Mændene stansede forskrækket men i samme Nu lød et rasende Hyl og de saa de saarede Dyr kaste sig over ham. Alle gav et Skrig og stimlede til. Man smed Redskaberne fra sig og greb fat i Hundene med de bare Næver for at slænge dem til Side. Sammen med Flager af hans Klæder sled man dem løse

De har bidt ham de har bidt ham, raabte man, medens man sluttede Kreds om ham for at holde Hundene borte.

Maren var styrtet til.

Hvad har I gjort, skreg hun.

Et Par af Mændene søgte at rejse ham op, men han sansede ikke,

Han har faaet sit Slag, svarede de.

Og det var, som om Alvoren vilde glide af deres Ansigter.

Anders, der havde staaet som forstenet midt mellem dem, greb pludselig en Økse, som en havde kastet.

Nu skal jeg nu skal jeg, skreg han desperat og for ind mellem Resten af Hundene og huggede om sig i Flæng.

En blev ramt, saa den sank om med det samme.

Og han sprang Gaarden rundt efter en anden, til han ogsaa fik den hugget ned.

I Satner, brølte han af fuld Hals.

Imedens fik Maren Mændene til at bære Præsten ind

Da de en Stund senere gik fra Gaarden, sad Anders ved Brønden midt i Hærværket med de dræbte Hunde spredte ud over Gaardspladsen. Ikke en af hele Flokken var tilbage.

Skal vi hjælpe dig dem af Vejen, spurgte de.

I kan gaa, svarede han kort.

Han blev siddende, til Maren kom ud og ruskede i ham.

Kan du faa dem væk, Anders Sølle Præst, han er bidt i Ansigt og paa Krop, jamrede hun, at det skulde hælde

En skulde ha slaaet dem ihjel for længe siden, svarede han. Nu fik han da set, hvad kristen Ord kan hjælpe paa vilde Dyr. Og han grinte ondt op mod hende.

Ogsaa paa Karregaarden var Hundene blevet hørt, og Faarene var kommet hjem.

Men der var ingen Skade sket.

Kresten var staaet op og havde faaet dem i Hus.

Om Morgenens sad han inde i Folkestuen, medens Ane stod i Døren og talte med ham.

Hvordan staar det til inde, spurgte han.

Hun tyssede paa ham.

En kunde ha Lyst at rende herfra, svarede hun.

Og de saa begge paa hinanden med mørke, sky Ansigter.

Op paa Formiddagen kom Ane styrtende med et Skrig ud i Gaarden inde fra Ole Karres Kammer. Hun havde været henne for at se efter ham, da han ikke havde vist sig til Davre.

Kridhvid i Ansigtet løb hun over til Loen og raabte paa Kresten, der gik og arbejdede derinde.

Han kom springende ud, ved Lyden af hendes Stemme, som havde han gaaet i en Slags Ophidselse.

Hendes Ansigt var fordrejet som ved Synet af noget forfærdeligt.

Ole Karre har hængt sig, raabte hun mod ham.

Og Kresten blev ligbleg med det samme.

Hvad sir du

Jo, jo du maa komme.

Kresten saa skræmt hen til Salsdøren. Men han flyttede sig ikke.

Løb ind og sig til, Ane, svarede han, ... Har han hængt sig

Han fulgte med hende over til Bryggerset.

Vaad i Ansigtet af Graad gik Ane til Stuen og kaldte Rosa ud.

Rosas Øjne stirrede stift paa hendes Ansigt, men hun spurgte ikke. Først da hun saa Kresten staa ved Døren, bleg og forvirret, kom Angsten frem i hendes Træk.

Hvad er hændt, spurgte hun kort:

Ole Karre har hængt sig paa sit Kammer, svarede han Du faar kalde Niels ud

Ane brølte højt, men gamle Rosa gav ikke en Lyd fra sig. Hendes rynkede Ansigt blev hvidt og paa en underlig Maade træt, som sank noget inde i hende sammen.

Nu skal jeg kalde nu skal jeg kalde, svarede hun.

Foran Niels's Dør stod hun et Øjeblik for at samle sig, saa aabnede hun langsomt og gik hen til Sengen, hvor han laa.

Niels, kaldte hun Du maa komme ud og hjælpe din Far

Han for hastigt over Ende. Det var, som om han fik en Anelse med det samme.

Hvad er hændt, spurgte han.

Sølle Dreng, spørg mig ikke gaa ind til ham.

Men saa vred hun sine Hænder sammen.

I Herrens Navn Han har endt sine Dage.

Niels stod et Øjeblik ubevægelig, det var, som om alt stivnede i ham. Men saa kom der en isnende kold Beherskelse over ham. Og han gik ud gennem Stuen.

I Salsdøren mødte han Kresten.

Kan du hjælpe mig, sagde han haardt.

Og de gik ind sammen paa Ole Karres Kammer.

Men straks efter kom Kresten styrtende ud, forfjamsket og rystet af Uhygge, medens Niels blev derinde.

Han stod med hængende Arme et Stykke fra Sengen, hvor de havde lagt ham. Men da han saa, han var ene, traadte han tæt hen til sin Fader og stirrede ned i den dødes Ansigt, hvis Øjne stod vidt aabne.

Hans Hoved bøjede sig dybt ned. Det var, som om hans Sind grebes af noget, han aldrig før havde haft Følelse af. En Strøm af Inderlighed og Smerte rørte sig i hans Sjæl.

Nu kan En forstaa dig, Gammelfar, sagde han lavt.

Hans Følelse var ved at tage Magten fra ham, men han

betvang sig. Han rørte ved den dødes Haand, der hang ud over Sengekanten, og lagde den til Rette paa Sengen.

Gammelfar Gammelfar, gentog han bevæget.

Gamle Rosa traadte stille ind gennem Døren. Hun stansede et Stykke bag ham og stod lydløst med foldede Hænder. Men kort efter kom hun hen til ham. Der var noget beskyttende i hendes Væsen

Niels, sagde hun og rørte ved hans Haand. Du skal bære det med.

Det skælvede i hans Ansigt, og der kom Graad i hans Øjne.

Sølle Far, sagde han.

Ja, han har haft tunge Dage nok i sit Liv, sølle Ole Karre, svarede hun.

I Løbet af Dagen rygtedes det paa Karregaarden, hvad der var hændt Præsten og hans Hunde. Men det vakte ingen Røre. Niels holdt sig inde og det meste af Dagen sad han ved Kirstens Seng.

Hans Ansigt var paa en sær Maade lukket af Tænksomhed og Bedrøvelse. Han var tavs og syntes at føle Smerte ved det ringeste Ord. Det var gamle Rosa, der bragte ham Budskabet fra Præstegaarden.

Han saa op paa hende.

Er du sikker paa det er sandt, Mormor, spurgte han.

Ja, der var ikke en Hund igen

Sølle Præst, sagde han.

Næste Morgen, da han kom ud af sit Kammer, var han i sine Stadsklæder.

Han stod og ventede paa Rosa inde i Stuen.

Jeg gaar til Præsten, sagde han, da hun kom.

Hun saa opmærksomt ind i hans Ansigt. Der var noget formildet over hans Træk.

Jeg vil vide, om han har lidt Fortræd, sagde han.

Hendes Ansigt lyste af Glæde.

Ja, Niels, gaa du til ham, sverede hun.

Ved Husene saa man ham komme. Der var en Ro og Højtidelighed over ham, som blev bemærket af alle.

Han saa ikke til Husene, medens han gik forbi. Og hans Holdning og Bevægelser var uden Tvang, som gjorde han sig ingen Tanker om, hvad der blev sagt.

Man stod i Smug og keg efter ham. Ingen havde ventet at se ham vise sig saadan lige efter Faderens Død

En anden skulde tro, det var skønnest for ham at bli paa Karregaarden med sin Skam, blev der sagt.

Hvor skulde han hen

Da han gik ind i Præstegaarden, var der ingen at se. Han stansede ved Salsdøren, men da der ingen viste sig, gik han gennem Gangen og bankede paa til Præstens Værelse.

Der blev ikke svaret. Et Øjeblik stod han tvivl-raadig. Han havde en Følelse af, at der var kommet noget forladt over Gaarden.

Saa gik han hen til Stuedøren og aabnede. Stuen var tom. Længe stod han der og ventede.

Endelig traadte Maren ind fra Køkkenet.

Kan jeg komme til at tale med Præsten, spurgte han.

Nej, nej, svarede hun ræd og afvisende. Han er liggende saadan som der er faret med ham Vil du strides med ham, faar du vente

Hun saa opbragt paa ham.

En skulde ellers tro, du havde andet at tænke paa nu, føjede hun hensynsløst til.

Maren, jeg kommer ikke for at snakke med ham om hans Hunde, svarede han.

Anders stak Hovedet frem i Køkkendøren.

Det var Skade, du ikke var med, Niels Karre, grinte han. Det havde været noget for dig Nu er her bare Maren og ham derinde og mig og de Par magre Høveder tilbage og vi faar vel leve om I synes

Niels lod, som han ikke hørte.

Jeg maa snakke med ham, Maren, sagde han rolig. Jeg skal ikke volde ham Fortræd.

Han gik et Par Skridt frem mod Døren, hvor Præsten havde sit Kammer.

Hun vilde stille sig i Vejen for ham.

Men han lagde fredsommelig sin Haand paa hende og traadte hende forbi.

Præsten sad op i Sengen med Forbinding om Hovedet. Han havde hørt deres Stemmer. Straks han saa Niels Karre, rakte han Hænderne ud mod ham.

Er det Niels Karre kom herhen

Niels blev staaende med bøjet Hoved.

Kom her hen, Niels Karre, at jeg kan se dig

Har mine ulykkelige Dyr ogsaa sønderrevet dine Faar.

Niels Karre traadte nogle Skridt frem.

Jeg kommer ikke til Præsten for det, svarede han.

Præsten støttede sig med sine Hænder og lænede sig frem mod ham.

Jeg har hørt om din Fars Død jeg kan ikke hjælpe dig jeg kan ikke hjælpe dig.

Han talte ophidset, og Niels Karre løftede Hovedet og saa hen paa ham.

Jeg er heller ikke kommen for at tale med dig om ham, svarede han. Han faar bære sin Gerning selv.... som han har været ene om sit Liv hvor ondt det end kan gøre.

Hans Ansigt var roligt, men der var en Grebenhed over hans Træk.

Jeg vilde bare si dig Tak, Præst, føjede han hastig til.

Præsten lænede sig tilbage i Puderne og stirrede paa ham.

Niels Karre stod paa en hjælpeløs Maade.

Jeg vilde bare si dig Tak, gentog han Var det mine Faar, der var bleven bidt denne Gang, skulde du intet ondt ha hørt fra mig

Præsten foldede sine Hænder.

Forstaar jeg dig Niels Karre.....

Men saa tav han og stirrede op i Loftet med et Udtryk, som led han stor Smerte.

Pludselig rejste han sig op og rakte glædesstraalende sine Hænder ud mod ham.

Du er det første Menneske, som kommer til mig Hvad er der dog sket

Niels Karre stod ubevægelig med skælvende Træk og med knyttede Hænder, som var han ved at overvældes.

Jeg har ligget i stor Mismod siden i Gaar, blev Præten ved. Med Økser huggede de ned i levende Dyr for mine Øjne Hundene har ikke kunnet dræbe deres Faar grusommere, end disse Mennesker dræbte

mine Hunde. Men jeg forstaar det jeg forstaar det Mit Hjerter var blevet for stort Jeg følte en Fred i alle Ting og med alle Ting Jeg har ligget her med det afskyeligste for mine Øjne og nu kommer du for at sige mig Tak. Hvad har jeg da gjort dig Paa dit Ansigt ser jeg, at du er bleven rolig Er din Hustru bleven rask Er dit Barn kommet sig

Han greb ud efter hans Haand.

Sæt dig, Niels Karre, og fortæl

Niels Karre traadte hen til Sengen og blev staaende tæt ved ham.

Jeg ved ikke, hvad jeg skal sige, begyndte han forlegen.

Hans Tanker famlede for at finde Udtryk. Han stod paa en forvreden og dog tryk Maade og vilde tale.

Det var det, at du fulgte mig hjem. Det var det skønneste, noget Menneske har gjort mig Tak for det, Præst og saa for det, du bad om, at Gud vilde gi mig Styrke til at bære min Ulykke Det har været i mine Tanker siden For det vil jeg si dig Tak

Han stod et Øjeblik tavs og stirrede ned for sig.

Tal, Niels Karre, tal til mig, bad Præsten.

Niels Karre løftede Blikket og saa over paa ham.

Der er ligesom sket noget med mig, siden jeg har talt med dig, sagde han. Jeg ved ikke hvad det er jeg har en Fornemmelse, som om det er bleven fuld Sommer, og jeg kan se mine Marker for mig, saadan et rigtigt skønt Aar med god Avl naar Sindet er glad og Rugen staar og ringler med tunge, tykke Aks

.... Jeg kan ikke huske alt, hvad du sa, men siden du var gaaet fra mig og jeg var ene, begyndte det ligesom at bli lyst for mine Øjne som om du havde skænket mig en Glæde midt i min Sorg

Han rettede sig frejdigt op.

Jeg har siddet inde ved sølle Kirstens Seng med den Følelse i mig, at om hun kom til sig selv igen, da maatte det være for hende, som om Karregaarden var blevet et andet Sted Jeg har siddet med det i mine Tanker og set og set det for mig, at hun slog sine Øjne op. Jeg synes, jeg har faaet saa meget at si hende og vise hende, saa hun maatte kunne bli glad igen.

Men pludselig tav han og stod tøvende med bøjet Hoved.

Præsten greb bevæget hans Haand.

Niels Karre, hvorledes har dette kunnet ske Nu ser jeg det Herren har rensset dit Syn og strøget Forbandelsen af dit Ansigt.

Glæden bredte sig over Niels Karres Træk.

Han stirrede betaget paa Præsten. Saa foldede han sine Hænder.

Jeg har en Bøn til dig. Vil du komme til Karregaarden, naar du kan, spurgte han, og tale med hende, da tror jeg, at jeg faar beholde bette Kirsten.

Jeg skal komme, Niels Karre jeg skal komme Det vil ske, svarede Præsten.

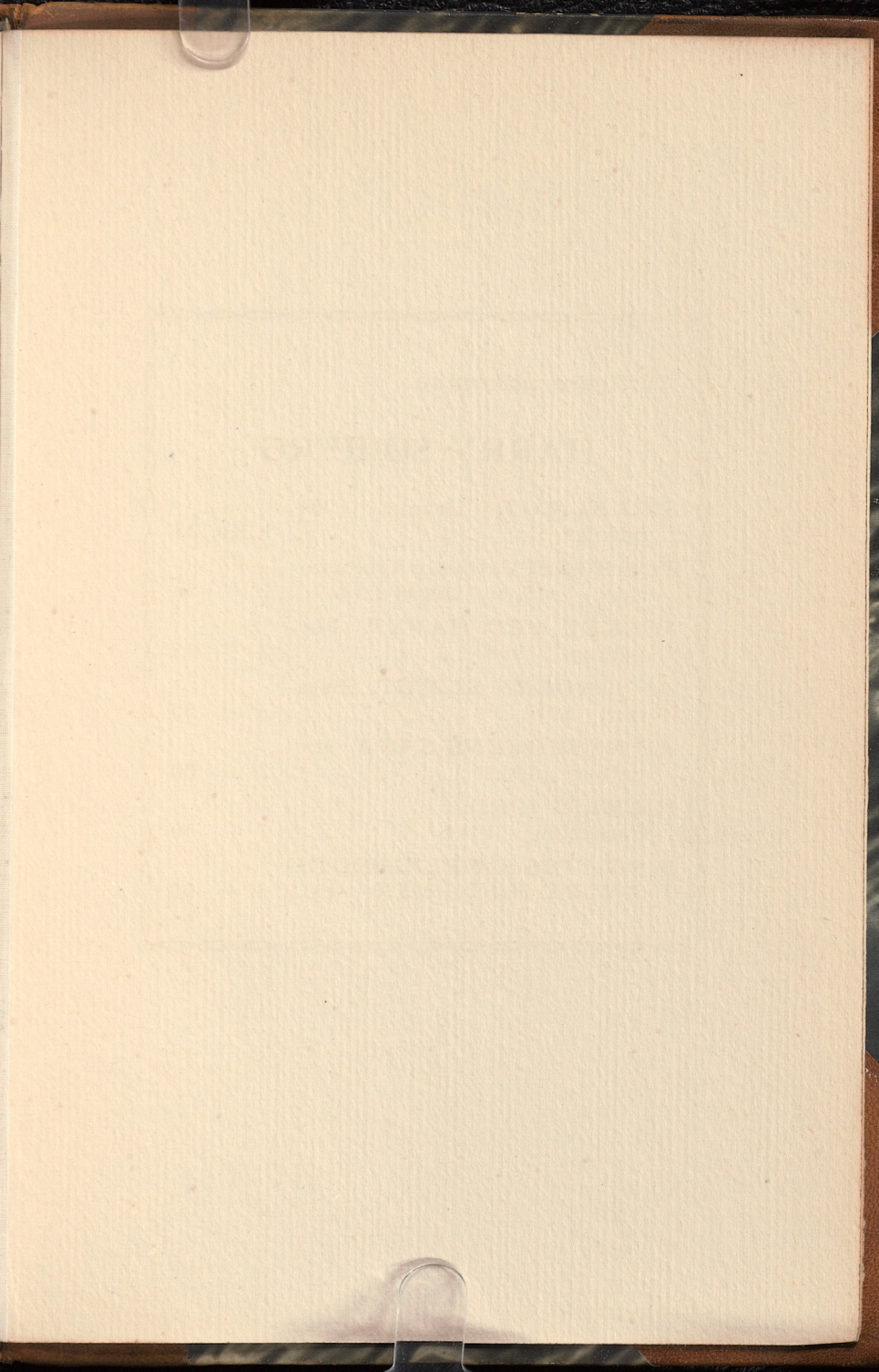
Da Niels Karre en Stund efter kom forbi Husene, vidste man, at han havde været hos Præsten.

Men han gik dem frejdig forbi med løftet Hoved.

Paa en sælsom Maade var hans Tanker fyldt af Haab.

Præsten vilde komme

Det var, som vandrede han i et Lysskær, der bredte sig ud over Vejen foran ham, fremad som en Drømmer, der ser Lykken komme

Tidligere udkomne:

HARRY SØIBERG

<i>SYG SLÆGT.</i> Drama. 1904, udsolgt	1 Kr. 25
<i>ØDE EGNE.</i> Vestjyske Kysthisto- rier. 1906, ny Udgave 1913 .	2 — 50
<i>FOLKET VED HAVET.</i> For- tælling. 1908	2 — 75
<i>AF JORDENS SLÆGT.</i> Histo- rier. 1910	3 — 50
<i>AF NYSKOVENS SAGA.</i> For- tælling. 1912	2 — 00
<i>HJEMLIG JORD.</i> Fortælling. 1914	2 — 50
<i>BIRGITTES KÆRLIGHED OG ANDRE HISTORIER.</i> 1915	3 — 00

